

Lier kommune

Skolebehovsplan for Lier kommune 2022 - 2042

Innhold

1. Innledning	4
1.1 Skolebehovsplanens formål	4
1.2 Skoleslag og organisering	4
1.3 Elevtallsvekst og kapasitet	5
1.4 Oppdrag og gjennomføring	6
1.5 Samordning med andre kommunale planer	7
2. Sammendrag	8
3. Rammer og føringer	10
3.1 Nasjonale føringer	10
3.2 Lokale føringer	12
3.2.1 Vedtatte prinsipper for lierskolen	12
3.2.2 Bygningsmessig utforming	13
3.2.3 Skolen i nærmiljøet	14
3.2.4 Sikkerhet og beredskap i skoleanlegg	15
3.2.5 En skole tilrettelagt for digital læring	16
3.2.6 Skolebygget skal være tilpasningsdyktig de neste 60 år	16
3.2.7 Vedlikeholdsplan	17
3.3 Arealnormer for lierskolen	17
3.4 Økonomi	19
3.5 Miljø og bærekraft	20
4. Kvalitet i fysisk læringsmiljø	21
4.1 Lærertetthet og klassestørrelser	21
4.2 Forskning om skolebygg og læringsutbytte	21
4.3 Kvalitet i skolens innemiljø	23
4.4 Kvalitet i skolens uteområde	25
4.5 Universell utforming	28
5. Skolestruktur	29
5.1 Nærskoleprinsippet og skolekretsgrenser	29
5.2 Skolebytte	31
5.2.1 Skolebytte innad i kommunen	31
5.2.2 Skolebytte på tvers av kommunegrenser	32
5.2.3 Klage på enkeltvedtak om skolebytte	32
5.4 Skoleskyss	34
5.5 Strategier for å utvikle en robust og bærekraftig skolestruktur	35
5.5.1 Justere skolekretsgrenser for å flytte elever fra fulle skoler	35
5.5.2 Begrense muligheten for skolebytte til skoler med kapasitetsutfordringer	36

5.5.3 Begrense utbygging i noen områder	36
5.5.4 Øke kapasiteten ved enkeltskoler	36
5.5.5 Endre skolestrukturen	37
5.5.6 Etablere nye skoler og skolekretser	37
6. Skolene i Lier – tilstand og kapasitet	38
6.1 Høvik skole	39
6.2 Gullaug skole	42
6.3 Lierbyen skole	44
6.4 Hegg skole	47
6.5 Egge skole	50
6.6 Tranby skole	52
6.7 Hallingstad skole	55
6.8 Hennummarka skole	57
6.9 Nordal skole	60
6.10 Heia skole	62
6.11 Sylling skole	65
6.12 Oddevall skole	67
6.13 Stoppen skole – Lier voksenopplæring	70
7. Boligbygging og elevtallsprognoser	72
7.1 Grunnlaget for elevtallsprognosene	73
7.2 Forventet boligutbygging	73
7.3 Framskrevet elevtallsutvikling	73
8. Utbedringstiltak i et 10-års perspektiv	75
9. Nye skoler og skolekretser	78
9.1 Kapasitetsutfordringer og løsninger	78
9.1.1 Høvik skole	78
9.1.2 Hegg og Lierbyen skole	79
9.2 Fjordbyen	79
9.2.1 Vedtak om bygging av ungdomsskole	80
9.2.2 Alternativer for barneskoleelevene fra Reistad, Utsikten og Fjordbyen frem til det bygges ny barneskole i Fjordbyen	81
9.3 Gullaugutbyggingen og Gullaug skole	82
9.4 Tranby skole	82
9.4.1 Utredning av nytt Miljøverksted	83
9.5 Prioriteringer og tidsperspektiv	84
Kilder	85

1. Innledning

«Dersom vi mener at skolens utforming er viktig for læringsmiljøet, og at læringsmiljøet er av betydning for den dannelse og utdannelsen vi kan gi elevene, så er diskusjonen om skolens utforming et spørsmål som vedrører kvaliteten på framtidens samfunn.» Ketil Kiran, president i Norske Arkitekters landsforbund

Dagens og morgendagens samfunn stiller en rekke nye krav til deltakelse i arbeidsliv, organisasjonsliv og i hjem og fritid. Enkeltmennesket og samfunnet er også stilt overfor lokale og globale utfordringer knyttet til sosial, kulturell, økonomisk og teknologisk utvikling, og til hvordan vi skal skape en bærekraftig utvikling. Alle disse krav og utfordringer vil ha konsekvenser for hvilke trender som vil prege utformingen av framtidens skoleanlegg.

1.1 Skolebehovsplanens formål

Formålet med skolebehovsplanen er å gi et godt grunnlag for gode langsiktige beslutninger om skolekapasitet i kommunen hvor alle hensyn er sett i sammenheng. Planen skal sikre at det kan fattes beslutninger som gir riktig skolekapasitet på rett sted til riktig tid.

Skolebehovsplanen skal legge til rette for utviklingen av en så robust skolestruktur som mulig, innenfor økonomisk realistiske rammer. Samtidig som skolestrukturen bør være robust, må også elevtallsveksten håndteres innenfor en ramme som er bærekraftig, både med tanke på miljø, økonomi og områdeplanlegging. Det tilsier at alle begrensede ressurser må utnyttes effektivt og målrettet.

Planen gir en oppdatert oversikt over kommunens skoleanlegg og angir kapasiteten ved den enkelte skole sett opp mot de nyeste elevtallsprognosene. Den inneholder en arealnorm for elevenes læringsarealer og skolens uteområde.

Skolebehovsplanen belyser behovet for vesentlig oppgradering, ombygging eller utvidelser av eksisterende skoler og behovet for nye skoler. Planen skal også angi standarder og sikre gode pedagogiske løsninger, både ved ombygging og nybygg av skoler. Skolebehovsplanen skal være et verktøy i arbeidet med Lier kommunes årlige handlingsplan og budsjett for å gi signal om nødvendige framtidige investeringer i skoleanlegg.

Skolebehovsplanen er gjeldende i 20 år for å ivareta langsiktig planlegging og skape forutsigbarhet. Den vil være mest konkret i forhold til det som ligger nærmest i tid, og mer generell når det gjelder prosjekter langt frem i tid. Jo lenger frem i tid, jo større usikkerhet er det knyttet til prosjektene. Planen vil imidlertid revideres og oppdateres hvert fjerde år.

1.2 Skoleslag og organisering

Gode skoleanlegg legger til rette for elevers læring, utvikling og trivsel gjennom gode læringsmiljøer og gode arbeidsforhold for personalet.

Barneskole (1.-7.trinn), ungdomsskole (8.-10.trinn), kombinert skole (1.-10.trinn) er ulike skoletyper. Fådelte skole og fulldelte skole er også betegnelser på ulike skoletyper. Spørsmålet

er hvilken betydning selve skoletypen har for å skape en god skole, og hvorvidt dette er viktig å ta hensyn til i skolestrukturvurderingen. I Lier kommune finner en alle skoletypene som er nevnt over. Det er to kombinerte skoler, to ungdomsskoler og åtte barneskoler.

To av barneskolene har fådelt ordning, resten er fulldelt. Hovedkjennetegnet på fådelte skoler er at elevene i hovedsak er organisert og får undervisning i aldersblandede grupper. I fulldelte skoler er elevene derimot organisert aldershomogent og etter årstrinn. Aldersblanding kan naturligvis forekomme både i fulldelte og fådelte skoler, men vanligvis er dette basert på ulike grunnlag. For mens aldersblanding i fulldelte skoler stort sett som et bevisst pedagogisk valg, er aldersblandet undervisning i små fådelte skoler en nødvendighet fordi elevgrunnlaget ofte ikke har vært stort nok for å organisere grupper eller klasser ut fra prinsippet om aldersdelte grupper.

Lier kommune har 12 grunnskoler. Skoleåret 2021-22 er det 3529 elever i kommunen. I tillegg starter det opp en privat ungdomsskole (Akademiet Lier) som fra høsten 2022 vil ha 30 elever på 8. trinn. Det er stor variasjon i skolestørrelse. Den minste skolen har 31 elever mens den største skolen har 974 elever. Det er om lag 370 lærere i den offentlige grunnskolen i Lier.

Skolene er delt i fire kretser med utgangspunkt i de fire ungdomsskolene/trinnene og deres avgiverskoler:

- Sylling krets: Oddeval og Sylling skole
- Tranby krets: Heia, Hennummarka, Hallingstad, Nordal og Tranby skole
- Lierbyen krets: Egge, Hegg og Lierbyen skole
- Høvik krets: Gullaug og Høvik skole

1.3 Elevtallsvekst og kapasitet

Elevtallet har totalt sett vært økende. Veksten skjer stort sett i områder med stor utbygging, og flere av skoleanleggene nærmer seg sin kapasitetsgrense.

Frem til 2026 holder kommunens totale elevantall i grunnskolen seg relativt stabilt totalt sett. I 2026 forventer kommunen at de første innbyggerne flytter inn i Fjordbyen. I årene etter dette øker elevtallet årlig. Veksten tiltar noe i forbindelse med oppstart av utviklingsområdet på Gullaughalvøya i 2029. Totalt øker antall barneskoleelever med over 700, og antall ungdomsskoleelever med over 200 frem til 2040. Totalt forventes det at antall elever i kommunen øker med 950.

Veksten både har vært og forventes å bli størst lengst sør i kommunen, særlig knyttet til Fjordbyutbyggingen i Høvik skolekrets. Boligutbygging i Hegg krets har ført til elevtallsvekst ved Hegg og Lierbyen skole.

Skolebehovsplanen for lierskolen 2022 - 2042 skal gi kommunestyret et beslutningsgrunnlag som sikrer at det er tilstrekkelig skolekapasitet i de ulike skolekretsene, både på kort og lang sikt.

Planen skal også legge til rette for at elevene får undervisning i gode og funksjonelle lokaler som er velegnet for pedagogisk virksomhet og godkjent etter *Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.*

1.4 Oppdrag og gjennomføring

Prosjekteier for utarbeidelsen av skolebehovsplanen er kommunalsjef for oppvekst Kari-Ann Dale.

Arbeidsgruppa har vært bredt sammensatt av følgende medlemmer:

Monica Elstrøm, skolefaglig rådgiver Oppvekst

Geir Larsen, Lier eiendomsselskap KF

Kjartan Askim, Stedsutvikling og plan

Kariann Reime, Økonomi

Lisbet Grøvdal, rektor

Mari Bergen, rektor

Tone Hognerud Bråten, rektor

Eva Andersen, HTV Utdanningsforbundet

Kjersti Wilhelmsen, Fjordbykontoret

Arbeidsgruppas mandat:

1. Skolebehovsplanen skal vise:

- a) Behov for nye tiltak basert på forventet elevtallsutvikling og skoleanleggenes tilstand
- b) Ulike alternativ basert på skolebehovsanalysens forslag til strukturmodeller sammen med dagens skolestruktur
- c) Økonomiske anslag som viser investeringsbehov og driftsøkonomi utfra ulike alternativ
- d) Pedagogiske forutsetninger for en god skole (jfr. bl.a. kvalitetsplan skole)

2. Planarbeidet skal samordnes med øvrig planarbeid.

Planprosessen

Skolebehovsanalysen ble bestilt fra Norconsult og ferdigstilt i 2018. Det ble i den forbindelse avholdt folkemøter i de fire ungdomsskolekretsene. Skolebehovsanalysen viste flere alternative løsninger for bl.a. skolestruktur i Lier, men et politisk vedtak innsnevret arbeidsgruppas handlingsrom til å kun se på løsninger på kapasitetsutfordringene i ytre Lier. Kapasitetsutfordringene er i hovedsak knyttet til Lierbyen og Høvik skole, samt utbygging av Fjordbyen og etter vært også Gullaug. Arbeidsgruppa la frem flere alternative løsninger til kapasitetsutfordringene som ble sendt ut på høring, i tillegg til å bli lagt fram i et temamøte for politikerne i Lier. Høringssvarene stemte godt med arbeidsgruppas anbefalinger og disse ligger til grunn for planens endelige innhold. Planarbeidet har blitt utsatt gjentatte ganger pga. bestilling av nye utredninger og mulighetsstudier, som bl.a. ombygging av Egge skole, omgjøring av Nordal skole til oppvekstsenter, skoletomt på Reistad, ny utredning av en sammenslåing av skoler til «Midtbygda skole» og mulighetsstudie på Tranby. I tillegg har håndtering av pandemien i barnehager og skoler krevd stor kapasitet.

1.5 Samordning med andre kommunale planer

Kommuneplanen

Kommuneplanens samfunnsdel er kommunens overordnede styringsdokument. Samfunnsdelen har vedtatt mål og innsatsområder for kommunesamfunnet og kommuneorganisasjonen som øvrige kommunale planer må ta hensyn til og støtte opp under, der dette er mulig.

Kommuneplanens arealdel angir hovedtrekkene i kommunens arealdisponering, og gir rammer og betingelser for arealbruk som kan settes i verk. Dette kan blant annet innebære rekkefølgekrav om tilstrekkelig skolekapasitet før utbygging av et boligområde kan finne sted.

Langsiktig arealstrategi 2040

Kommunens langsiktige arealstrategi gir de overordnede føringene for arealpolitikken i Lier og kan benyttes til å nå ulike mål, blant annet på skoleområdet. Strategien ligger også til grunn for kommunens boligbyggeprogram, som er sentralt i forbindelse med utarbeidelsen av kommunens elevtallsprognoser.

Handlingsprogram

Handlingsprogrammet består av kommunens økonomiplan og årsbudsjett. En økonomiplan er retningsgivende, mens et årsbudsjett er bindende. Handlingsprogrammet viser kommunestyrets prioriteringer, bevilgninger og de mål og premisser som økonomiplanen og årsbudsjettet bygger på. En langsiktig drifts- og investeringsanalyse viser kommunens økonomi i et langsiktig perspektiv.

Kvalitetsplan for skole 2016-2020

Kvalitetsplanen stiller forventninger til skoleledelsen, og fokuset ligger på skoleutvikling og kvalitetsvurdering. Skolenes ledelse har som hovedoppgave å legge forholdene best mulig til rette, slik at hver enkelt elev gis de beste muligheter for faglig og sosial utvikling.

2. Sammendrag

Hovedmålet for planen er: Riktig skolekapasitet på rett sted til riktig tid.

Formål og oppdrag

Formålet med skolebehovsplanen er å gi et godt grunnlag for gode langsiktige beslutninger om skolekapasitet i kommunen hvor alle hensyn er sett i sammenheng. Planen skal sikre at det kan fattes beslutninger som gir riktig skolekapasitet på rett sted til riktig tid.

Skolebehovsplanen skal legge til rette for utviklingen av en så robust skolestruktur som mulig, innenfor økonomisk realistiske rammer. Samtidig som skolestrukturen bør være robust, må også elevtalls-veksten håndteres innenfor en ramme som er bærekraftig, både med tanke på miljø, økonomi og områdeplanlegging.

Planen belyser behovet for vesentlig oppgradering, ombygging eller utvidelser av eksisterende skoler og behovet for nye skoler. Planen skal også angi standarder og sikre gode pedagogiske løsninger. Skolebehovsplanen skal være et verktøy i arbeidet med Lier kommunes årlige handlingsplan og budsjett for å gi signal om nødvendige framtidige investeringer i skoleanlegg.

Planarbeidet ble startet etter vedtak i Grunnskole, kultur og barnehage-utvalget, 20.02.18, sak 4.2018.

Planen er utarbeidet av en arbeidsgruppe ledet av Monica Elstrøm. Gruppa har representanter fra skolene, Utdanningsforbundet og kommuneadministrasjonen. Kommunalsjef Kari-Ann Dale er prosjekteier.

Arbeidsgruppas mandat:

1. Skolebehovsplanen skal vise:

- a) Behov for nye tiltak basert på forventet elevtallsutvikling og skoleanleggenes tilstand
- b) Ulike alternativ basert på skolebehovsanalysens forslag til strukturmodeller sammen med dagens skolestruktur
- c) Økonomiske anslag som viser investeringsbehov og driftsøkonomi utfra ulike alternativ
- d) Pedagogiske forutsetninger for en god skole (jfr. bl.a. kvalitetsplan skole)

2. Planarbeidet skal samordnes med øvrig planarbeid.

Planen bygger på

Nasjonale føringer gitt i lov og forskrift.

- Opplæringsloven med tilhørende forskrifter og veiledere.
- Læreplanverket for kunnskapsløftet 2020

Lokale føringer

Lier kommunes vedtatte prinsipper for lierskolen:

- Alle elever skal få plass ved den skolen de sogner til
- Lokalisering av skoler skal gjøres utfra prinsippet om at flest mulig elever skal kunne gå og sykle til skolen
- Elevene skal høre til samme krets uavhengig om de går på barneskole eller ungdomsskole
- Dette gjøres når en skole har for liten kapasitet:

Framskriving av elevtall utarbeidet av Lier kommune, 2022.

Framskrivningene viser at antall elever i lierskolen vil øke fra dagens ca. 3500 til ca. 4500 i 2040, som følge av utbyggingen i Fjordbyen og på Gullaug.

Videre framover vil hovedregelen være at det bygges rene barneskoler og ungdomsskoler og ikke kombinerte 1-10-skoler i Lier.

Skole- og klasseromstørrelser skal vurderes ut fra lokale behov og forventet elevtallsvekst, men vanligvis med utgangspunkt i 420-840 elever (2 til 4 parallell) i barneskolene og 360-720 elever (4 til 8 parallell) i ungdomsskolene.

Skoleanleggene skal tilrettelegges for å være en ressurs for nærmiljøet, slik at utearealet og deler av innearealet kan være i bruk også etter ordinær skoletid. Ved hver enkelt skole skal det vurderes sambruk og samlokalisering med andre funksjoner, f.eks.

Skoleanleggene skal gjennom valg av arkitektur, design, materialvalg og tekniske løsninger være trygge arenaer for barn, ungdom og ansatte også ved uønskede hendelser som kan medføre fare for liv og helse.

Tiltak

Høvik skole: Skolen omgjøres til ren barneskole og ungdomstrinnet overføres til ny ungdomsskole i Fjordbyen når den bygges.

Hegg og Lierbyen skole: Elevene fra Reistad og Utsikten overføres til ny ungdomsskole i Fjordbyen når den bygges. (Skolen bygges med plass til ca. 720 elever, og vil derfor også ha plass til barneskoleelever i en startfase.)

Fjordbyen: Det er beregnet å være behov for tre skoler á ca. 700 elever når Fjordbyen er fullt utbygd. Oppvekst- kultur- og idrettsutvalget (OKI) vedtok 20.04.21 at det skal bygges en ungdomsskole i Fjordbyens første fase. Skolen bygges for ca. 720 elever, dvs. en 8-parallell ungdomsskole. Ungdomsskoleelever fra Høvik, Gullaug, Fjordbyen, Reistad og Utsikten vil høre til nye Fjordbyen ungdomsskole.

Gullaug: Det bygges ny skole i kretsen i forbindelse med utbyggingen på Gullaug. (Jfr. vedtak i OKI 20.04.21).

Tranby: Det utarbeides mulighetsstudie for å vurdere alternative løsninger for Tranby skole.

Nye store investeringer i skolebygg vil gjøres etter følgende prioritering:

Tidsperspektiv	Prioritet
10 års perspektiv 2022 - 2032	1. Bygge ny ungdomsskole for 720 elever i Fjordbyen og finne en god midlertidig løsning for barneskoleelevene fra Reistad og Fjordbyen. 2. Rehabilitering/ombygging/nybygg av Tranby skole med utgangspunkt i nytt mulighetsstudie. (Det viktigste grepet blir å bygge om Tranbyhallen til et innendørs torg.) 3. Utredning av nytt Miljøverksted 4. Finne en god løsning for Gullaug skole i påvente av Gullaugutbyggingen
20 års perspektiv 2032 - 2042	5. Bygge ny barneskole i Fjordbyen 6. Bygge ny Gullaug skole i forbindelse med Gullaugutbyggingen

Bygging av ny ungdomsskole i Fjordbyen har første prioritet fordi det er dette grepet som løser kapasitetsutfordringene både for Lierbyen og Høvik skole.

3. Rammer og føringer

3.1 Nasjonale føringer

Det finnes ingen nasjonale føringer som angir direkte krav til utforming av skoleanlegg. Flere lover har likevel konsekvenser for hvordan skoleanlegg utformes i forhold til ulike brukergrupper.

[Opplæringsloven](#) er styrende for skolens oppgave og innhold, som igjen stiller visse krav til funksjoner i skoleanlegget. Opplæringsloven angir ikke konkrete krav til utformingen, men uttrykker generelt at skoleeier har ansvar for at skolene er funksjonelle og brukbare til formålet. Barn i skolepliktig alder har ifølge opplæringsloven rett til et godt fysisk og psykososialt miljø som fremmer helse, trivsel og læring. Dette er regulert i opplæringslovens § 9 A-7 «Det fysiske miljøet». Skolene skal planlegges, bygges, tilrettelegges og drives slik at det blir tatt hensyn til elevenes trygghet, helse, trivsel og læring (§9 A-2).

[Kunnskapsløftet 2020](#) førte til endringer i skolens innhold mot mer dybdelæring, tverrfaglighet og samarbeidslæring. Et overordnet mål er at alle elever skal utvikle grunnleggende ferdigheter og kompetanse, slik at de kan delta aktivt i kunnskapssamfunnet. Her fremgår det blant annet at skolen skal gi alle elever like muligheter til å utvikle sine evner og sitt talent individuelt og i samarbeid med andre, og at skolen skal fremme tilpasset opplæring og varierte arbeidsmåter. Skolebyggene må planlegges slik at dette blir mulig. Læreplanens overordnede del – verdier og prinsipper for grunnopplæringen beskriver et positivt elevsyn,

et aktivt og deltakende læringssyn og et verdigrunnlag som blant annet fremhever et inkluderende læringsmiljø.

[Arbeidsmiljøloven](#) med tilhørende forskrifter angir bestemmelser for de ansattes fysiske og psykiske arbeidsmiljø. Dette gjelder blant annet arbeidsplasser for lærere, kontorforholdene for øvrige ansatte, samt andre personalfasiliteter i anlegget. I tillegg gjelder den for elever i forbindelse med kunst og håndverks- og naturfagrom. Ved bygging av nye skoleanlegg er det viktig at en legger til grunn de retningslinjer som loven og tilhørende forskrifter legger opp til. Arbeidstilsynet både godkjenner og fører tilsyn med at loven etterfølges.

[Forskrift for miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.](#) med [veiledere](#), inneholder krav til det fysiske og sosiale miljøet, og stiller krav til blant annet ansvarsforhold, internkontroll, plikt til opplysning og informasjon, tilsyn, sanksjoner og klage. Forskriften stiller funksjonskrav til barnas fysiske arbeidsmiljø, og skal bidra til at miljøet i barnehager og skoler fremmer helse, trivsel og gode sosiale og miljømessige forhold for barn, samt forebygger sykdom og skade. Forskriften forutsetter at det enkelte skoleanlegg skal godkjennes, også etter eventuelle større endringer.

[Uteområder i skoler og barnehager - hvordan sikre kvalitet i utformingen?](#) utgitt av Norges miljø og biovitenskapelige universitet (NMBU) i 2019 omhandler kvalitet i skoleanleggenes uteområdet. Rapporten er skrevet på bestilling fra Helsedirektoratet og i samarbeid med Utdanningsdirektoratet. Den angir viktige suksessfaktorer for gode uteområder, i tillegg til å definere arealnormer og kvalitet i utemiljøet for nye skoleanlegg.

[Lov om folkehelsearbeid \(Folkehelseloven\)](#) trådte i kraft 1. januar 2012. Formålet med denne er å bidra til en samfunnsutvikling som fremmer folkehelse, herunder utjevner sosiale helseforskjeller. Folkehelsearbeidet skal fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold og bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse. Loven skal sikre at kommuner, fylkeskommuner og statlige helsemyndigheter iverksetter tiltak og samordner sin virksomhet i folkehelsearbeidet på en forsvarlig måte. Loven skal legge til rette for et langsiktig og systematisk folkehelsearbeid.

[Lov om matproduksjon og mattrygghet mv.](#) stiller krav til utstyr, utforming og drift av lokaler der det produseres, tilberedes og oppbevares mat.

[Lov om forbud mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne \(Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven\)](#) stiller krav om at alle arealer, både ute og inne skal være tilgjengelig for alle mennesker uansett funksjonsevne uten at man føler seg diskriminert. Ifølge loven skal offentlig og privat virksomhet som er rettet mot allmennheten, arbeide aktivt og målrettet for å fremme universell utforming innenfor virksomheten. Loven omfatter skolens plikter til å sikre universell utforming i tråd med loven.

[Veileder i beredskapsplanlegging](#) fra Utdanningsdirektoratet og Politidirektoratet, legger til grunn at trygge læringsmiljøer er basert på en fysisk og teknisk "trygghetsprofil" relatert til utforming av nye barnehager. Den nevnte veileder har hovedfokus på ulike planer og tiltak for beredskap og krisehåndtering i barnehager og utdanningsinstitusjoner, som har betydning for både fysisk utforming og rutiner i driften.

3.2 Lokale føringer

Planlegging av nye skoleanlegg skal skje med et innovasjons- og utviklingsperspektiv, i tråd med nye erfaringer og føringer for skolenes innhold og pedagogikk, teknologisk og bygningsmessig utvikling, og samfunnsutviklingen generelt. Et nytt skoleanlegg skal vare i mange tiår, uten store ombyggingsbehov. Samtidig er samfunnet og vår kunnskap om hvordan barn og unge lærer og utvikles i kontinuerlig utvikling. Det skal derfor hele tiden søkes etter framtidsrettede løsninger for utforming av og arealbruk i skoleanleggene. Det bør alltid overveies om normer og standardiseringer kan virke konserverende på utviklingen eller grader av frihet. Det er viktig at skolene bygges fleksible slike at det tas hensyn til skiftninger innen pedagogikk.

3.2.1 Vedtatte prinsipper for lierskolen

- Alle elever skal få plass ved den skolen de sogner til
- Lokalisering av skoler skal gjøres utfra prinsippet om at flest mulig elever skal kunne gå og sykle til skolen
- Elevene skal høre til samme krets uavhengig om de går på barneskole eller ungdomsskole
- Dette gjøres når en skole har for liten kapasitet:

Følgende gjøres når en skole har for liten kapasitet på kort sikt:

1. Skolen skal gjøre sitt ytterste for å finne løsning innen eksisterende bygg
2. Det etableres en paviljongløsning

Følgende gjøres når en skole har for liten kapasitet på lang sikt:

1. Endringer i skolekretsgrenser. Disse bør fortrinnsvis gjelde områder slik at ikke elever fra samme nabolag må gå på ulike skoler
2. Utbygging av eksisterende bygg eller nye skoler i samsvar med skolebehovsplanen

Klasserommene i lierskolen bygges for 30 elever og 2 lærere, og nye skoleanlegg bygges som rene barneskoler og ungdomsskoler på separate tomter. Ut fra lokale forhold, og for å oppnå sambruksløsninger, kan imidlertid en barneskole og en ungdomsskole ligge i samme område for å kunne benytte felles fasiliteter.

Videre framover vil hovedregelen være at det bygges rene barneskoler og ungdomsskoler og ikke kombinerte 1-10-skoler i Lier. Dette begrunnes med følgende forhold:

- Det utdannes ikke lenger lærere som kan arbeide på alle trinn i det 10-årige grunnskoleløpet. I dagens lærerutdanning velger studentene mellom grunnskolelærer for 1. til 7. trinn eller grunnskolelærer for 5. til 10. trinn.
- Det vil for de fleste elever være bra å skifte skole etter 7 år. Å få komme i et nytt skolemiljø, med flere elever på samme alder, nye lærere og nytt skoleanlegg vil oppleves som positivt og motiverende for de fleste elevene.

- Elevene gir tilbakemelding om at det kan oppleves utfordrende å komme fra en mindre barneskole som skal integreres i et allerede etablert skolemiljø ved en større kombinert 1-10-skole.
- Nye skoler i Lier kommune skal bygges for 360-840 elever og plasseres i de områdene som er tettest befolket. Da vil det ikke være aktuelt med en kombinert 1-10-skole som heller egner seg i områder med færre elever og hvor det er store avstander til andre skoler.

Det er viktig at en skole er så stor at det er tilstrekkelig med administrasjonsressurs og at lærer-personalet samlet kan dekke alle fagområder. Lærerutdanningen utdanner ikke lenger allmennlærer som kan undervise i alle fag, men lærer med dybdekompetanse i færre fag. Dette krever flere ansatte. Generelt er kostnaden med etablering og drift av hver elevplass lavere på en stor skole enn på en mindre skole. Dette fordi alle skoler må ha en del felles funksjoner som spesialrom, kulturarenaer, administrasjon med mer. Utnyttelsesgraden av alle spesialiserte arealer er også høyere på større skoler enn på mindre skoler.

Skole- og klasseromstørrelser skal vurderes ut fra lokale behov og forventet elevtallsvekst, men vanligvis med utgangspunkt i 420-840 elever (2 til 4 parallell) i barneskolene og 360-720 elever (4 til 8 parallell) i ungdomsskolene. Kapasitetsgrensen er kun en teoretisk verdi da man i praksis ikke klarer å fylle opp alle klasserom med nøyaktig 30 elever. Utnyttelsesgraden er gjerne ca. 80 % av skolens totale kapasitet. Kapasitetsgrensen er dermed en teoretisk verdi og antall klasserom er ofte et bedre mål på skolens kapasitet. Jo større skole, jo høyere utnyttelse av rom. Alle nye prosjekter skal planlegges med mulighet for utvidelse.

For fremtiden ønsker kommunen større skoler. Skolene må ligge i de områdene som er tettest befolket slik at flest mulig av elevene kan gå eller sykle til skolen. Det blir da færre skolebygg som skal vedlikeholdes, ansatte får større fagmiljøer og elevene flere valgmuligheter og et større faglig og sosialt læringsmiljø. Det utdannes ikke lenger allmennlærere som kan undervise i alle fag i grunnskolen, men mer spesialiserte lærere med dybdekompetanse i færre undervisningsfag. Dette innebærer at hver skole må ha flere ansatte for å dekke alle fag, som igjen krever større skoler med flere parallelle klasser.

Når kommunen setter en anbefalt maksimum grense på 840 elever ved nye skoler, begrunnes dette i hovedsak med at for store ansattgrupper gjør det utfordrende å drive skolebasert kompetanseutvikling og utvikle effektive lærende profesjonsfellesskap. Skoler på maks 840 elever utelukker ikke at man kan bygge flere skoler i samme område, som en slags «campus». Skolene kan dra nytte av felles fasiliteter, men fungere som separate virksomheter med egen ledelse.

3.2.2 Bygningsmessig utforming

Skoleanleggets plassering, arkitektur og fysiske kvalitet er et synlig bevis på verdisettingen av barn og unge i samfunnet, samt personalet i skolen sitt viktige arbeid og ansvar. Arkitekturen skal være moderne og framtidsrettet, og anlegget skal fungere effektivt og rasjonelt, og ha et

uttrykk som speiler god kvalitet. Bygget skal inspirere til læring og utvikling, nytenkning og kreativitet.

Det skal være enkelt og intuitivt å ta seg frem til hovedinngang og å orientere seg internt i bygget. Plassering av heis og trapp i nærhet av hovedatkomst og i umiddelbar nærhet av hverandre er viktige orienteringsgrep. Skolebygget må være oversiktlig og med god fremkommelighet slik at man enkelt kan forflytte seg mellom de ulike læringsarealene. Elevene skal oppleve at det er lett å finne fram på skolen, da dette bidrar til gode overgangssituasjoner.

Nye skoleanlegg skal ha en høy arealeffektivitet med lite rent trafikkareal, stort bruksareal og en gunstig brutto-/nettofaktor. Det skal sikres god fremkommelighet i trafikksonene. Der trafikksonene i stor grad er gjennomgangstrafikk vil det ofte også være stor personbelastning, og disse arealene bør skilles fra rom for lek og opphold. Denne type trafikkareal kan være godt egnet for uformelle møtesteder, aktivitetsarealer, lagringssoner eller liknende. Bygget skal utformes slik at en i størst mulig grad kan bevege seg tørrskodd mellom de ulike funksjonene i anlegget.

Pedagogisk miljø, robuste og slitesterke materialer, møbler og inventar skal ivareta ulike alders-grupper og krav til variasjon i opplæringen. Det skal planlegges for gjennomprøvede løsninger som på en god måte legger til rette for renhold og forenkler vedlikehold.

3.2.3 Skolen i nærmiljøet

Skoleanleggene skal tilrettelegges for å være en ressurs for nærmiljøet, slik at utearealet og deler av innearealet kan være i bruk også etter ordinær skoletid. Ved hver enkelt skole skal det vurderes sambruk og samlokalisering med andre funksjoner. Lier kommunes «Kultur og fritid» og Kulturskolen er naturlige samarbeidspartnere og bidragsytere når nye skoler skal bygges eller gamle bygges om.

Skoleanleggene skal først og fremst være tilrettelagt for elevene som er knyttet til hovedvirksomheten. Elevenes ulike prosjekter fortsetter fra dag til dag, og det er derfor ikke alle arealer som er egnet til utlån for nærmiljøet. Fellesarealer som samlingssaler/innendørs torg, auditorier, gymsaler, kantine og møterom er arealer som kan egne seg for sambruk med andre. Disse arealene skal derfor så godt som mulig legges til rette for utlån, hovedsakelig utenom skolens åpningstid. Arealer med spesialutstyr som mat- og helsekjøkken, musikkrom, verksteder for kunst og håndverk, er attraktive arealer for lokale kulturaktiviteter. Sambruk av slike arealer krever godt samarbeid og gode systemer, blant annet for separat lagringsplass for forbruksvarer.

Planløsningen må være tilrettelagt for sambruk av anlegget, samtidig som det må være mulig å skjerme arealer som ikke skal sambrukes. Det er nødvendig med låsesystemer som muliggjør en sonedeling av skolebygget. Det må også legges til rette for god lagerplass da noen av disse aktivitetene har plasskrevende utstyr.

Kor, korps, orkestre, teatergrupper, dansegrupper, fritidsklubber etc. har tradisjoner for å bruke skoleanleggene som base for sine aktiviteter. Mens barn og unge i Lier har mange og

varierte organiserte fritidstilbud å velge mellom, etterlyser særlig ungdommen uformelle møteplasser. Steder hvor de kan møtes på fritiden og f.eks. få kjøpt mat, jobbe med skolearbeid, spille bordtennis eller bare være. Skoleanleggene kan fungere som en slik møteplass, men dette vil kreve ansatte på ettermiddag- og kveldstid.

Utearealet for skolen fremtrer som stadig viktigere for et nærmiljø. Skolenes utearealer skal tilrettelegges for at nærmiljøet kan benytte det utenfor ordinær skoletid.

3.2.4 Sikkerhet og beredskap i skoleanlegg

Skoleanleggene skal gjennom valg av arkitektur, design, materialvalg og tekniske løsninger være trygge arenaer for barn, ungdom og ansatte også ved uønskede hendelser som kan medføre fare for liv og helse. Skoleanleggene skal også utformes og utstyres slik at de er relevante og egnede samlingssteder for nødstilte ved ulike beredskapshendelser.

Kommunen legger til grunn at et skolebygg i likhet med annen virksomhet kan bli rammet av en rekke uønskede alvorlige hendelser, slik som tyveri, brann, bombe, bombetrussel, skadeverk/hærverk, alvorlig voldsbruk etc. Dette kan være hendelser som er avgrenset til skoleområdet, men også ulykker eller andre alvorlige hendelser i et nærmiljø til skolen som negativt kan påvirke både undervisningen, bygningsmassen og de som befinner seg på skolen.

Velfungerende sikkerhets- og beredskapsløsninger vil være knyttet til skoleanleggets utforming og tilgang til varslingsanlegg, kommunikasjons- og evakueringsløsninger med mer. Det er en forventning til kommunen knyttet til økt innsats på beredskapsarbeid relatert til å være forberedt til å håndtere omfattende evakueringssituasjoner og kommunenes evne til å etablere relevante møtesteder som kan være knutepunkt for nødstilte som trenger hjelp. Fremtidige skoleanlegg planlegges og utstyres slik at de ved uønskede hendelser (beredskaps- og krisesituasjoner av ulike slag) skal være egnet til å ivareta både elever, ansatte og nærmiljøet på en hensiktsmessig måte.

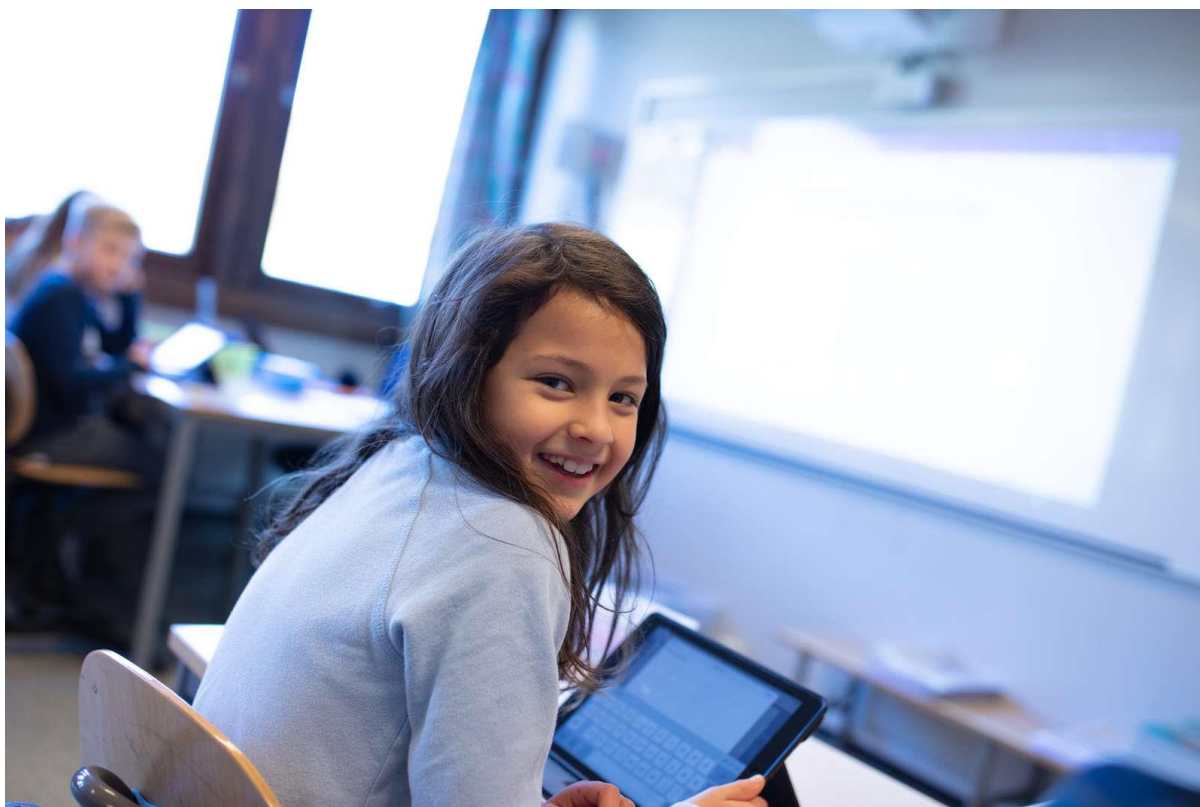
Kommunens skolebygg kan også ved ekstraordinære hendelser være et naturlig møtested for innbyggere/forbipasserende i det nærområde skoleanlegget er lokalisert. Eksempler på dette kan være strømbrydd som pågår over flere dager, og hvor innbyggerne har behov for et felles møtested for varme, informasjon, tilgang til sanitæranlegg og eventuell enkel forpleining. Nye skoler i Lier bygges derfor med mulighet for tilkoplede reservestrøm. Ved evakuering av et nærmiljø grunnet brann, ulike naturhendelser og lignende, kan dermed skolebygget representere en «trygg nødhavn».

Når det gjelder tilfluktsrom, er det et lovkrav om dette for alle bygg over 1000 m². Imidlertid har alle bygg etter 1998 fått dispensasjon fra dette kravet. Det blir foreslått å innskrenke dispensasjons-muligheten, slik at nye skoler bygges med tilfluktsrom med kapasitet til å romme dem som oppholder seg i bygget. Tilfluktsrom bør ha en fredstidsbruk som lett kan konverteres til tilfluktsrom. Tilfluktsrommet på Lierbyen skole er et godt eksempel, da i sambruk med garderober og dusjanlegg.

3.2.5 En skole tilrettelagt for digital læring

Å kunne bruke digitale verktøy defineres i LK20 som en grunnleggende ferdighet på linje med å kunne lese, regne, uttrykke seg muntlig og skriftlig. Digitale ferdigheter vil si å kunne bruke digitale verktøy, medier og ressurser hensiktsmessig og forsvarlig for å løse praktiske oppgaver, innhente og behandle informasjon, skape digitale produkter og kommunisere. Digitale ferdigheter innebærer også å utvikle digital dømmekraft gjennom å tilegne seg kunnskap og gode strategier for nettbruk.

Digitale ferdigheter er en viktig forutsetning for videre læring og for aktiv deltakelse i et arbeidsliv og et samfunn i stadig endring. Dette stiller nye og større krav til skolebyggene som må gi både elever og lærere mulighet til å drive formidling, deling og læring ved bruk av digitale verktøy. Det må være tilgang til, og mulighet for å ta med digitale verktøy i alle deler av skolens bygg. Dette gjør at tilgang til strømforsyning og trådløse nettverk må være en del av planleggingen av hvert skolebygg.

3.2.6 Skolebygget skal være tilpasningsdyktig de neste 60 år

I Lier kommune skal det planlegges og utformes tilpasningsdyktige skolebygg. Et tilpasningsdyktig anlegg kjennetegnes ved at det har arealer og rom av ulike størrelser og utforming, som uten store omlegginger kan brukes til forskjellige aktiviteter for ulike alderssammensetninger i elevgruppene, alt etter hva som gagner det pedagogiske arbeidet og læringen for den enkelte elev.

Planlegging av nye skoleanlegg skal skje med et utviklings- og innovasjonsperspektiv, i tråd med nye erfaringer og føringer for skolens innhold og pedagogikk, teknologisk og bygningsmessig utvikling, og samfunnsutviklingen generelt.

Tilpasningsdyktige bygg kan tilpasses kravene i nye læreplaner, og er dermed en god langsiktig investering for kommunen. Skolebyggene skal enkelt kunne tilpasses ved behov for å dekke endring i funksjoner. Det betyr at de må ha fleksibilitet, elastisitet og generalitet.

- **Fleksibilitet:** Rommene skal kunne ha ulike funksjoner.
- **Elastisitet:** Skolebygget skal kunne håndtere elevgrupper av ulik størrelse.
- **Generalitet:** Arealene i bygget må kunne omdisponeres/endres til nye funksjoner ved behov.

Fleksible skolebygg imøtekommer behovet for dagens og fremtidens varierte undervisningsmetoder og arbeidsformer, samt kombinasjonen av teoretiske og praktiske aktiviteter som er relevante for elevenes alderstrinn. Kravet til fleksibilitet har konsekvenser både for størrelsen og utformingen på rommene, og rommenes mulighet til å kunne deles eller økes etter de gjeldende behov. I tillegg til at fleksible løsninger imøtekommer pedagogiske føringer, vil fleksibilitet også gi bedre arealeffektivitet. Rommene i bygget skal i så stor grad som mulig brukes til ulike formål og funksjoner, slik at både skolens læringsarealer og lærerressurser til enhver tid utnyttes på best mulig vis.

Elastisiteten er viktig for at læreren skal kunne variere gruppestørrelsen i samsvar med læringsmålene for økta og i forhold til å løse kravene om tilpasset opplæring for den enkelte elev, samt at skolen skal kunne brukes av et varierende antall elever fra år til år. Det er samtidig viktig at det er avsatt nok areal til spesialrom slik at tilgangen til slike rom ikke blir en begrensende faktor for organisering av undervisningen.

3.2.7 Vedlikeholdsplan

Skolen skal ha en vedlikeholdsplan, hvor det fremgår hvem som har ansvar for ulike typer vedlikehold (for eksempel dersom ulike enheter har ansvar for innvendige overflater, utvendige overflater, løpende vedlikehold, uteområde, lekeplassutstyr, og så videre). Vedlikeholdsplanen skal sikre at alle deler av bygning og uteområde vedlikeholdes eller skiftes ut til riktig tid, slik at skolen til enhver tid holder en standard som ivaretar forskriftens krav.

3.3 Arealnormer for lierskolen

Funksjons- og arealplan for kommunale skoleanlegg i Lier skal følge retningslinjer i «Standard kravspesifikasjon for skolebygg i Oslo» (SKOK-2015): [Standard kravspesifikasjon for skolebygg, 2015](#)

Helsedirektoratets veileder «Miljø og helse i skolen, veileder til forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler», skal fremme enhetlig tolkning og etterlevelse av regelverket, også i forbindelse med utøvelse av faglig skjønn. Kommunedirektøren har lagt til grunn veilederens tolking av regelverket når elevkapasiteten i læringsarealene er vurdert.

Ut fra hvor gode tilleggsarealer (grupperom, formidlingsrom eller andre rom) elevgruppene disponerer i nærheten av sitt primære læringsareal, er læringsarealene delt i tre kategorier med tilhørende arealnorm:

- Læringsarealer uten tilleggsareal: 2,5 m² per elev og 5 m² per lærer
- Læringsarealer med noe tilleggsareal: 2,25 m² per elev og 5 m² per lærer
- Læringsarealer med rikelig tilleggsareal: 2 m² per elev og 5 m² per lærer

Helsedirektoratets veileder åpner for mindre læringsarealer dersom elevgruppene disponerer gode tilleggsarealer (grupperom, formidlingsrom eller andre rom) i nærheten av sitt primære læringsareal. Begrunnelsen for at Lier kommune likevel velger å forholde seg til anbefalingen på 2,5 m² per elev er at store deler av opplæringen skjer i klasserommet med alle elevene tilstede. Dette krever plass uavhengig av tilleggsarealer. I tillegg har læreplanen (LK20) et stort fokus på samarbeidslæring og praktiske, utforskende og kreative læringsmetoder. Elevene skal ikke sitte stille ved hver sin pult, men delta aktivt i læringsaktiviteter, noe som krever plass.

Klasserommenes takhøyde er også et viktig element i denne sammenhengen og i Lier kommune bygges det ikke nye klasserom med takhøyde under 3,10 m.

Lier kommune følger Helsedirektoratets anbefalinger for uteareal, som beskrevet i «Uteområder i skoler og barnehager – hvordan sikre kvalitet i utformingen?», utgitt av Norges miljø og biovitenskapelige universitet (NMBU).

Størrelse på uteområdet etter antall kvadratmeter pr. elev

- Uteområdet pr. elev i grunnskolen bør være på minst 30 m².

Størrelsen på skolens uteområde i forhold til totalt antall elever

- For skoler < 99 elever anbefales et minste samlet område på 3000 m².
- For skoler som er fra 100 –499 elever brukes anbefalingen om 30 m² pr. elev.
- For skoleanlegg opp til 499 elever brukes normen på 30 m² per elev. I tillegg beregnes 15 m² per elev for resten.

Areal i seg selv er ikke nok til å ha et tilfredsstillende uteområde. Variert tilrettelegging og organisering av bruken av arealene er minst like viktig. Tilleggsareal i rimelig nærhet, som f.eks. idrettsanlegg, skog og utmark, som skolen disponerer i skoletiden, vil normalt kunne regnes med i arealet. Dette blir ytterligere beskrevet i kap. 4.4 «Kvalitet i skolens uteområde».

3.4 Økonomi

Kommunens handlingsrom til å investere bestemmes av de økonomiske handlingsreglene til kommunen. Det er vedtatt at lån til investeringer ikke skal overstige 70 % av kommunens inntekter. Ved utgangen av 2021 var lånegjelden 65,9 % av inntektene. Dersom vi tar hensyn til etterslep i gjennomføring av vedtatte investeringer har kommunen en reell lånegjeld på nivå med handlingsregelen i dag. Kommunen nedbetaler om lag 60 millioner kroner årlig som kan reinvesteres uten at lånegjelden øker.

Lier kommune vil kunne forvente en befolkningsvekst på om lag 1-2 % årene fremover. Befolkningsvekst genererer både økte inntekter fra skatt og rammetilskudd, samt økte utgifter til tjenester. En andel av inntektsøkningen kan også settes av til investeringer. Når det prioriteres mellom investeringer må det også tas hensyn til at prognosene viser størst vekst i eldrebefolkningen.

Lier kommune eier 55 % av Eidos AS som igjen eier om lag 407.000 kvadratmeter bruttoareal i Fjordbyen. Dette er verdier som må sees i et langsiktig tidsperspektiv, men som vil være av stor betydning for kommunens evne til å sikre sosial infrastruktur som kan understøtte befolkningsvekst i dette området. En ny skole i Fjordbyen vil bidra positivt til utvikling i området, samtidig som det vil gi nødvendig avlastning for Lierbyen skole og Høvik skolekrets.

Lier kommune har en skolestruktur bestående av mange skoler med stor variasjon i størrelse. Større skoler kan driftes med lavere kostnad per elev enn mindre skoler. Det er flere årsaker til det. De administrative kostnadene per elev blir lavere. Det er også lettere å finne fleksible løsninger for å fylle opp klasser og tilpasse antallet elever til lærernormen.

Skolebehovsplanen angir prioritering av investeringer i årene som kommer. Dette må avstemmes mot de årlige rulleringene av den 10-årige investeringsplanen som vedtas i handlingsprogrammet.

For nye prosjekter og større rehabiliteringsoppgaver følges dok. 6A, «Styring og ledelse av byggeprosjekter i Lier kommune». KS sak 74/2017.

Formålet med dette dokumentet er å sikre en målrettet og profesjonell utvikling, planlegging og gjennomføring av byggeprosjekter i Lier kommune. Med dette menes:

- a. Avklaring av ambisjonsnivå med god forankring politisk og administrativt. Ambisjonsnivå skal spesifiseres for: funksjonalitet, utomhusanlegg, kvalitet, miljø/energi, arealeffektivitet, brukerkrav, økonomiske rammebetingelser (bygging og drift), risikofaktorer, entrepriseform og framdrift.
- b. Byggeprosjektene gjennomføres innenfor de kostnads- og tidsrammer som legges til grunn for beslutning om gjennomføring.
- c. Avvik i forhold til vedtatte forutsetninger håndteres på et tidspunkt hvor det fremdeles er reelle handlingsalternativer til stede.

3.5 Miljø og bærekraft

Skoleanleggene skal støtte opp om kommunens mål og strategier for utvikling av et bærekraftig bygg som ivaretar naturens økologiske bæreevne for framtidens generasjoner. Skolebygget skal fremstå som et synlig miljøvennlig bygg, med sunt inneklima, bærekraftig materialbruk og lavt energiforbruk.

Skoler skal bygges slik at de bidrar til et miljø som fremmer helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold, begrenser spredninger av smitte og forbygger sykdom og skade. Samtlige skoler skal være godkjent i henhold til forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler.

Både nybygg og rehabilitering skal følge Lier kommunes vedtatt energi og klimaplan.

Skoler skal planlegges for framtidsrettede og bærekraftige energisystemer med lavt energiforbruk. For å oppnå et lavt energiforbruk i drift er det en rekke tiltak som må vurderes i tidlig fase. Dette gjelder passiv utnyttelse av energi, til oppvarming eller kjøling.

Det skal velges materialer som gir et sunt inneklima hvor det tas hensyn til materialenes miljøpåvirkning og drift gjennom hele livsløpet.

Lier kommune har en målsetting om å være forbilde gjennom bærekraftig avfallshåndtering i alle kommunens virksomheter, og skal påvirke forbruk gjennom holdningsskapende arbeid, veiledning og tilrettelegging, stimulere til kretsløpsbasert forbruk og bidra til bærekraftig og kostnadseffektiv avfallshåndtering.

For all nye prosjekter skal det vurderes et sett med underkriterier for å vurdere måloppnåelse i forhold til Lier kommunes kommunedelplan.

Følgende tema skal vurderes:

1. **Arealbruk** – Forbruk av arealer begrenser mulighetene og legger føringer for fremtidig utvikling i området. Begrensning i fremtidig utvikling av området vurderes. Vurdering av arealer som beslaglegges ved tilbygg/nybygg.
2. **Funksjonalitet** – Vurdering av tilpassing og fleksibilitet knyttet til nåværende og fremtidige behov knyttet til undervisning, idrett og sosiale behov på stedet. Funksjonelle sammenhenger mellom de tre funksjonene vurderes. Universell utforming vurderes ift. avstand mellom funksjoner.
3. **Forbruk av ikke-fornybare ressurser** – Vurdering av gjenbruk og rehabilitering av eksisterende bebyggelse ny bebyggelse i forhold til forbruk av byggematerialer og energi. Materialbruk og energi vurderes på overordnet nivå for.
4. **Utslipp av klimagasser** – Vurderes ift. rehabilitering, tilbygg og nybygg, inklusive transportbehov.
5. **Avfallshåndtering** - Vurderes ift. rehabilitering, tilbygg og nybygg.
6. **Driftskostnader** – Vurdert i forhold til energibruk og vedlikehold.

Ved større prosjekter skal det engasjeres miljørådgiver som kan legge føringer og veilede i arbeidet med prosess og ambisjonsnivå. Ambisjonsnivået skal konkretiseres i et miljøprogram som i prosessen utvikles til en Miljøoppfølgingsplan (MOP).

4. Kvalitet i fysisk læringsmiljø

Opplæringslovens kapittel 9A omhandler elevenes skolemiljø. Elevenes rettigheter knyttet til skolens fysiske miljø er regulert gjennom § 9 A-7 der det heter at skolene skal planlegges, bygges og tilrettelegges slik at de fremmer trygghet, helse, trivsel og læring hos elevene. Skolens fysiske miljø dreier seg om hvordan både innemiljøet og uteområdene er utformet. Rektor har et særlig ansvar for å følge opp det fysiske miljøet på skolen, og det skal eksistere en internkontroll som registrerer når det fysiske miljøet er for dårlig.

4.1 Lærertetthet og klassestørrelser

Forskrift til Opplæringsloven § 14 A-1 bestemmer forholdet mellom tallet på lærere og tallet på elever i ordinær undervisning i grunnskolen. Fra og med skoleåret 2019-20 ble lærernormen for lærertetthet i ordinær undervisning (gruppestørrelse 2) på skolenivå innført. Gruppestørrelsen skal være 15 elever på 1.- 4. trinn, 20 elever på 5.- 7. og 8.- 10. trinn. Gruppestørrelse 2 er en indikator som viser antall elever per lærer i ordinær undervisning, hvor ressurser til spesialundervisning og undervisning i særskilt norsk ikke regnes med.

Det er opp til skoleledelsen å avgjøre klassestørrelser ut ifra lokale behov, spesielle hensyn og gitte ramme faktorer. Nye klasserom bygges for 30 elever og 2 ansatte.

4.2 Forskning om skolebygg og læringsutbytte

Skolebehovsplanen bygger på en gjennomgang av eksisterende forskning og erfaringer gjort med ulike typer skolebygg i og utenfor landets grenser. I mars 2008 leverte Østlandsforskning rapporten "Kunnskapsstatus om skolebygg" til Utdanningsdirektoratet. Rapporten er et dokumentstudie av nasjonal og internasjonal forskningslitteratur fra Norge, Skandinavia og USA som omhandler sammenhenger mellom det fysiske miljøet og elevers læringsutbytte. I rapporten oppsummeres følgende:

- Det er ikke nok forskning til å kunne konkludere med hvilken type organisering som er den riktige.
- Det er andre faktorer ved læringsmiljøet som er viktigere enn skolebygg, spesielt lærerne og foreldrene.
- Det fysiske miljøet på skolen har en effekt på elevene, men konklusjonene er ikke entydige.
- Elevene bruker miljøet rundt seg til å forstå seg selv og sosiale sammenhenger, og skolens utemiljø er en viktig del av dette.
- Når de fysiske rammene stemmer overens med skolens pedagogiske visjoner, virker rammene stimulerende.
- Når det er uoverensstemmelse mellom de fysiske rammene og de pedagogiske visjonene, virker rammene hemmende.
- Det er fordeler og ulemper knyttet til både åpne skoler og tradisjonelle skoler. Amerikansk forskning tyder på at det ikke er signifikante forskjeller i skoleprestasjoner

mellom elever i åpne og tradisjonelle skoler, men at det er en viss overvekt av studier som heller mot at elever i åpne skoler får et bedre selvilde og bedre holdning til skolen sin.

Funnene fra Østlandsforsknings rapport styrker ideen om at det må være sammenheng mellom pedagogikk og bygg for å fremme læring.

Forskeren John Hattie (2009) rangerer utforming av skolebygg på 133. plass blant 138 faktorer som har betydning for elevenes prestasjoner. Forskning viser at det er læreren og innholdet i skolen som har størst betydning for elevenes læringsresultater. Likevel ser vi at et skolebygg med gode fasiliteter er godt tilrettelagt for en mer praktisk og variert undervisning, i tillegg til at disse skolene er attraktive i forhold til rekruttering.

Ideell skolestørrelse for læringsutbytte er 500-700 elever. Dette slår professor Thomas Nordahl fast i en rapport om sammenhengen mellom skolestørrelse og elevenes læring og trivsel i grunnskolen. Rapporten er utarbeidet i 2022 av Senter for praksisrettet utdanningsforskning (SePU) for Hamar kommune. Det uttrykkes videre at skoler fra 1.-5. trinn ikke bør være mye mindre eller større enn 500 elever og at skoler fra 6. – 10. trinn ikke bør være større enn 1 000 elever. Det uttrykkes også at skoler på 500-600 elever er store nok til å ha lærere med den kompetansen som læreplanene krever. En undersøkelse fra 2003 viser at skolestørrelse kan ha en viss effekt på elevenes skolefaglige prestasjoner når det tas hensyn til elevenes sosioøkonomiske bakgrunn og ulike skolevariabler. Større skoler har noe bedre faglige resultater for elevene og argumentet er at disse skolene har en bedre rekruttering av lærere, gir mer variert undervisning og har et bedre tilbud av ulike læremidler for elevene.

På samme måte som skolevirksomheten har utviklet seg gjennom nye læreplaner, har også skolebyggene endret seg. Ulike pedagogiske ideer har gitt grunnlag for ulik utforming av undervisningsarealene. Dersom et bygg skal fungere godt for lærerne, og dermed gi et godt læringsutbytte for elevene, er det avgjørende at lærerne får kunnskap om hvilke muligheter bygget gir for alternative organiseringer og variert opplæring. Det betyr at lærerne må ha god metodekunnskap og være med på å utvikle pedagogiske modeller for det nye bygget.

Nye skoler i Lier skal utvikles innovativt i forhold til ny kunnskap om læring og læringsprosesser, den pedagogiske utviklingen og samfunnsutviklingen generelt. Skoleanleggene skal først og fremst legge til rette for elevers læring, utvikling og trivsel gjennom gode læringsmiljøer og gode arbeidsforhold for alle ansatte. I tillegg er skoleanleggene viktige for det sosiale og kulturelle livet for barn, unge og voksne i lokalsamfunnet. Uteområdet og skolen som nærmiljøanlegg har fått større fokus de senere årene, og fremtidens skoleanlegg vil sannsynligvis fungere som et åpent kultursentrum i nærmiljøet.

Skolebygget skal være tilrettelagt for de oppgavene som til enhver tid skal løses. Det skal fremme best mulig læring og samtidig ivareta elevenes og de ansattes arbeidsmiljø. Skoleanlegget og det fysiske miljøet skal utformes slik at det er en ressurs for å nå målene i gjeldende læreplan, inkludert overordnet del – verdier og prinsipper for grunnopplæringen. Et skolebygg skal gi elever og ansatte muligheter for variasjon i arbeidsmåter, og inspirere til

skaperglede, engasjement og utforskertrang. Bygget må være tilrettelagt for samarbeids- læring og varierte læringsaktiviteter.

Nye skoler bygges fleksible slik at det åpnes for et mangfold av organisasjonsformer og varierte arbeidsmåter, og lett kan tilpasses senere læreplaner og opplæringsformål. Nye skoleanlegg skal planlegges i et utviklingsperspektiv samtidig som gode løsninger, som viser seg å fungere, gjentas. Skoleanleggene som planlegges og utvikles i dag, vil være i bruk av generasjoner som kommer, og skal dermed kunne tilpasses fremtidige behov for en pedagogisk virksomhet som man ennå ikke kjenner omfanget av.

4.3 Kvalitet i skolens innemiljø

Skolebygget skal være en pedagogisk ressurs for lek og læring. Estetiske kvaliteter har betydning for læring, livskvalitet og identitet. Målet er at den fysiske utformingen skal ha opplevelsesmessige og estetiske kvaliteter og fungere som en inspirerende ramme rundt den pedagogiske virksomheten. Skolen skal være et sted elever, ansatte og foresatte gleder seg til å komme til. Dagens og fremtidens skole skal preges av god arkitektur, med hensiktsmessig innredning av god kvalitet og godt design. Skoleanlegget skal signalisere en prioritering av at barn og unges oppvekst er viktig.

Et av lierskolens viktigste satsningsområder er «et inkluderende skolemiljø». Dermed må ombygging av eldre skoler og bygging av nye skoler få en utforming som tilrettelegger for et godt miljø i tråd med læreplanens overordnede del kap. 3.1 «Et inkluderende læringsmiljø». En skole som er bygd for å ivareta et trygt, godt og inkluderende felleskap, har arealer hvor elever kan møtes på tvers av klasser og trinn. Skolebygget skal tilrettelegges for lek og læring for ulike grupper, gruppestørrelser og aktiviteter. Det må legges til rette for gode formelle og uformelle møteplasser av ulik størrelse og utforming. «Ved å bruke varierte læringsarenaer

kan skolen gi elevene praktiske og livsnære erfaringer som fremmer motivasjon og innsikt» (LK20, overordnet del kap. 3.1).

Nye skoler i Lier kommune bygges med et stort fellesareal hvor hele skolen kan samles uten mye omrigging. Gjerne som et innendørs torg som et pulserende hjerte i skolen. Det er en stor fordel at musikkrom med scene, skolekjøkken med kantine og andre spesialrom for praktisk opplæring ligger i tilknytning til dette fellesarealet. Torget kan fungere som et sosialt samlingssted i friminutt (særlig på ungdomstrinnet), som en arena for samarbeidslæring samt leksearbeid etter endt skoledag. Ungdomsskolene i Lier har kantine som tilbyr elevene et sunt og rimelig alternativ til matpakka i tråd med lierskolens satsing på «sunne og aktive liunger». Torget vil være et sted hvor skolen kan samles til fellessamlinger, forestillinger, avslutninger og konserter i løpet av skoledagen eller på kveldstid.

Alle nye skoler skal bygges med kontor til helsesykepleier i tillegg til at det må vurderes hvilke andre yrkesgrupper som kan ha behov for kontorer i skolen. Kontorer for helsesykepleier og andre som f.eks. sosiallærer, PP-tjenesten mm. må ha en plassering i bygget som er synlig og lett tilgjengelig for elevene, gjerne i tilknytning til et fellesareal.

Lier kommune ønsker skoler som er åpne også på ettermiddags- og kveldstid. Et innendørs torg med tilhørende fasiliteter kan fungere som et kultursenter for barn og unge i nærmiljøet. Man kan se for seg torget som et sosialt samlingssted hvor elevene kan få kjøpt mat, gjøre lekser og delta på ulike organiserte eller uorganiserte aktiviteter. Noe som fordrer godt samarbeid med Kultur og fritid og/eller Kulturskolen, tydelig ansvarsfordeling og tilstedeværende voksne ansatte.

En skole som er bygget for et inkluderende skolemiljø bærer preg av transparens. Undersøkelser viser at mobbing og andre krenkelser oftere forekommer i trange korridorer, mørke kroker og lukkede eller uoversiktlige rom. Nye skoler i Lier bygges derfor åpne og lyse, og uten trange ganger og oppganger.

Kapittel 3.5 i læreplanens overordnede del omhandler «Profesjonsfellesskap og skoleutvikling». I lierskolen jobber lærerne i team og må derfor ha tilgang til hensiktsmessige arbeidsplasser og møterom. Nye skoler bygges med en samlingssal, et auditorium el. slik at hele ansattgruppa kan samles om skolebasert kompetanseutvikling i et lærende profesjonsfellesskap. Skolenes personalrom skal ikke brukes til dette formålet.

Et lærerteam samarbeider som regel om flere klasser og det kan være hensiktsmessig at to (eller tre) samarbeidende klasser ligger i tilknytning til hverandre, gjerne med glassdør imellom. Dette åpner for større pedagogisk og organisatorisk fleksibilitet. Det er slutt på den tiden da elevene og læreren gikk inn i et lukket klasserom. I dag er opplæringen og skolebygget preget av transparens og åpenhet, i tråd med Lier kommunes verdier: åpen, etterrettelig og tilgjengelig.

Lierskolen har fokus på tverrfaglig dybdelæring og motivasjon for livslang læring (ref. kvalitetsplan for skole og barnehage). Elevene har ikke lenger egne lærebøker i alle fag og skolene trenger derfor et areal avsatt til læringsressurser. Gjerne i form at et bibliotek hvor

elever og ansatte bl.a. kan finne gode læringsressurser innen fag, dybdeområdene og de tverrfaglige temaene i LK20.

Klasserommenes utforming skal være tilrettelagt for progressiv pedagogikk der aktive elever får rom til å bruke sin skaperglede, engasjement og utforskertrang. Dette krever plass og klasserommene skal derfor være romslige og med stor takhøyde (ref. kap. 3.3). I LK20 fremheves de praktisk-estetiske fagene, og dermed skal også nye barneskoler i Lier bygges med spesialrom for undervisning i musikk, mat og helse og kunst og håndverk, i tillegg til kroppsøving. Nye barneskoler skal også ha naturfaglaboratorium. Nye klasserom i lierskolen tilrettelegges for inkluderende spesialundervisning, f.eks. ved at arealnormen for klasserom inkluderer to lærere.

4.4 Kvalitet i skolens uteområde

Barn og ungdom tilbringer store deler av hverdagslivet i skolen. De tilknyttede uteområdene er dermed viktige arenaer for barns fysiske aktivitet. Godt gjennomtenkt utforming av uteområdene kan derfor bidra til å motvirke den stadig økende inaktiviteten blant barn og unge i Norge.

Barn er institusjonalisert på en helt annen måte enn tidligere. Elevene oppholder seg store deler av dagen på skolen, og en god del av aktiviteten foregår ute. Først og fremst er uteområdene et fristed og arena for lek, men har også betydning for fysisk aktivitet og motorisk utvikling. Stort sett alle barn går i skole eller barnehage, og gode uteområder kan derfor bidra til å utjevne sosial ulikhet i helse.

Uteområder bør også utformes som sosiale møteplasser, enten det er til lek og aktivitet, eller som steder der barna kan trekke seg tilbake alene, eller i mindre grupper. I dag benyttes også uteområdene som klasserom, og brukes aktivt i undervisningen. Samtidig skal uteområdene være tilgjengelige for nærmiljøet utenfor skoletid. Uteområdene skal med andre ord være tilrettelagt for ulike typer bruk, og skal også ta hensyn til variasjonen i elevenes alder på tvers av årstrinn.

Skoledagen bør organiseres slik at elevene sikres god tilgang til apparater og aktivitetsområder. Dette kan eksempelvis gjøres ved å regulere tilgangen mellom trinn og klasser, eller ved at uteområdet disponeres i ulike tidsrom.

Viktige suksessfaktorer for gode uteområder:

- Beliggenhet som gjør anleggene tilgjengelige for lokalbefolkningen.
- Plassering av bygninger på tomta, som sikrer et mest mulig samlet uteområde.
- Skolens utearealer må være trafiksikre og alle skolene i Lier skal ha hjertesone.
Plassering av adkomst og parkering som ikke spiser av elevenes eller barnas bruksområder.
- Det skal tilrettelegges med gode og oversiktlige adkomstforhold for elever som går og sykler til skolen. Det skal være nok sykkelparkeringer til elever som sykler.
- Utforming av bygningsmassen som sikrer godt lokalklima og skjermer mot støy.
- Overordnet formgivning med vekt på sonedeling, rominndeling og romforløp.

- Utnyttelse og ivaretagelse av naturkvaliteter. Naturtomt bør bevares i størst mulig grad.
- Tilrettelegge et variert innhold med tilstrekkelig antall funksjoner tilpasset alle, uavhengig av kjønn og alder. Uteområdet bør ha benker/sittemuligheter som fremmer sosialt samvær, rekreasjon og hvile, samt varierte idretts- og aktivitetstilbud som fremmer fysisk aktivitet og bevegelsesglede.
- Tilgjengelighet for alle: det skal være arealer tilrettelagt for funksjonshemmede, herunder lekeapparater, benker og annet utstyr som er tilgjengelig for bevegelsehemmede, og god merking for synshemmede. Alle elever må kunne bruke utearealet.

Lier kommune følger Helsedirektoratets anbefalinger for utemiljø, som beskrevet i «Uteområder i skoler og barnehager – hvordan sikre kvalitet i utformingen?»

Rapporten er utgitt av Norges miljø og biovitenskapelige universitet (NMBU): [Uteområder i skoler og barnehager, NMBU](#)

Anbefalinger om innhold

Anbefalingene om innhold bygger på gjennomgangen av internasjonal forskning, kunnskap innhentet fra de andre nordiske landene, i tillegg til fem eksempel-kommuner som inngår i rapporten.

Følgende blir tatt hensyn til når nye skoleanlegg skal etableres i Lier kommune for å sikre god kvalitet i skolenes uteområdene:

- **Valg av tomter:** Velge tomter som sikrer at uteområdet har gode solforhold, og som ikke er utsatt for støy og forurensing.
- **Trafikksikre omgivelser:** Sørge for trafikksikre omgivelser i en radius på minimum 200 meter for skoler, og trygg adkomst. Redusere antall parkeringsplasser der det er god tilgjengelighet for syklist, fotgjenger og godt kollektivtilbud.
- Sørge for at uteområdet ikke blir belastet med bilkjøring.
- **Redusere bygningenes fotavtrykk:** Plassere bygninger slik at mest mulig av tomte kan anvendes som uteområde for elever og barn.
- **Universell utforming:** Sikre tilgjengelighet for alle.
- **Naturelementer/ terreng/ topografi:** Disse er særlig viktige som sosiale møteplasser, for lek, mangfoldig bruk, fysisk aktivitet og motorisk utvikling.
- **Sol og skygge:** Sørge for at uteområdene både tilbyr sol og skygge. Vegetasjon er særlig viktig for å ivareta skygge, og motvirke helseskadelig UV-stråling.
- **Funksjoner tilpasset alle:** Variert innhold tilpasset ulike aldersgrupper og funksjonsnivåer.
- **Sosiale møteplasser:** Møtesteder for store grupper, men også soner som gir mulighet for å trekke seg tilbake alene, eller i mindre grupper.
- **Unngå store flater som kan brukes til få aktiviteter, som for eksempel fotballbaner.** Det er bedre med mellomstore rom eller soner som har gode forbindelser med hverandre, og som ikke er for funksjonsbestemte.

- **Lagerarealer.** Som for eksempel boder for utstyr.
- **Lokal overvannshåndtering:** Sikre arealer for lokal overvannshåndtering

For å konkretisere disse anbefalingene foreslås det å utvikle et anvendbart prosjekterings- og godkjenningsverktøy.

Anbefalinger om arealstørrelse

NB. Følgende anbefalingene gjelder for nye anlegg:

Størrelse på uteområdet etter antall kvadratmeter pr. elev

- Uteområdet pr. elev i grunnskolen bør være på minst 30 m².

Størrelsen på skolens uteområde i forhold til totalt antall elever

- For skoler < 99 elever anbefales et minste samlet område på 3000 m².
- For skoler som er fra 100 –499 elever brukes anbefalingen om 30 m² pr. elev.
- For skoleanlegg opp til 499 elever brukes normen på 30 m² per elev. I tillegg beregnes 15 m² per elev for resten.

Skolers uteområder etter beliggenhet

- Uteområdet foreslås redusert etter beliggenhet på følgende måte: Utgangspunktet og hovedanbefalingen er at 30 m² pr. elev i grunnskolen gjelder generelt.
- I bysentrum/ tett bybebyggelse kan arealet reduseres til 18 m² pr elev. Det anbefales at kommunene kartfester og identifiserer sonene.

Anbefalinger om kompenserende tiltak og utradisjonelle uteområder

For små uteområder bør kompenseres ved å høyne innholdskvalitetene.

- Bruk av tilleggsarealer bør som hovedregel unngås, og er en nødløsning når uteområdet er for lite.
- Tilleggsarealet bør primært ligge i direkte tilknytning til eksisterende uteområder, men bør ikke ligge mer enn 200 meter fra skolen.
- Offentlig grønnstruktur og andre offentlige arealer bør kunne brukes som tilleggsareal, men dette krever at konsekvensene for andre brukergrupper blir vurdert.
- Dersom tilleggsarealet ikke ligger i direkte tilknytning til eksisterende uteområde, er trafiksikker adkomst viktig. Kryssing av veg bør som hovedregel unngås. Dersom en likevel må krysse veg, er det viktig at vegen har lite trafikk.
- Det bør stilles samme krav til tilleggsarealet som til uteområdet, hvilket betyr at det ikke bør være støyutsatt, ligge i kaldluftsoner eller i områder med luftforurensing. Arealet bør dessuten ha gode solforhold, men også ivareta behovet for skygge.
- De generelle anbefalingene om faktorer/funksjoner som ble gitt for å sikre god kvalitet i uteområdene til skoler og barnehager, bør også gjelde for tilleggsarealene. Det bør foreligge en samlet vurdering av hvilke kvaliteter som det er nødvendig å ivareta.

Organisatoriske forhold

- Kompenserende tiltak stiller krav til organisering, bla. av tilsyn ute, og de organisatoriske tiltakene bør beskrives i forbindelse med godkjenning av virksomheten.
- Delt friminutt er et mulig tiltak dersom eksisterende arealer er for små, men bør som hovedregel unngås.
- Ansvarsforhold når det gjelder sikkerhet tilknyttet utforming og lekeplassutstyr o.l. bør klargjøres dersom tilleggsarealet ikke er skolens (ev. barnehagens) hovedansvar.

Om bruk av utradisjonelle løsninger, som for eksempel takterrasser

- Takløsninger for nye anlegg bør unngås. Slike løsninger er vanligvis ingen fullgod erstatning for uteområder på bakken.
- Dersom man likevel må benytte takløsninger, bør det finnes et minimumsareal på 2000 m² på ett sted, både for skoler og barnehager.
- Dersom tak tas i bruk bør det stilles krav om at takkonstruksjonen tåler tilstrekkelig vekstmedium som muliggjør å etablere busk- og trevegetasjon.
- Det bør også etableres sol- og vindbeskyttelse på takene fordi de er mer vindutsatte og soleksponerte enn områder på bakken.
- Tak krever ekstra sikkerhetstiltak som bør beskrives.
- Takene bør være åpne og lett tilgjengelige fra utsiden, både av hensyn til brann, evakuering og av hensyn til tilgjengelighet.
- I forbindelse med godkjenning i henhold til forskriften for miljørettet helsevern bør det beskrives hvordan tilsyn ordnes i forbindelse med utradisjonelle løsninger.

4.5 Universell utforming

Nye skoler eller skoler som renoveres, skal være universelt utformet. Universell utforming innebærer at tilgjengeligheten for personer med nedsatt funksjonsevne i størst mulig grad løses gjennom tiltak integrert i produktutforming, arkitektur, planlegging og tjenesteyting. En funksjonshemming kan være synshemming, hørselshemming, fysisk eller psykisk utviklingshemming eller en skjult funksjons-hemming som astma/allergi, diabetes osv. Eksisterende skoler må planlegge tilretteleggingen av lokalene så snart de blir kjent med at en elev med spesielle behov skal begynne.

Utforming og innredning skal ivareta og fremme elevenes behov for forsvarlige helse-, miljø- og sikkerhetsforhold, samtidig som det skal legges til rette for et godt læringsmiljø, kreativ utfoldelse, trivsel og gode psykososiale forhold.

Utendørs arealer skal være tilrettelagt for funksjonshemmede, herunder lekeapparater, benker og annet utstyr som er tilgjengelig for bevegelseshemmede, og god merking for synshemmede.

Utdanningsdirektoratet har en egen side som omhandler : [universell utforming av barnehager og skoler](#). [KS har laget et tipshefte](#) om hva man kan se etter for å finne ut om barnehager og skoler fyller kravene til universell utforming av bygg og uteområder.

5. Skolestruktur

5.1 Nærskoleprinsippet og skolekretsgrenser

Elever i grunnskolen har rett til å gå på nærskolen. Kommunen kan avgjøre hva som er nærskolen i en forskrift om skolekretsgrenser. Opplæringsloven §8-1 første punktum fastslår nærskoleprinsippet. Det betyr at grunnskoleelever skal ha rett til å gå på den skolen som ligger nærmest eller den skolen i nærmiljøet som de sokner til. Annet punktum gjelder for saksbehandlingen, og åpner for at den enkelte kommunen kan gi kommunale forskrifter om hvilke skoler de ulike områdene i en kommune skal sokne til.

Skolekretsgrenser gir oversikt over hvilke områder i kommunen som sogner til hvilke skoler. Dette gir forutsigbarhet for kommunens innbyggere. For foreldre og elever anses dette å være særlig viktig. Loven gir altså kommunen rett til å velge om den vil benytte sin lovbestemte adgang til å utarbeide forskrifter om skolekretsgrenser. Lier kommune har valgt å gi forskrifter om skolekretsgrenser.

Skolene er fordelt på fire kretser ut ifra hvilke ungdomstrinn de forskjellige skolene tilhører. Dette er:

- Sylling krets: Oddeval og Sylling skole
- Tranby krets: Heia, Henummarka, Hallingstad, Nordal og Tranby skole
- Lierbyen krets: Egge, Hegg og Lierbyen skole
- Høvik krets: Gullaug og Høvik skole

Kartet viser kommunale skolekretsgrenser for Lier kommune (2022):

Barnet regnes som bosatt hos den av foreldrene som har omsorg for barnet. Hvis barnet bor like mye hos begge foreldrene, regnes barnet som bosatt der han eller hun er folkeregistrert. Elever har ikke en lovfestet rett til å gå på skole i to kommuner. I følge Utdanningsdirektoratet er det heller ikke forsvarlig å avtale at en elev skal følge opplæringen ved to ulike skoler.

Kapasitet på skolen kan bare få betydning for skolekretsen/nærskolen når det kan dokumenteres at en skole er full.

Hverken opplæringsloven eller annet regelverk har innholdsmessige regler for endring av skolestruktur, det vil si regler for når det er lovlig eller ulovlig å legge ned eller opprette en skole. Avgjørelser knyttet til skolestruktur ligger i kjerneområdet av den kommunale handle-

friheten. En avgjørelse må bygge på et kommunestyres økonomiske, politiske og samfunns-messige prioriteringer.

Kommunale vedtak om endring av skolestrukturen, for eksempel om nedleggelse av en skole, er ikke enkeltvedtak etter forvaltningsloven. Det er ikke et vedtak som gjelder rettigheter eller plikter for en eller flere bestemte personer. Plassering av den enkelte elev ved en skole vil derimot være et enkeltvedtak.

Barnekonvensjonen er tatt inn i norsk rett ved menneskerettsloven i 2003, og forplikter kommunene til å legge vekt på barnets beste, blant annet i saker om skolestruktur.

5.2 Skolebytte

5.2.1 Skolebytte innad i kommunen

Opplæringsloven §8-1, andre ledd sier at elever kan søke om å få gå på annen skole enn nærskolen i kommunen.

Elevene i Lier kommune har ikke fritt skolevalg, men foresatte kan sende en begrunnet søknad om skolebytte-til rektor ved elevens nærskole. Vedtak om å gå på en annen skole enn nærskolen er underlagt «kommunens frie skjønn». Rektorene ved skolene det er snakk om ser sammen på søknaden, og barnets beste, samt elevens rett til å bli hørt, vektlegges i avgjørelsen. Ved skolebytte fattes det et enkeltvedtak med klagerett.

Det at en elev som flytter inn i skolekretsen midt i skoleåret får skoleplass, samtidig som en som bor utenfor skolekretsen har fått avslag, vil ikke være usaklig forskjellsbehandling.

Ved skolebytte til annen skole enn nærskolen, må foreldrene selv dekke eventuelle utgifter til skoleskyss. Dersom skolebytte er et tiltak for å sikre retten til opplæring, som for eksempel å hindre mobbing eller sikre bedre tilpasset opplæring, skal ikke eventuelle kostnader til skoleskyss dekkes av foreldrene. Dette skal fremgå av vedtaket.

Kriterier for å få innvilget skolebytte

For å få innvilget en søknad om skolebytte, må søknaden være begrunnet i et av følgende forhold:

- a. Eleven har særskilte behov som har stor betydning for skolegangen og der dette behovet ikke kan ivaretas på nærskolen (dokumentasjon kreves)
- b. Eleven har søsken ved den skolen det søkes om skoleplass
- c. Trafikale forhold som tilsier at nærskolen ikke er en egnet skole for eleven
- d. Ønske om å beholde skoleplassen dersom eleven flytter ut av skolekretsen i løpet av 7. eller 10.trinn
- e. Andre forhold som etter en samlet vurdering tilsier at det er til det beste for eleven å få innvilget annen skole enn nærskolen.

5.2.2 Skolebytte på tvers av kommunegrenser

Elever som bor i Lier, men som vil søke offentlig skoleplass i en annen kommune: I utgangspunktet skal alle skolebarn som bor i Lier gå på skole i Lier. Eleven har ikke rett til å gå på skole i en annen kommune. Kommunene står fritt til å vurdere om søknaden skal innvilges eller ikke, men er forpliktet til å behandle søknaden.

Lier kommune og kommunen eleven søker om skolebytte til må være enige om at eleven kan gå på den skolen man søker om plass på. Foresatte må derfor sende søknad til begge kommuner. Hvis en av kommunene gir avslag, må eleven begynne eller fortsette på skole i Lier.

Det er bare aktuelt for Lier kommune å innvilge søknaden dersom

- særlige tungtveiende grunner tilsier at det er i barnets interesse å gå på nettopp den skolen det søkes om plass på, og/eller
- det søkes for en kortere periode, f.eks. resten av et skoleår hvis det er kort tid igjen av skoleåret

Tungtveiende grunner kan eksempelvis være at barnet har en alvorlig sykdom eller vanske som gjør at et skolebytte vil få store negative konsekvenser for elevens psykiske eller fysiske helse. Begge foresatte med foreldreansvar må samtykke til at søknaden skal behandles. Barnet har rett til å si sin mening om saken, men har ikke plikt til å uttale seg. Det fattes et enkeltvedtak med klagerett.

Elever som ikke bor i Lier, men som vil søke om offentlig skoleplass i Lier: Bostedskommunen må være villig til å dekke kostnadene for skoleplassen, i tillegg til at det rettes en søknad om skolebytte til kommunen. En vurdering av barnets beste og elevens rett til å bli hørt vektlegges i avgjørelsen. Ved skolebytte fattes det et enkeltvedtak med klagerett.

Skolen eleven ønsker plass ved, kan ikke ta inn elever fra andre kommuner om dette fører til at elever som er bosatt i kommunen ikke kan få plass på skolen.

5.2.3 Klage på enkeltvedtak om skolebytte

Klage på enkeltvedtak om skolebytte rettes til Oppvekst i Lier kommune, senest tre uker etter at avslaget er mottatt. Hvis kommunen ikke endrer på avslaget, kan klagen sendes til Statsforvalteren i Oslo og Viken for ny vurdering. Det er ikke klagerett på Statsforvalterens vedtak.

5.3 Trygg skolevei og hjertesone

Norske skoleveier er forskjellige, både når det gjelder standard, bredde, oversiktighet og antallet trafikanter. Mange steder oppleves skoleveien som lang og farlig, spesielt for de

minste barna. Skoleveien er et offentlig ansvar. Men trygg skolevei er et ansvar for alle, både kjørende og gående.

Hjertesone defineres som en helhetlig metodikk for trygg skolevei og ferdsel rundt skolene, et samarbeidsprosjekt der målet er å fremme barns trygghet, sikkerhet og helse på skoleveien. Hjertesone bidrar til å gjøre det enklere og sikrere for elevene å gå eller sykle til skolen. Hjertesone er opprinnelig en ide fra Vanse skole i Farsund om tryggere skolevei, bedre helse og styrket miljø for skolebarna. Metoden beskrives av Trygg trafikk m.fl. som et nyttig verktøy i arbeidet med hovedmålet i Mobilitet og trafikk-sikkerhetsplan.

Etablering av Hjertesone bidrar til systematisk innsats på de tre områdene:

- samordning av trafikksikkerhetsarbeidet
- sikring av skoleveier
- trygg ferdsel

Hva er hjertesone?

- Det etableres et område rundt skolen, der man tilrettelegger bedre for gående og syklende (myke trafikanter), samtidig som man forsøker å redusere biltrafikken.
- Hjertesonetiltak består av holdningsarbeid og fysiske tiltak for en tryggere skolevei.
- Tiltakene kan være redusert hastighet, skilting, gang og sykkelveier, parkeringsrestriksjoner, gåbusser og holdningskampanjer.
- Elevene og ansatte ved skolen oppfordres til å gå eller sykle til skolen.
- Foreldre som kjører barna oppfordres til å slippe av barna på bestemte stopp- og hentesteder utenfor hjertesonen.
- Beboere og virksomheter i nærmiljøet til hjertesoner oppfordres til grønn mobilitet og aktiv transport
- Det samarbeides om lokale tiltak som vil gjøre det enklere og sikrere for elevene og andre å gå eller sykle i til/fra skolen

Hvorfor hjertesone?

- Målet med Hjertesone er å få flere barn til å gå og sykle til skolen.
- Dette har positive effekter på barnas helse, trafikksikkerhet, klima og miljø
- Hvis flere barn går og sykler til skolen vil det bli færre biler utenfor skolen på de tidspunktene barna kommer og går.
- Dette vil gjøre det tryggere for de som allerede går og sykler, og vil gjøre det mer attraktivt for flere å gå eller sykle

Etablering av hjertesoner

Lier Kommunen har vedtatt en trinnvis innføring av hjertesoner rundt alle skolene i Lier.

5.4 Skoleskyss

Reglene om gratis skoleskyss skal være med på å sikre lik rett til grunnopplæring uavhengig av økonomisk bakgrunn, fysiske forutsetninger, bosted og geografi.

Når har eleven rett på skoleskyss?

Tjenesten gjelder for grunnskoleelever (også ved private grunnskoler) bosatt i Lier som oppfyller ett eller flere av følgende kriterier:

- er elev på 1. årstrinn med mer enn 2 kilometer til skolen
- er elev på 2.-10. årstrinn med mer enn 4 kilometer til skolen
- elever med særlig farlig skolevei

Retten til fri skoleskyss gjelder ikke:

- til og fra skolefritidsordning
- til leksehjelp
- når det er foreldrene selv som har utløst behovet ved å søke eleven til en skole utenfor kretsen hvor de er bosatt.
- **Unntak:** dersom forrige punkt er utløst av §9a, er retten til fri skoleskyss innfridd.

Farlig eller vanskelig skolevei

[Opplæringsloven § 7-1](#) gir elever med særlig farlig skolevei mulighet for gratis skyss til skole uavhengig av lengde på skolevei. Vurdering av om en vei er særlig farlig skjer gjennom et tverrfaglig samarbeid i kommunen og i samarbeid med den aktuelle skolen.

Utgangspunktet for vurdering av elevenes skolevei, er at det beste for elevene er å kunne gå til skolen. I de tilfeller hvor skoleveien er å betrakte som særlig trafikkfarlig, kan foresatte søke om skyss til/fra skole i hele eller deler av året.

Søknadsprosess

Foresatte leverer søknad til skolen. Den blir behandlet av skolen etter vurdering om veien er trafikkfarlig eller om krav til lengde er oppfylt. Skolen sørger for at skyss blir iverksatt/sørger for busskort for de elevene som får innvilget søknaden.

5.5 Strategier for å utvikle en robust og bærekraftig skolestruktur

En robust skolestruktur har skoler der elevene bor, håndterer svingninger i elevtallet uten at det stadig er nødvendig å justere skolekretsgrensene og har kapasitet til å takle den forventede fortettingen. Kommunedirektøren har i arbeidet med skolebehovsplanen vurdert ulike strategier for å utvikle en robust og bærekraftig skolestruktur. Hvilke strategier som er hensiktsmessig å benytte vil variere fra område til område og fra skole til skole, avhengig av hvilke utfordringer man har. Under presenteres strategiene.

5.5.1 Justere skolekretsgrenser for å flytte elever fra fulle skoler

Lierskolen skal ha plass til alle elevene som tilhører skolekretsen. Dette er ikke et lovpålagt krav, men et vedtatt prinsipp hvor det er elevenes beste som ligger til grunn. I Lier anser vi det som riktig og viktig at barn og ungdom skal få gå på den samme skolen som de andre som bor i samme område. Dette betyr at det er kommunen som til enhver tid må sørge for at det er skoleplass til alle som bor innenfor skolekretsen. Dette krever god oversikt over elevtallsprognoser og at nye boligutbygginger ses i nær sammenheng med skolekapasiteten.

Skolekretsgrenser skal være i samsvar med nærskoleprinsippet slik det kan tolkes ut fra lov og forarbeider, jf. § 8-1 første ledd første pkt., samt NOU:18 1995 og Ot.prp. nr. 46 (1998-1999). Det skal tas utgangspunkt i geografi, men også andre objektive forhold som topografi og farlig skolevei er relevante hensyn.

Utdanningsdirektoratet mener det først blir aktuelt å legge vekt på kapasitet når det kan dokumenteres at en skole er full. Det kan i utgangspunktet heller ikke legges vekt på fremtidige kapasitetsproblemer, uansett hvor dokumenterte disse skulle vise seg å være. Kommunen må dermed fylle opp skolene hvert år med de elevene som etter nærskoleprinsippet tilhører den enkelte skole.

Det at skolene skal fylles opp i forhold til sin kapasitet, innebærer imidlertid ikke at de skal være så fulle at en elev fra eller til gjør at elevtallet på skolen blir ulovlig stort, jf. opplæringsloven kapittel 9a. I nærskoleprinsippet forstand er en skole full når elevtallet har nådd en viss grense - skjønnsmessig, pedagogisk og bygningsmessig. Med et slikt maksimumstall som bakgrunn, må kommunen fordele de øvrige elevene på andre skoler på en forsvarlig og likeverdig måte, enten ved forskriftsregulering og/eller ved enkeltsaksbehandling.

Der en skole vurderes å være skjønnsmessig, pedagogisk og bygningsmessig full, må kommunen i tråd med tolkningsuttalelsen justere skolekretsgrensene på en forsvarlig og likeverdig måte, enten ved forskriftsregulering og/eller ved enkeltsaksbehandling. Dette

innebærer blant annet å vurdere i hvilke deler av en skolekrets belastningen ved å skifte skolekrets vil være minst.

5.5.2 Begrense muligheten for skolebytte til skoler med kapasitetsutfordringer

Elever i grunnskolen har rett til å gå på nærskolen. Uansett hva som regnes som nærskolen i henhold til lov og forskrift, kan likevel elever etter opplæringsloven § 8-1 andre ledd søke om å få gå på en annen skole enn den de sokner til.

Vedtak om å gå på en annen skole enn nærskolen er underlagt kommunens "frie skjønn". Dette innebærer at statsforvalteren ikke kan overprøve kommunens vedtak, unntatt når kommunen i sin utøvelse av skjønnet har tatt utenforliggende hensyn, truffet vilkårlige, uforholdsmessige eller sterkt urimelige avgjørelser, eller drevet usaklig forskjellsbehandling det ikke er grunnlag for i loven.

Skolene i Lier kommune har, i tilfeller der den tilskøtte skolen har ledig kapasitet, innvilget flere søknader om skolebytte innenfor kommunegrensa. En konsekvens er at enkelte skoler har relativt mange elever som i utgangspunktet ikke tilhører skolekretsen (Dette gjelder spesielt for Tranby-området). Der skoler har flere elever enn det er kapasitet til, mener kommunedirektøren det mest nærliggende tiltaket er å begrense muligheten til å søke overflytting til enkeltskoler.

5.5.3 Begrense utbygging i noen områder

Det blir fort en utfordring dersom flere områder i kommunen vokser samtidig. Det vil være utfordrende å forutse alder på de som flytter inn og når fremtidige utbyggingsprosjekt kan være innflyttingsklare. For eksempel så har utbyggingen på Stoppenkollen, Utsikten og området rundt Lier sykehus medført kapasitetsutfordringer ved Høvik og Lierbyen skole. Nå skal først Fjordbyen realiseres og deretter står Gullaugutbyggingen for tur. Samtidig har kommunen mange skoler og flere eldre skolebygg med et stort vedlikeholdsetterlep. Ikke bare for å være i forskriftsmessig god byggeteknisk stand, men også for å være et hensiktsmessig og moderne skolebygg med tanke på dagens og fremtidens pedagogiske innhold.

Det vil trolig ikke være økonomisk bærekraftig å øke kapasiteten ved eksisterende og nye skoler i flere områder til samme tid. Kommunen må vurdere om det i enkelte områder med begrenset skolekapasitet er nødvendig å begrense boligbyggingen i en periode, slik at ikke alle investeringer i nye skoleanlegg eller utvidelse av eksisterende anlegg må gjøres samtidig.

5.5.4 Øke kapasiteten ved enkeltskoler

I noen deler av kommunen vil det være nødvendig å øke kapasiteten ved enkeltskoler. Omfanget av tiltakene må vurderes i hvert enkelt tilfelle. Ved enkelte skoler er det tilstrekkelig å øke kapasiteten gjennom å omdisponere arealer eller å utnytte dem mer effektivt. Andre steder vil det være nødvendig å gjennomføre mindre ombygginger eller bygge større eller

mindre tilbygg. Ofte vil det være hensiktsmessig å vurdere slike tiltak i forbindelse med større vedlikehold eller behov for rehabilitering.

Følgende gjøres når en skole har for liten kapasitet på kort sikt:

1. Skolen skal gjøre sitt ytterste for å finne løsning innen eksisterende bygg
2. Det etableres en paviljongløsning

Følgende gjøres når en skole har for liten kapasitet på lang sikt:

3. Endringer i skolekretsgrenser. Disse bør fortrinnsvis gjelde områder slik at ikke elever fra samme nabolag må gå på ulike skoler
4. Utbygging av eksisterende bygg eller nye skoler i samsvar med skolebehovsplanen

5.5.5 Endre skolestrukturen

Man kan endre skolestrukturen i et område uten nødvendigvis å bygge nye eller legge ned eksisterende skoler. Å endre skolestrukturen i et område kan være et aktuelt og nødvendig tiltak for bedre å utnytte skolenes samlede kapasitet.

Endring i strukturen kan være den beste løsningen for enkelte skoler, avhengig av hva utfordringen er. Ved høringen i forbindelse med kapasitetsutfordringene på Høvik skole svarte både elever, lærere og foreldre at de ønsket heller at skolen skal omgjøres til en barneskole og at ungdomstrinnet flyttes til ny skole i Fjordbyen enn at skolekretsen snevres inn. Dette er noe av bakgrunnen for vedtaket om at Høvik skole gjøres om til en ren barneskole og at elevene som i dag går på ungdomstrinnet på Høvik begynner på nye skole i Fjordbyen så snart den står klar.

Lier kommune har to kombinerte barne- og ungdomsskoler (Høvik og Sylling), åtte barneskoler og to ungdomsskoler. Høringsresultatet var tilnærmet enstemmig i at man ønsker delte barne- og ungdomsskoler heller enn kombinerte skoler, så sant elevgrunnlaget er stort nok. Begrunnelsene som gikk igjen var at elevene har behov for et miljøskifte etter syv år på samme skole og at det er utfordrende når noen få elever som kommer fra en annen skole skal integreres blant elever som har gått på den kombinerte skolen fra før. Da ønsker man heller at elevene fra ulike barneskoler starter sammen på ny ungdomsskole.

5.5.6 Etablere nye skoler og skolekretser

Det vil være aktuelt å etablere nye skolekretser i utbyggingsområder og i etablerte boligområder der det ikke lenger vil være tilstrekkelig eller mulig å øke kapasiteten ved eksisterende skoler. Etableringen av Fjordbyen blir det første eksemplet på mange år der Lier kommune skal etablere en ny skolekrets. Samtidig som skolene skal håndtere elevtallsveksten som følger av ny boligbygging, skal den også avlaste flere naboskoler som er presset på kapasitet.

6. Skolene i Lier – tilstand og kapasitet

I dette kapitlet presenteres skolenes fysiske læringsmiljø med tanke på funksjonalitet og kapasitet. En skolebyggnings kapasitet blir her brukt som et uttrykk for hvor mange elever den kan ha plass til.

Innholdet er hentet fra *Lier kommune Skolebehovsanalyse 2018-2040*, Norconsult 2017-12-20.

Dataene er justert på følgende punkter:

- Lier Eiendomsselskap KF - endringer i bygningsmassen som er foretatt frem t.o.m. 2021.
- Lier kommune - Oppdaterte elevtallsprognoser 2021. I figurer som viser elevtallsutvikling er det lagt inn en linje for 80 % kapasitetsutnyttelse, da dette som regel viser en mer realistisk kapasitetsgrense på skolene. Det er likevel slik at store skoler generelt vil klare å utnytte kapasiteten noe høyere, mens små skoler utnytter kapasiteten noe dårligere.
- Lier kommune Oppdaterte elevtall for skoleåret 2021-1022.
- Nytt kap. 5.13 Stoppen skole – Lier voksenopplæring.

6.1 Høvik skole

Fysisk læringsmiljø, arealbruk og funksjonalitet

Høvik skole holder til i et nybygg fra 2010. Skolen er en 1-10 skole med 974 elever/ 40 klasser i skoleåret 2021-22. 27 av disse elevene/ tre klasser er velkomstklasser. Det er 164 ansatte på skolen, hvorav 115 er lærere.

Skolen ble planlagt for 750 elever med bufferkapasitet stor nok til å kunne ta imot inntil 900 elever. Alt av bufferareal er tatt i bruk høsten 2017, til generelt læringsareal og lærer-arbeidsplasser.

Det er nå satt opp et modulbygg for å ivareta elevtallsvekst inntil skolebehovsplan og kommuneplan er vedtatt. I modulbygget er det ti klasserom med grupperom og 12 lærer-arbeidsplasser. Behovsperspektivet på modulene er inntil 10 år, men det er fullverdige bygg innenfor ordinære tekniske krav.

Skolebygningen er moderne og funksjonell. Det er ulik grad av transparens og bruk av glass i vegger og dører – mindre grad av transparens i læringsarealene, mer i fellesarealene.

Uteområde: Åpent og oversiktlig uteområde med et nokså variert aktivitetstilbud.

Inneklima: Ingen kommentarer fra skolen.

UU (universell utforming): Tilfredsstillt kravene til UU

Lagerkapasitet er vurdert utvidet.

Det er planlagt en solcellepark på tak hovedbygning som bidrag i energi- og klimaplan.

Helsesykepleier mangler venterom og et kontor. Disponerer 15,7 m² og arealkrav i SKOK er 40 m² for behovet.

De neste 10 årene er det planlagt vedlikehold/oppgradering for ca. 10 mill. Av dette kan nevnes rehabilitering av overlys/glasstak, ny solavskjerming, nytt låssystem, generelt løpende

vedlikehold av gulv-, himling- og vegg overflater, oppgradering av uteområdet rundt bygget samt utvendig belysning.

Dagens kapasitet

Generelle læringsarealer

Skolen har i dag 31 klasserom. Dette inkluderer klasserom for velkomstklasser (tre grupper/tre klasserom).

To klasserom er 88 m², resten er 74 m². I kapasitetsberegningen tas det utgangspunkt i det elevtallet skolen er planlagt for; 900 elever. Dette tilsier en norm på 2,5 m² per elev i klasserom. Fordi det er godt med grupperom og tilleggsareal til klasserommene, kunne det også vært benyttet en norm på 2,0 m² per elev i klasserom, men dette ville forutsatt en stor gjennomsnittsstørrelse på 35 elever.

Bygning	Antall Klasserom	Kapasitet forutsatt 2,5 m ² per elev i klasserom	Kapasitet forutsatt 2,0 m ² per elev i klasserom
Normal klasseromskapasitet	31	894 elever	1125 elever
Kapasitet i midlertidig bygg*	10	300 elever	300 elever
Kapasitet generelt læringsareal	41	1194	1425

**Tidsperspektiv midlertidig bygg: fram til 2027/ 10 års-perspektiv.*

Spesialutstyrte læringsarealer

Skolen vurderes å ha tilstrekkelig kapasitet i de spesialutstyrte læringsarealene til å være en tre parallell kombinert barne- og ungdomsskole. Skolen melder imidlertid fra om at det er liten kapasitet i kunst og håndverk, og at det kun er 5.-10.trinn som har undervisning i rom for kunst og håndverk.

Kontorarbeidsplasser

Skolen har i dag elleve lærerarbeidsrom med et totalt areal på 411 m². Med en norm på 6 m² per lærerarbeidsplass gir dette plass til 69 lærere. Det er også god tilgang på stillerom og møterom i nærheten av arbeidsplassene. Lærerarbeidsplasser er i dag fullt utnyttet, i tillegg til at grupperom i modulbygget benyttes til kontorarbeidsplasser.

Samlet vurdering

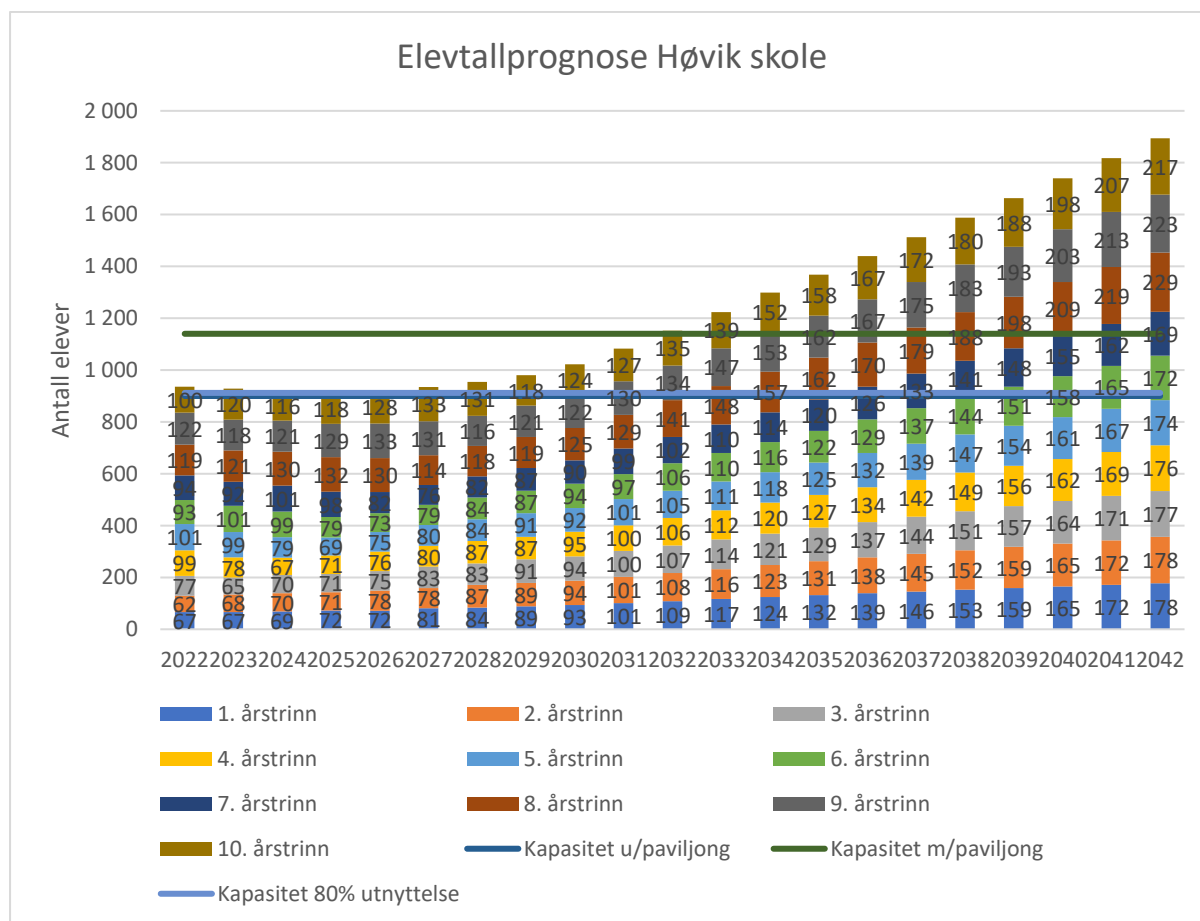
Skolen er planlagt for inntil 900 elever, noe som innebærer at dagens skole har mer eller mindre full kapasitet.

Med modulbygg vil denne kapasitetsutfordringen løses på kort sikt, men når kapasiteten på skolen økes ytterligere vil også tilgangen på spesialutstyrt læringsareal og kontorarbeidsplasser bli en utfordring.

Framtidig kapasitetsbehov

Skolens kapasitet uten midlertidig bygg er satt til 900 elever. Med midlertidig bygg er kapasiteten på 1140 elever. Skolens kapasitet er inkludert velkomstklasser (tre grupper). Skolens kapasitetsgrense uten paviljonger er nær identisk med en 80 % utnyttelsesgrad av skolens totale kapasitet.

Høvik skole forventes å få økt elevtallsvekst gjennom hele planperioden fra år 2027, som er året etter anslått tidspunkt for innflytting i de første boligene i Fjordbyen. Fra 2027 utfordres også skolens kapasitet. Med en eventuell forsinket byggestart i Fjordbyen, kan det forventes at skolen kan håndtere kapasitetsutfordringene for en noe lengre periode. Dette krever imidlertid at paviljongene blir stående på Høvik.

6.2 Gullaug skole

Fysisk læringsmiljø, arealbruk og funksjonalitet

Gullaug skole er en 1-7 skole med 216 elever i skoleåret 2021-22. Det er to paralleller på hvert trinn. Det er 30 ansatte, der 22 av disse er lærere.

Gullaug skole består av to bygninger, den ene på to etasjer fra 1925 og den andre på en etasje fra 1970-tallet. Sistnevnte er om-/påbygd i ulike intervaller og består av åtte bygningsdeler /fløyer. Skolen har mange og lange korridorer som knytter de ulike fløyene sammen, og dette gir en dårlig sammenheng og flyt, samt gjør skolen noe uoversiktlig.

Skolen har stort sett de funksjoner som den trenger.

Uteområde: Stort og variert uteområde med fine grøntarealer og et variert aktivitetstilbud. Byggets utforming fører imidlertid til at det vanskelig å få helhetsoversikt over uteområdet slik at man er avhengig av flere inspiserende lærere i friminuttene. Uteområdet utenfor gamle del er oppgradert.

Inneklima: skolen rapporterer om dårlig temperaturregulering i noen rom (i del F og del H).

UU (universell utforming): tilfredsstillende ikke alle krav til UU, men tilpasninger som er utført fungerer.

Har redusert areal til helsesykepleier i forhold til anbefaling i SKOK.

Vinduer og solskjerming er nylig oppgradert i deler av fløy F, G og H. Gymsal har også fått en oppgradering på overflater.

De neste 10 år er det planlagt vedlikehold/oppgradering for ca. kr 13 mill. Av dette kan nevnes konvertering til varmepumper, takteking, oppgradering av lyskilder og elanlegg, samt generell løpende vedlikehold av gulv-, himling- og vegg overflater.

Dagens kapasitet

Generelle læringsarealer

Skolen har 12 klasserom av ulik størrelse fra 55 m² til 96 m². De fleste rommene har en størrelse på ca. 60 m².

Bygning	Antall Klasserom	Kapasitet forutsatt 2,5 m ² per elev i klasserom	Kapasitet forutsatt 2,0 m ² per elev i klasserom
Normal klasseromskapasitet	12 klasserom	281 elever	354 elever
Kapasitet i midlertidig bygg	Ikke aktuelt	Ikke aktuelt	Ikke aktuelt
Kapasitet generelt læringsareal	12 klasserom	281 elever	354 elever

Det er ikke tilgang på grupperom i nærheten av alle klasserom og det er ikke annet tilleggsareal til klasserom. I kapasitetsberegningen legges det derfor til grunn en norm på 2,5 m² per elev i klasserom. Dette gir en gjennomsnittlig klasseromsstørrelse på 23 elever for hele skolen.

Spesialutstyrte læringsarealer

Skolen har tilstrekkelig kapasitet i spesialutstyrte læringsarealer til en to-parallell barneskole.

Kontorarbeidsplasser

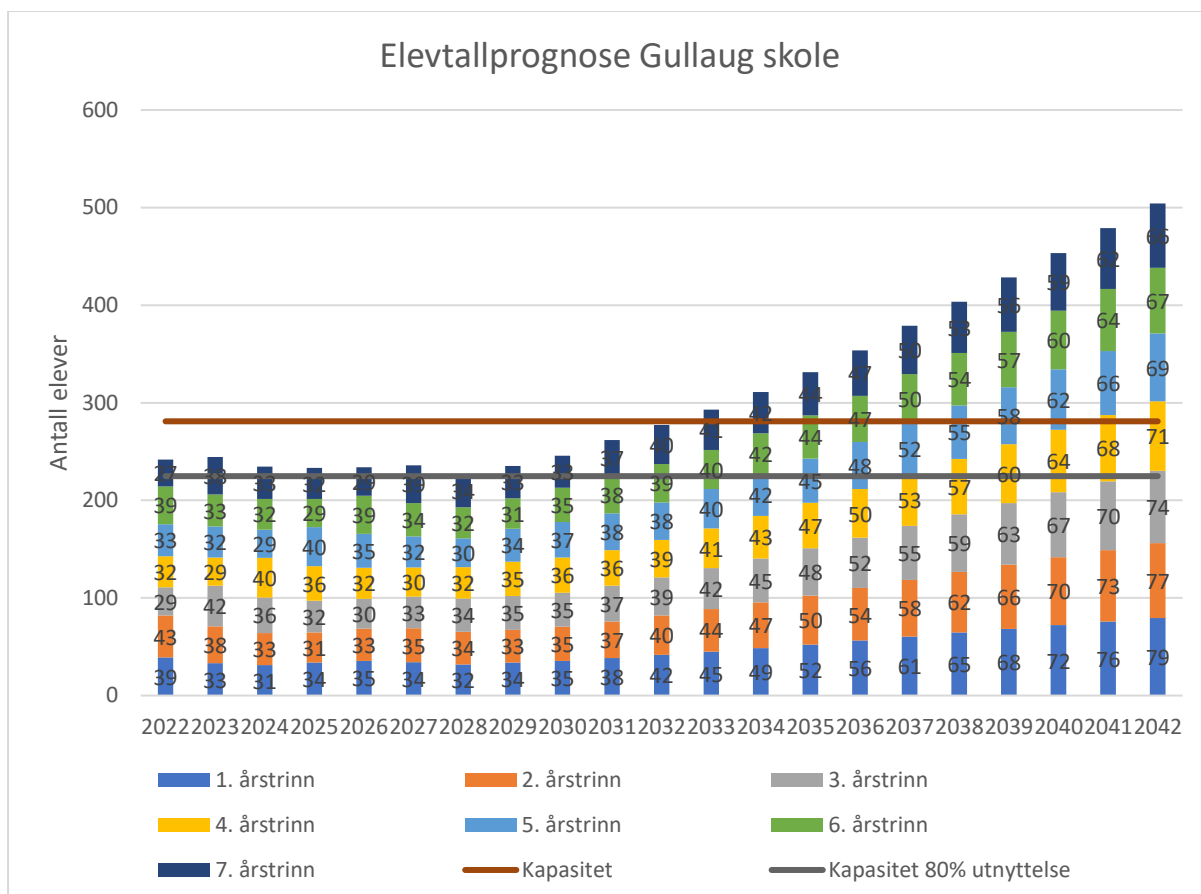
Skolens lærere disponerer fire lærerarbeidsrom med et totalt areal på 123 m². Med en norm på 6 m² per lærerarbeidsplass gir det plass til 21 lærere. Det er også tilgang på to møterom i tilknytning til lærerarbeidsplassene.

Samlet vurdering

Skolen vurderes å ha kapasitet til inntil 280 elever.

Framtidig kapasitetsbehov

Skolens kapasitet er satt til 281 elever, og 225 ved 80 % kapasitetsutnyttelse. Gullaug skole har en stabil elevtallsutvikling frem til 2029. Etter dette forventes elevtallet å vokse årlig frem til 2040, og skyldes at innflytting av utviklingsområdet på Gullaughalvøya er satt i 2029. Fra 2030 utfordres dermed skolens kapasitet. Med en eventuell forsinket byggestart på Gullaughalvøya, kan det forventes at skolen håndterer kapasitetsutfordringene for en lengre periode.

6.3 Lierbyen skole

Fysisk læringsmiljø, arealbruk og funksjonalitet

Lierbyen skole er en ungdomsskole med 248 elever i skoleåret 2021-22. Det er tre til fire klasser per trinn. Det er 34 ansatte på skolen, hvorav 29 er lærere.

Skolen ble oppført i 1999 som en tradisjonell tre-parallell ungdomsskole over tre plan. I tillegg benyttes en paviljong til to klasser da skolen inneværende skoleår har elleve klasser. Paviljongen har begrenset levetid og har fått innvilget brukstillatelse til 2025.

Skolen har en enkel og logisk organisering, men hovedinngangen har en usentral og bortgjemt plassering i underetasjen.

Uteområde: Skolens uteområde er lagt til rette for ulike typer fysisk aktivitet; ulike typer ballspill og sykkelbane. Det er også lagt til rette for sosiale aktiviteter med sittebenker m.m. Det er også montert treningsapparater på utearealer.

UU (universell utforming): Ja, det er heis i bygget. Ny paviljong vil tilfredsstille kravene til UU, mens det for hovedbygg er utført tilpasninger som fungerer.

Inneklima: Skolen rapporterer om utfordringer med temperaturregulering på vinterstid i paviljong. Skolebygningen for øvrig erfares som ok.

Skolen har plass til utvidelse ved at man flytter parkeringsareal til nabotomt.

Det er i de siste årene foretatt oppgradering av skolekjøkken, elevkantine, personal kantine og ny himling i gymsal. Ny taktekking på deler av skolen. Ny romstyring og SD-anlegg er etablert sammen med teknisk standardheving av energisentral. Solvarmepaneler er under installasjon.

De neste 10 år er det planlagt vedlikehold/oppgradering for ca. kr 10 mill. Av dette kan nevnes oppgradering av naturfagrom, heis, taktekking, oppgradering av lyskilder og el anlegg, samt generell løpende vedlikehold av gulv- himling- og vegg overflater. Det planlegges for utfasing av eksisterende paviljong og oppføring av ny med klasserom og naturfagrom.

Dagens kapasitet

Generelle læringsarealer

Skolen har ni klasserom av ulik størrelse. Bortsett fra to klasserom på 50 m² og 51 m², er alle over 60 m².

Bygning	Antall Klasserom	Kapasitet forutsatt 2,5 m ² per elev i klasserom	Kapasitet forutsatt 2,0 m ² per elev i klasserom
Normal klasseromskapasitet	9 klasserom	212 elever	267 elever
Kapasitet i midlertidig bygg	2 klasserom	77 elever	95 elever
Kapasitet generelt læringsareal	11 klasserom	289 elever	362 elever

**Tidsperspektiv midlertidig bygg: antatt 2019.*

Det er relativt få grupperom/ tilleggsareal til klasserommene på skolen. I kapasitetsberegningen legges det derfor til grunn en norm på 2,5 m² per elev i klasserom. Dette gir en gjennomsnittlig klassestørrelse på 24 elever. Det bør imidlertid presiseres at størrelsen på klasserommene varierer fra 50 m² til 74 m², noe som gjør store utslag i kapasiteten for hvert klasserom. Noen klasser kan dermed være større enn 24 elever.

Spesialutstyrte læringsarealer

Skolen vurderes å ha tilstrekkelig kapasitet i spesialutstyrt læringsareal til en tre-parallell ungdomsskole. Skolen melder imidlertid fra om at det er liten kapasitet i naturfagrom og at det er behov for et rom til. Dette er planlagt i nytt modulbygg.

Kontorarbeidsplasser

Skolen har i dag fem lærerarbeidsrom med et totalt areal på 149 m². Med en norm på 6 m² gir dette plass til 25 lærere. Ett av rommene blir for tiden brukt til IKT og vikarer. 2 av møterommene i adm. er midlertidig omgjort til lærerarbeidsplasser (2022), noe som gjør at skolen mangler møterom.

Samlet vurdering

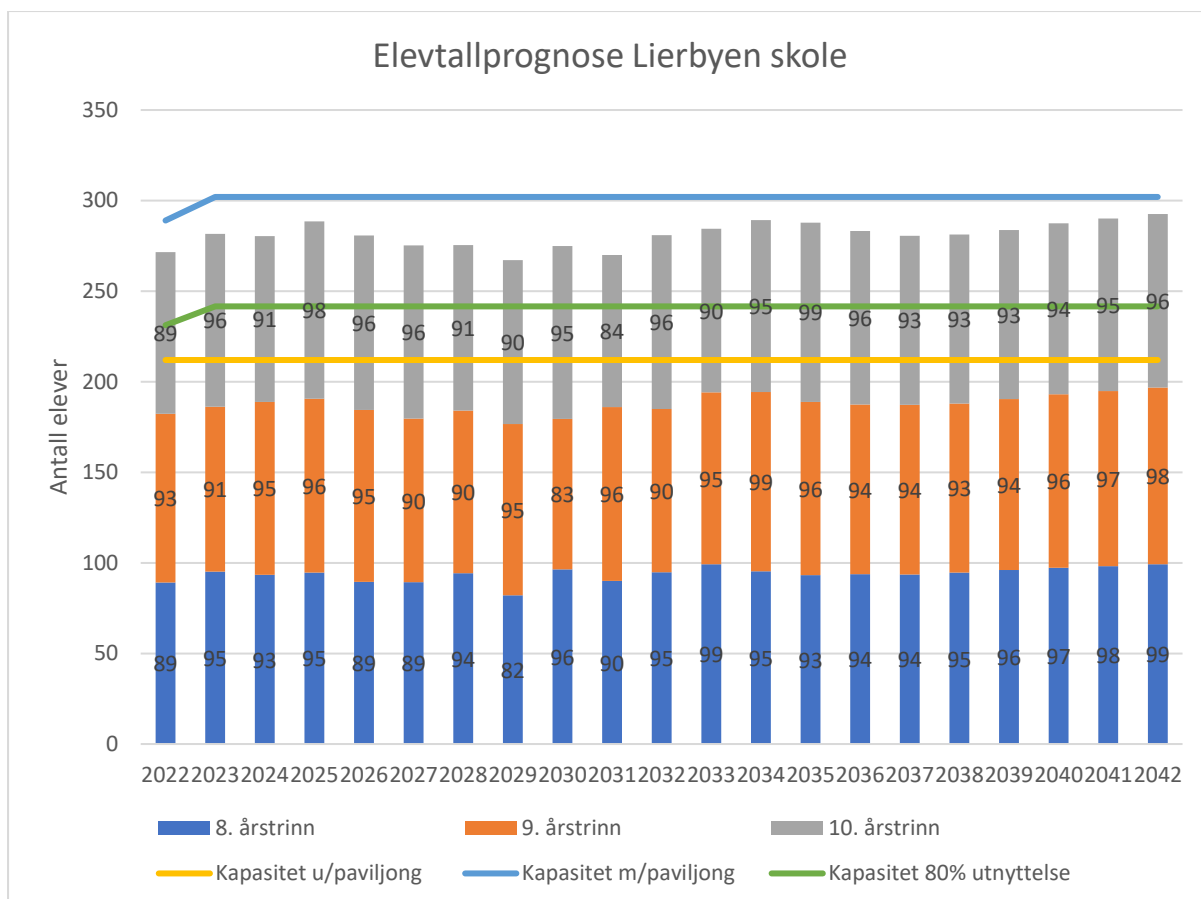
Elevtallet overskrider skolens kapasitet. Det er i dag ingen ledig kapasitet i generelt læringsareal og man benytter et midlertidig modulbygg for å dekke behovet for klasserom. Noen av klasserommene er forholdsvis små for en ungdomsskole og setter føringer for kapasiteten på skolen. Skolen har per i dag kapasitet til å drive med tre parallelle klasser. Ved eventuell utvidelse av skolen vil det også være behov for spesialrom, lærerarbeidsplasser og møterom.

Status 2022

LEKF er nå i gang med tiltak for å møte et minstebehov for klasseromskapasiteter høsten 2022, samt en regulering for å møte fremtidige behov med nybygg på ca. 500 m² (2024).

Framtidig kapasitetsbehov

Skolens kapasitet er satt til 212 elever uten midlertidig bygg og 289 elever med det nye midlertidige bygget, som vil stå klart i 2023. Det forventes at elevtallsutviklingen på skolen vil være forholdsvis stabil frem mot 2042, og at skolekapasiteten derfor vil være ivaretatt så lenge paviljongen blir stående.

6.4 Hegg skole

Fysisk læringsmiljø, arealbruk og funksjonalitet

Hegg skole er en 1-7 skole med 489 elever i skoleåret 2021-22. Det er tre klasser per trinn. Skolen har 72 ansatte, hvorav 42 er lærere.

Nye Hegg skole ble åpnet i august 2015 og fremstår som en moderne og funksjonell skole. Det er brukt glass i vegger og dører, noe som gir en følelse av et åpent og oversiktlig skolemiljø. Skolebygningen har en enkel og logisk oppbygging, og det er enkelt å orientere seg rundt i skolen.

Skolebygningen strekker seg over to etasjer, med spesialrom og fellesfunksjoner i første etasje og trinnarealer og personalarealer i andre etasje. Som en del av skoleanlegget er kommunens kultursal-/scene som skolen har mulighet til å leie ved behov.

Skolen har de funksjoner den trenger. Skolens arealbruk og hovedfunksjoner gjennomgås i tabellen under.

Uteområde: Variert og godt uteområde, men det er behov for noen tiltak for å sikre deler av området.

UU (universell utforming): Tilfredsstiller kravene til UU.

Inneklima: Skolen opplever å ha et godt inneklima.

Skolen har en kompakt planform og har «vridde klasserom» og enkelte lærerarbeidsplasser med overlys (minus utsyn). Vridde klasserom betyr at klasserommet er dypere enn bredt; klasserommet er som et rektangel, men dagslyset slippes inn på kortsiden. Flere grupperom er også uten dagslys. Det er ikke gjort målinger av daglysforhold, men dette er løsninger som kan gi utfordringer med tanke på dagslys og utsyn. Formen på klasserommene oppleves imidlertid av skolen å være hensiktsmessige ut fra pedagogiske behov.

Kultursal er oppgradert med kjøling.

Rom til helsesykepleier er oppgradert iht. nytt lovverk.

Varmestyring vil bli bedre tilpasset driftskonseptet.

Det vurderes utvidelse av helsestasjon uten at dette påvirker lekearealet på skolen.

De neste 10 år er det planlagt løpende vedlikehold for ca. kr 2 mill.

Dagens kapasitet

Generelle læringsarealer

Skolen har 21 klasserom i størrelsesorden 62-64 m². Det er god tilgang på grupperom/tilleggsareal til klasserommene. I kapasitetsberegningen er det lagt til grunn den dimensjoneringen som skolen er planlagt for; 588 elever.

Bygning	Antall Klasserom	Kapasitet forutsatt 2,5 m ² per elev i klasserom	Kapasitet forutsatt 2,0 m ² per elev i klasserom
Normal klasseromskapasitet	21 klasserom	508 elever	641 elever

Kapasitet i midlertidig bygg	Ikke aktuelt	Ikke aktuelt	Ikke aktuelt
Kapasitet generelt læringsareal	21 klasserom	508 elever	641 elever

Spesialutstyrte læringsarealer

Skolen har tilstrekkelig kapasitet for en tre-parallell barneskole.

Kontorarbeidsplasser

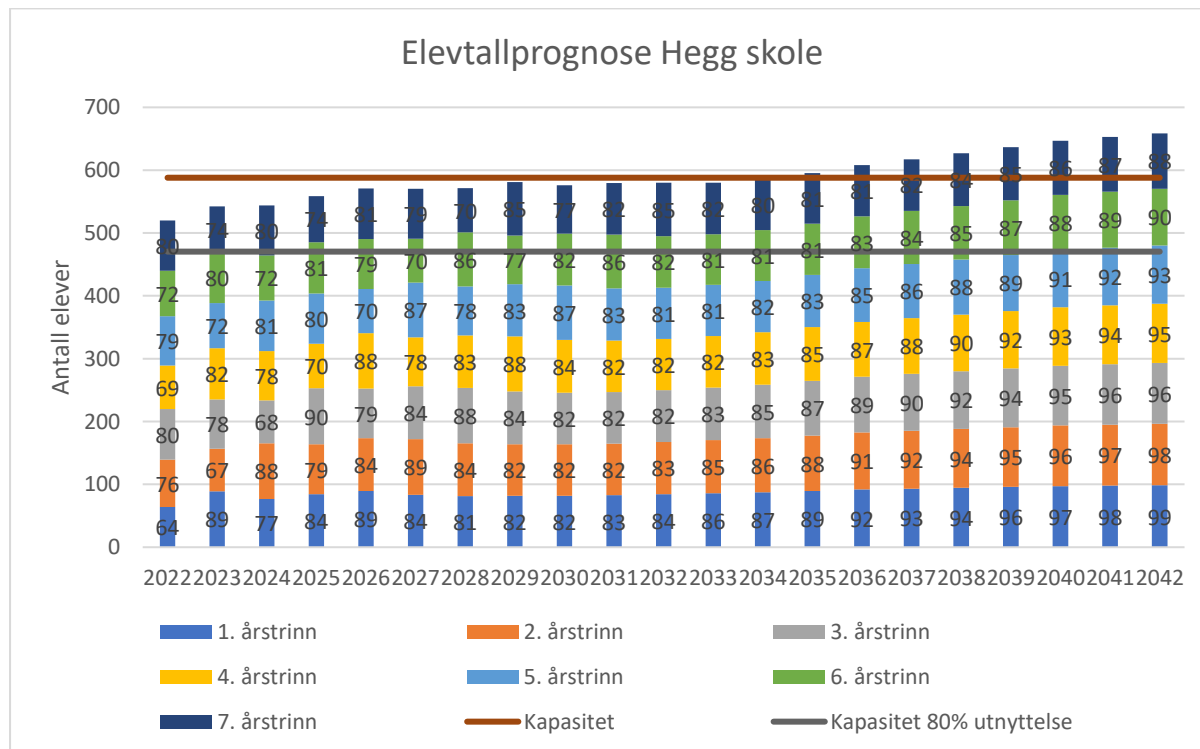
Skolen har syv lærerarbeidsrom knyttet til de ulike trinnene med et totalt areal på 238 m². Med en norm på 6 m² per arbeidsplass gir dette plass til 40 lærere.

Samlet vurdering

Skolen er planlagt som en tre-parallell barneskole for 588 elever. Skolen har dermed ledig kapasitet i dag.

Framtidig kapasitetsbehov

Skolens kapasitet er satt til 588 elever, og 470 med 80 % utnyttelse. Det forventes at elevtallet vil stige gradvis til om lag 580 elever i 2029. Deretter stabiliserer elevtallet seg i noen år, før elevtallet igjen øker. Med en slik utvikling vil skolens kapasitetsgrense utfordres.

6.5 Egge skole

Fysisk læringsmiljø, arealbruk og funksjonalitet

Egge skole er per i dag en 1-parallell 1-7 skole med 95 elever i skoleåret 2021-22. Det er 20 ansatte på skolen, hvorav 11 er lærere.

Opprinnelig skolebygning er fra 1921 og utvidet med et enetasjes påbygg i 1974. Skolen har også en midlertidig paviljong som brukes av SFO og 1.trinn. Den fysiske organiseringen vurderes å være noe tungvint, men det er en såpass liten skole at det ikke forhindrer logistikk og flyt i vesentlig grad. Store deler av skolen, spesielt 1970-bygget, oppleves som slitt og utidsmessig.

Skolen mangler flere funksjoner. I tabellen under gjennomgås skolens arealbruk og funksjoner.

Vedtaket om nytt skolebygg og rehabilitering av bevaringsverdig del vil gi en god og funksjonell skole.

Vedtak i kommunestyret

- Egge skole utbedres som beskrevet i alternativ 2.
- Nordal skole benyttes som midlertidig skole i byggeperioden.
- Det iverksettes ikke en utredning om å slå sammen Egge, Oddevall og Nordal skole til en ny felles skole.

Prosjektet er planlagt ferdigstilt til skoleåret 23/24.

Uteområde: Flatt, åpent og relativt oversiktlig uteareal. Fotballbanen er en grusbane som fungerer dårlig ved mye nedbør. Blir hull i banen.

UU (universell utforming): Vil etter ombygging og etablering av nybygg tilfredsstillende UU.

Inneklima: skolen opplever dårlig luftkvalitet i bygget fra 1970-tallet.

Dagens kapasitet

Generelle læringsarealer

Skolen har seks klasserom i tillegg til et klasserom i paviljong. Klasserommene varierer i størrelse, og det er fire klasserom i størrelsesorden 50-55 m² og tre på 60 m².

Bygning	Antall Klasserom	Kapasitet forutsatt 2,5 m ² per elev i klasserom	Kapasitet forutsatt 2,0 m ² per elev i klasserom
Normal klasseromskapasitet	6 klasserom	136 elever	171 elever
Kapasitet i midlertidig bygg	1 klasserom	24 elever	29 elever
Kapasitet generelt læringsareal	7 klasserom	160 elever	200 elever

**Tidsperspektiv midlertidig bygg: ubestemt*

Det er begrenset tilgang på grupperom og andre former for felles læringsareal på skolen. I kapasitetsberegningen legges det derfor til grunn en norm på 2,5 m² per elev i klasserommet. Dette gir en gjennomsnittlig klasseromsstørrelse på 23 elever.

Spesialutstyrte læringsarealer

Skolen har tilstrekkelig kapasitet i spesialutstyrte læringsarealer for en en-parallell barneskole. Ideelt sett burde skolen også ha eget musikkrom og naturfag-/forskerrom.

Kontorarbeidsplasser

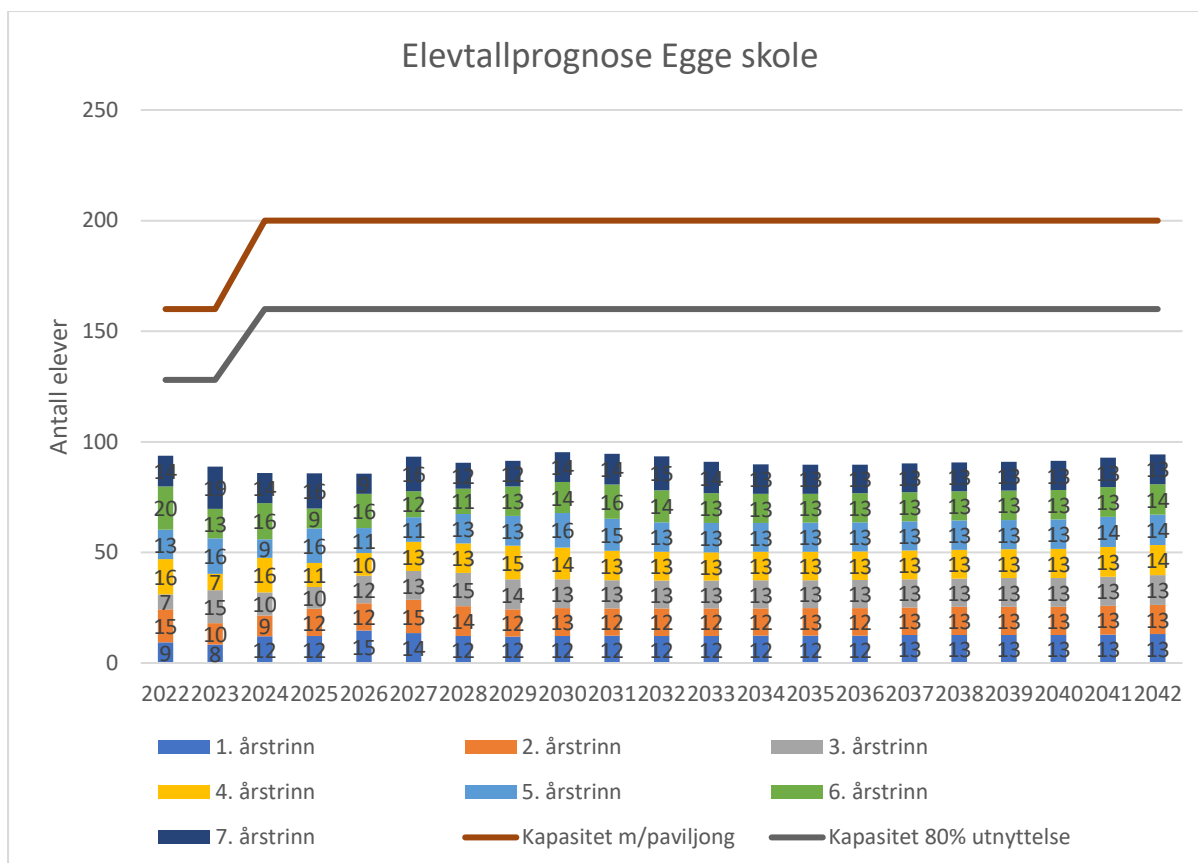
Lærerne ved skolen deler på tre arbeidsrom med et samlet areal på 65 m². Assistenter deler også på arbeidsplasser i de samme rommene. Arealmessig befinner arbeidsplassene seg langt under kravet om 6 m² per lærer.

Samlet vurdering

Skolen har kapasitet til ca. 140 elever. Ut fra en teoretisk kapasitetsvurdering kan skolen ta imot flere elever, men ikke flere klasser da skolen ikke har nok rom til det.

Framtidig kapasitetsbehov

Etter ombyggingen som er på plass i 2024, vil skolen fortsatt ha totalt syv klasserom. Disse vil variere i størrelse. Det blir to klasserom i størrelsesorden 55 m², tre klasserom på 56 m², ett på 59 m² og ett på 65 m². Skolen vil få tilstrekkelig med tilleggsarealer til at kapasiteten vil kunne beregnes ut ifra 2 m² per elev. Skolens kapasitet vil dermed øke til 200 elever i 2024. Elevtallet vil trolig holde seg relativt stabilt frem mot 2042, noe som medfører at Egge skole vil opprettholde god skolekapasitet.

6.6 Tranby skole

Fysisk læringsmiljø, arealbruk og funksjonalitet

Tranby skole er en 8-10 skole med 370 elever i skoleåret 2021-22. Det er fire klasser på ett trinn og fem klasser på to trinn. Det er 67 ansatte, hvorav 40 er lærere. Skolen har et tilbud for elever med særskilte opplæringsbehov, kalt miljøverkstedet (MV). Tilbudet dekker hele kommunen.

Skolebygningen er fra 1978 år og består av to etasjer. Tilknyttet skolebygningen er også idrettshallen, Tranbyhallen. Bygningen oppleves som lukket og uoversiktlig, og logistikk-messig tungvint. Skolen erfarer også lange avstander mellom funksjoner.

Skolen har stort sett de funksjoner som den trenger. Skolens arealbruk og funksjoner gjennomgås i tabellen under.

Uteområde: Lite variert og inspirerende uteområde. Mye asfalt, samt få andre aktivitetstilbud bortsett fra ballspill.

UU (universell utforming): Tilfredsstiller kravene i UU.

Inneklima: Ifølge skolen er oppleves de minste klasserommene så små at luftkvaliteten og temperaturen i rommene er problematisk. Ventilasjonsaggregatene for fløy sør/vest og nord/øst er rehabilitert og det er planer for utskifting av aggregatet for fløyen der hvor biblioteket ligger.

Gammel paviljong er på ny tatt i bruk til undervisningsformål. Dersom behovet skal fortsette må den få en større oppgradering eller skiftes ut.

Helsesykepleier har eget kontor i 2. etg. med avlukket venterom.

Ny solavskjerming av montert, oppgradering av flere toaletter, nytt belegg på halltak og det er montert treningsapparater på utearealer.

De neste 10 år er det planlagt vedlikehold/oppgradering for ca. kr 12 mill. Av dette kan nevnes takteking, ventilasjonsaggregat, ny heis, skallsikring, asfaltering av skoleplass, samt generell løpende vedlikehold av gulv- himling- og vegg overflater. Det er også planer om nytt uteområdet til elever med særskilt opplæringsbehov.

Dagens kapasitet

Generelle læringsarealer

Skolen har 12 klasserom av ulik størrelse. Tre klasserom er 110-125 m², fem klasserom er 65-80 m² og fire klasserom er rett under 60 m².

Bygning	Antall Klasserom	Kapasitet forutsatt 2,5 m ² per elev i klasserom	Kapasitet forutsatt 2,0 m ² per elev i klasserom
Normal klasseromskapasitet	12 klasserom	366 elever	460 elever
Kapasitet i midlertidig bygg	Ikke aktuelt	Ikke aktuelt	Ikke aktuelt
Kapasitet generelt læringsareal	12 klasserom	366 elever	460 elever

Det vurderes å være få grupperom/ tilleggsareal på skolen, og i kapasitetsberegningen legges det derfor til grunn en norm på 2,5 m² per elev i klasserommet. Dette gir en gjennomsnittlig klasseromsstørrelse på 30 elever.

Spesialutstyrte læringsarealer

Skolen har tilstrekkelig spesialutstyrte læringsarealer for en fireparallel ungdomsskole.

Kontorarbeidsplasser

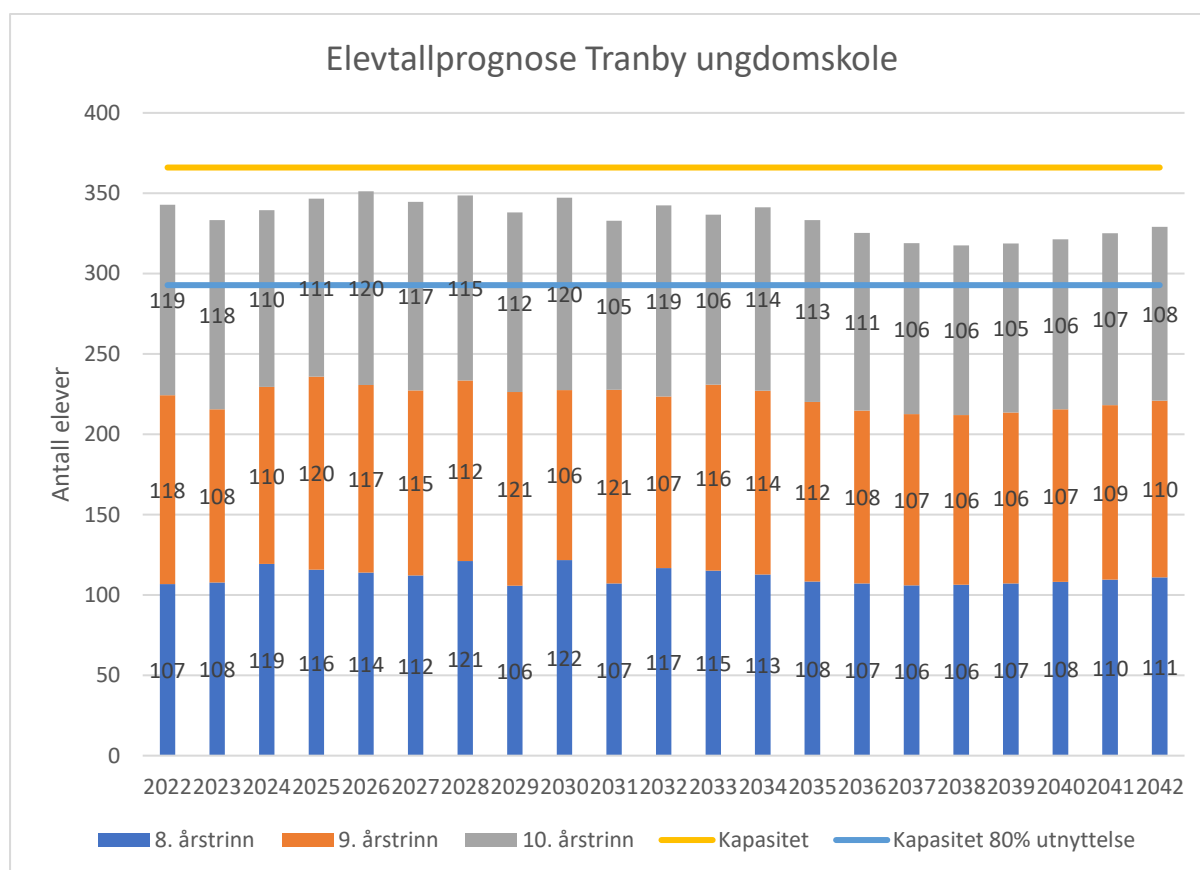
Det er tre lærerarbeidsrom på skolen med et samlet areal på 152 m². Med en norm på 6 m² per arbeidsplass er det plass til 25 lærere. I tillegg benyttes skolens lesesal til kontorarbeidsplasser (et rom som ikke egner seg til dette formålet).

Samlet vurdering

Skolen har kapasitet til en fireparallel ungdomsskole/ ca. 360 elever.

Framtidig kapasitetsbehov

Skolens kapasitet er satt til 366 elever, og 292 elever med 80 % kapasitetsutnyttelse. Antall elever på skolen har trolig vært på sitt høyeste i 2021. Frem mot 2042 vil elevtallet trolig holde seg relativt stabilt på mellom 320 og 350 elever.

6.7 Hallingstad skole

Fysisk læringsmiljø, arealbruk og funksjonalitet

Hallingstad skole er en 1-7 skole og har i skoleåret 2021-22, 186 elever. Det er en til to klasser per trinn. Skolen har 32 ansatte, av disse er 19 lærere.

Skolebygningen er fra 1974 og består av to etasjer.

Skolen mangler enkelte funksjoner. Skolens arealbruk og funksjoner gjennomgås i tabellen under.

Uteområde: Lite variert uteområde, mye asfalt og baner for ballspill.

Inneklima: skolen opplever dårlige luftforhold i hele bygningen.

UU (universell utforming): Tilfredsstiller ikke alle krav til UU, men tilpasninger som er utført fungerer.

Helsesykesøster har redusert areal i forhold til anbefaling SKOK.

Det er nylig byttet belegg på de fleste rom, malt veggflater og fjernet trær på uteområdet

De neste 10 år er det planlagt vedlikehold/oppgradering for ca. kr 5,7 mill. Av dette kan nevnes utskifting av takbelegg, solskjerming, renovere skolekjøkkenet, skallsikring, oppgradering av toalettanlegg, samt generell løpende vedlikehold av gulv-, himling- og veggoverflater.

Dagens kapasitet

Generelle læringsarealer

Skolen har klasserom av ulik størrelse. Seks klasserom på rundt 60 m², fire klasserom på rundt 75-80 m² og et rom på 50 m².

Bygning	Antall klasserom	Kapasitet forutsatt 2,5 m ² per elev i klasserom	Kapasitet forutsatt 2,0 m ² per elev i klasserom
Normal klasseromskapasitet	11 klasserom	280 elever	353 elever
Kapasitet i midlertidig bygg	Ikke aktuelt	Ikke aktuelt	Ikke aktuelt
Kapasitet generelt læringsareal	11 klasserom	280 elever	353 elever

Det er begrenset tilgang på grupperom eller tilleggsareal til klasserom på skolen. I kapasitetsberegningen legges det derfor til grunn en norm på 2,5 m² per elev i klasserommet. Dette gir en gjennomsnittlig klasseromsstørrelse på 25 elever.

Spesialutstyrte læringsarealer

Skolen har tilstrekkelig kapasitet i spesialutstyrte læringsarealer til en 1-2 parallell barneskole. Skolen burde ideelt sett hatt eget musikkrom og naturfagrom/forskerrom.

Kontorarbeidsplasser

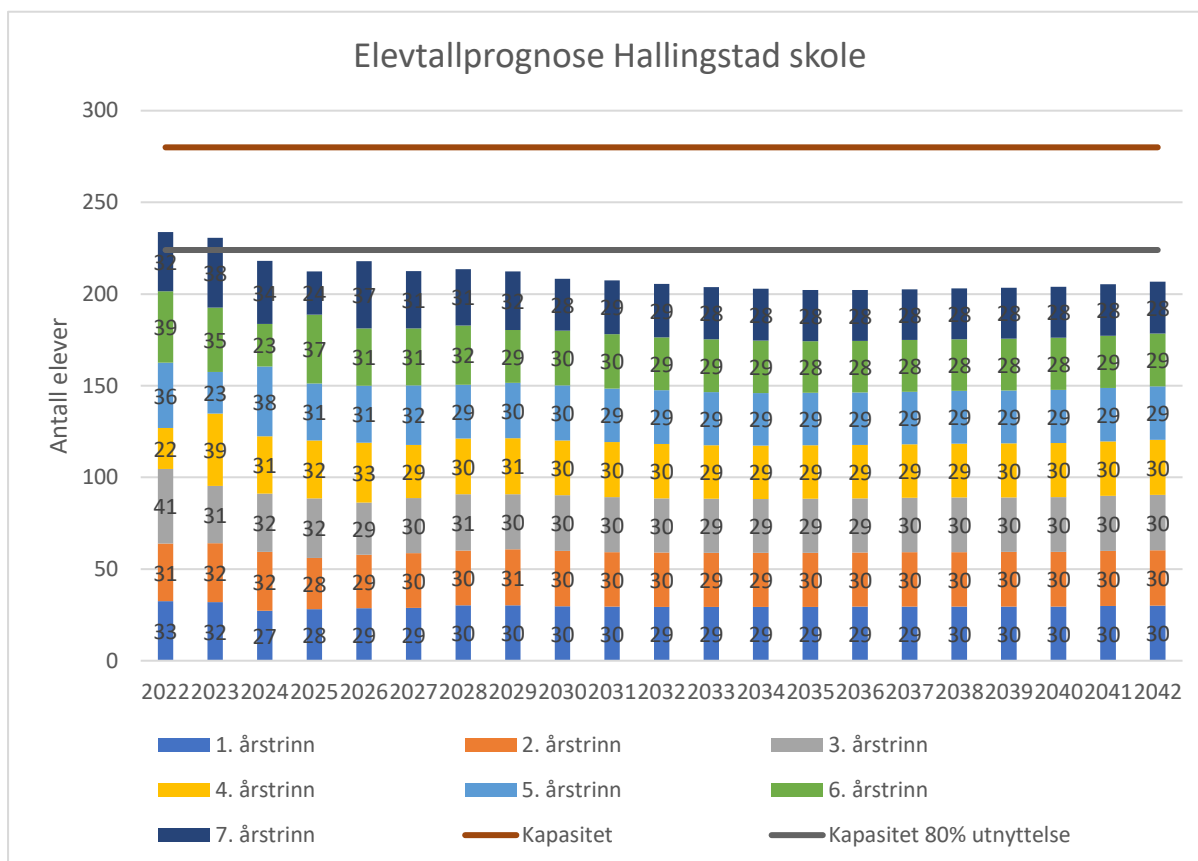
Det er to lærerarbeidsrom med et samlet areal på 124 m². Med en norm på 6 m² per arbeidsplass gir det plass til 21 lærere. Det er behov for møterom på skolen.

Samlet vurdering

Skolen har kapasitet til en en-parallell barneskole med mulighet for to paralleller på inntil 5 trinn.

Framtidig kapasitetsbehov

Skolens kapasitet er satt til 280 elever, og 224 elever med 80 % kapasitetsutnyttelse. Skolen har i dag et elevtall på om lag 230. Frem mot 2035 forventes det at elevtallet synker til om lag 200 elever, og stabiliserer seg her frem mot 2042. Prognosen her viser flere elever på Hallingstad skole enn tidligere prognoser. Dette skyldes vedtaket i 2020 om en justering av skolekretsgrensene til skolene Hallingstad, Hennummarka og Nordal.

6.8 Hennummarka skole

Fysisk læringsmiljø, arealbruk og funksjonalitet

Hennummarka skole er en 1-7 skole med 266 elever i skoleåret 2021-22. Skolen har to paralleller på alle trinn, bortsett fra ett trinn som har en gruppe. Skolen har også et tilbud for elever med særskilte opplæringsbehov, Miljøverkstedet. Det er 60 ansatte på skolen, hvorav

26 er lærere. Skolen har fra 2021/22 et eget tilbud for elever med særskilte opplæringsbehov, kalt «Hundremeterskogen». Hundremeterskogen disponerer egne arealer i skolen.

Skolebygningen er fra 1985 og er organisert i fire fløyer. Bygningen består i hovedsak av ett plan, med kjeller og 2.etasje over en av fløyene. Skolen har en forholdsvis logisk og enkel oppbygging, men det er tradisjonelle tette vegger og dører som ikke bidrar til å gi bedre oversikt.

Skolen har stort sett de funksjoner den trenger og den vurderes i hovedsak som funksjonell og egnet for skolevirksomheten. Funksjoner gjennomgås i tabellen under.

Uteområde: Variert uteområde med både asfalt og grønt og ulike områder for lek og fysisk og sosial aktivitet.

Inneklima: skolens erfaringer er gode mtp. inneklima, bortsett fra dårlige lysforhold på enkelte arbeidsplasser.

UU (universell utforming): Tilfredsstiller ikke alle krav til UU, men tilpasninger som er utført fungerer.

Det er i det siste oppgradert gangarealene i 2 av fløyene og mindre vedlikehold av gymsal. Noe utskifting av varmekilder i administrasjonsområdet.

De neste 10 år er det planlagt vedlikehold/oppgradering for ca. kr 22 mill. Av dette kan nevnes rehabilitering av yttertak, nye ventilasjonsaggregat, skifte vinduer, skallsikring samt generell løpende vedlikehold av gulv-, himling- og vegg overflater.

Dagens kapasitet

Generelle læringsarealer

Skolen har 14 klasserom av ulike størrelse. Ni klasserom på rundt 60 m², fire store klasserom på 80-100 m² og et lite klasserom på 40 m².

Bygning	Antall klasserom	Kapasitet forutsatt 2,5 m ² per elev i klasserom	Kapasitet forutsatt 2,0 m ² per elev i klasserom
Normal klasseromskapasitet	14 klasserom	348 elever	439 elever
Kapasitet i midlertidig bygg	Ikke aktuelt	Ikke aktuelt	Ikke aktuelt
Kapasitet generelt læringsareal	14 klasserom	348 elever	439 elever

Det er få grupperom eller annet tilleggsareal til klasserommene. I kapasitetsberegningen legges det derfor til grunn en norm på 2,5 m² per elev i klasserommet. Dette gir en gjennomsnittlig klasseromsstørrelse på 27 elever.

Spesialutstyrte læringsarealer

Skolen har tilstrekkelig spesialromskapasitet for en to-parallell barneskole.

Kontorarbeidsplasser

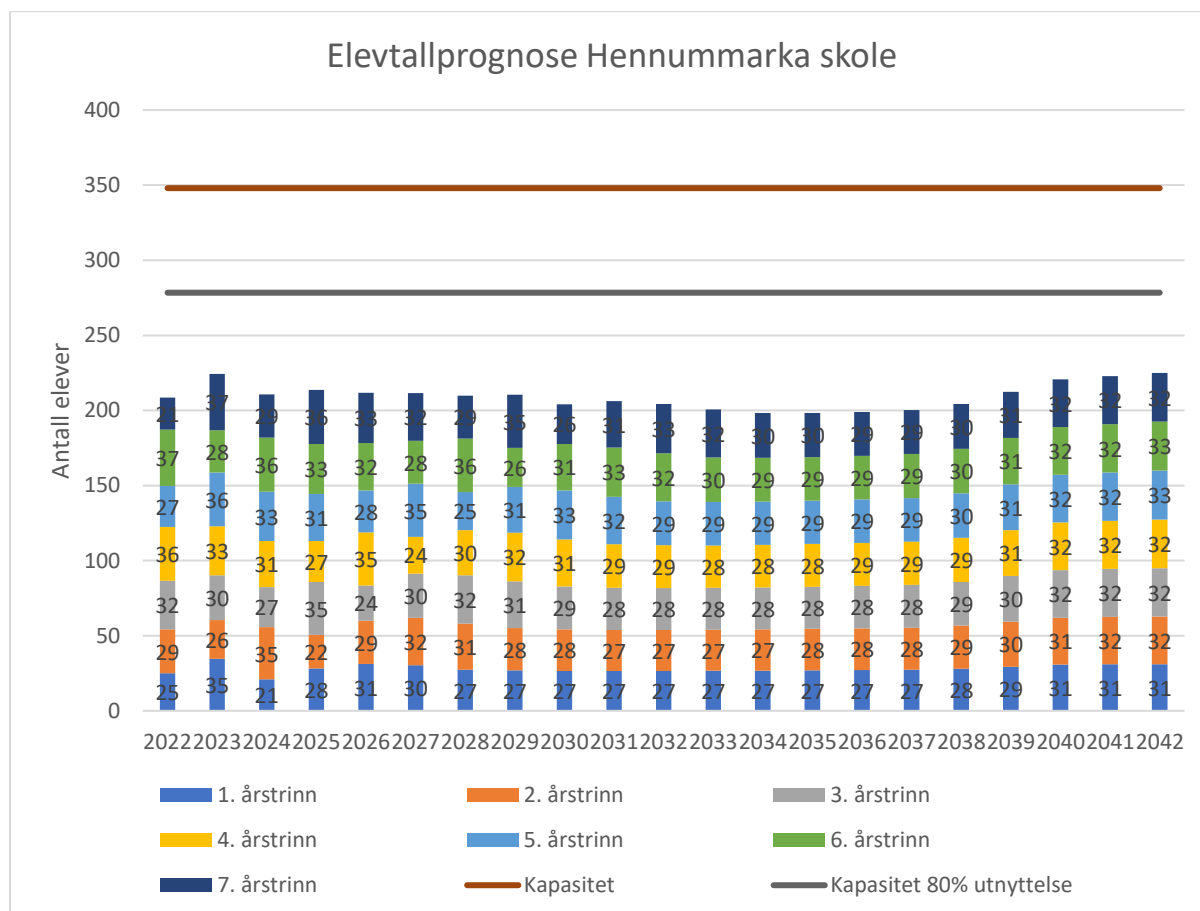
Det er åtte lærerarbeidsrom og totalt areal er 130 m². Med en norm på 6 m² gir dette plass til 22 lærere. Utvidelsen av Miljøverkstedet har ført til behov for flere kontorarbeidsplasser.

Samlet vurdering

Skolen har kapasitet til to-parallell barneskole, ca. 350 elever.

Framtidig kapasitetsbehov

Skolens kapasitet er satt til 348 elever, og 278 elever med 80 % kapasitetsutnyttelse. Skolen har i dag et elevtall på om lag 200. Frem mot 2042 forventes det at elevtallet vil ligge på mellom 200 og 225 elever. Skolen vil ha god kapasitet fremover i tid. Prognosen her viser noen flere elever på Hennummarka skole enn tidligere prognoser. Dette skyldes vedtaket i 2020 om en justering av skolekretsgransene til skolene Hallingstad, Hennummarka og Nordal.

6.9 Nordal skole

Fysisk læringsmiljø, arealbruk og funksjonell egnethet

Nordal skole er en 1-7 skole og har i skoleåret 2021-22, 32 elever. Skolen er fådelt med totalt tre alderblandede klasser. Deler av undervisningen foregår i disse klassene og undervisningen i basisfagene foregår på trinn. Skolen har ni ansatte, av disse er fem lærere, en i administrasjon og tre assistenter.

Den eldste skolebygningen er fra 1921 og er bundet sammen med et nyere bygg med klasserom og sløydsal fra 1960-tallet, og administrasjonsavdelingen er fra 2002. Begge bygningene har tre etasjer. Skolen har også et tilhørende bygg som brukes til SFO og mat og helse.

Skolen har de funksjoner som den trenger. Skolens funksjoner gjennomgås i det følgende.

Uteområder: Variert uteområde med både asfalt og grønt, og ulike aktivitetstilbud for elevene.

Inneklima: skolen opplever inneklimaet som godt.

UU (universell utforming): Tilfredsstiller ikke alle krav til UU, men tilpasninger som er utført fungerer.

Det er nå gjort oppgraderinger for at skolen skal kunne fungere som avlastningsskole i forbindelse med standardheving av Egge skole.

Dagens kapasitet

Generelle læringsarealer

Skolen har ni klasserom av ulik størrelse. Fire klasserom er på 55 m², fire klasserom på 65 m² og ett på 90 m².

Bygning	Antall klasserom	Kapasitet forutsatt 2,5 m ² per elev i klasserom	Kapasitet forutsatt 2,0 m ² per elev i klasserom
Normal klasseromskapasitet	9 klasserom	222 elever	280 elever
Kapasitet i midlertidig bygg	Ikke aktuelt	Ikke aktuelt	Ikke aktuelt
Kapasitet generelt læringsareal	9 klasserom	222 elever	280 elever

Det er begrenset tilgang på grupperom og spesialrom/fellesområder. I kapasitetsberegningen legges det derfor til grunn en norm på 2,5 m² per elev i klasserom. Dette gir en gjennomsnittlig klasseromsstørrelse på 25 elever hvis alle ni rommene blir benyttet, noe som understreker at skolen har svært mye ledig kapasitet.

Spesialutstyrte læringsarealer

Skolen har tilstrekkelig kapasitet til en en-parallell barneskole.

Kontorarbeidsplasser

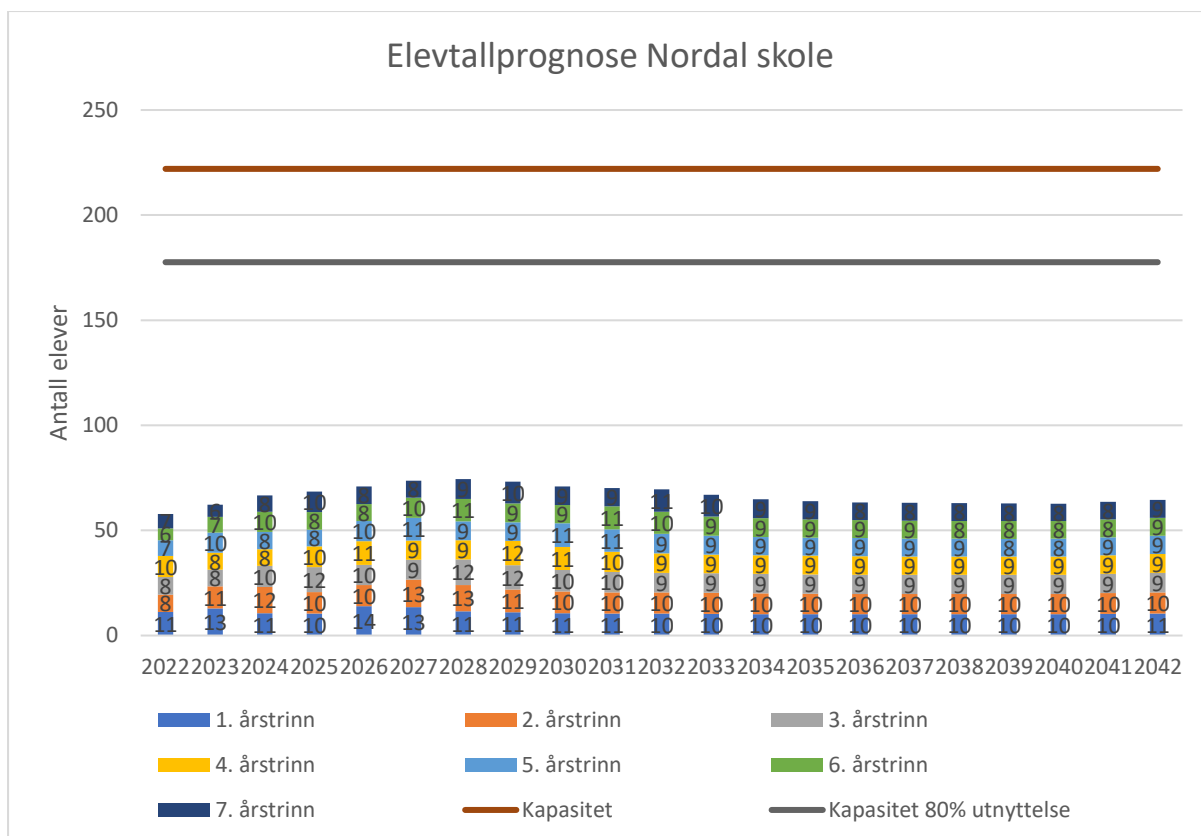
Det er i dag tre rom til lærerarbeidsplasser med et totalt areal på 65 m². Med en norm på 6 m² gir dette plass til ca. 11 lærere.

Samlet vurdering

Skolen har kapasitet til en en-parallell barneskole/ ca. 210 elever.

Framtidig kapasitetsbehov

Skolens kapasitet er satt til 222 elever, og 178 elever med 80 % kapasitetsutnyttelse. I følge prognosene har skolen 58 elever i 2022. Prognosen viser at elevtallet gradvis øker til 74 elever i 2028, for deretter å falle noe igjen. Prognosen her viser færre elever på Nordal skole enn tidligere prognoser. Dette skyldes vedtaket i 2020 om en justering av skolekretsgrensene til skolene Hallingstad, Hennummarka og Nordal. Det er samtidig slik at det per nå er flere elever også innenfor de nye skolekretsgrensene for Nordal som søker seg til en annen skole. Skolens reelle antall elever i 2022 er 32 elever, altså omtrent halvparten av de barn som sokner til skolen. Prognosen vist under tar imidlertid ikke hensyn til dette, men forholder seg til forventet elevtallsutvikling innenfor de satte skolekretsgrensene.

6.10 Heia skole

Fysisk læringsmiljø, arealbruk og funksjonell egnetthet

Heia skole er en 1-7 skole og har i skoleåret 2021-22, 275 elever. Det er to klasser per trinn, med unntak av 1.trinn hvor det er tre klasser. Skolen har 39 ansatte, av disse er 23 lærere.

Skolen har en bygningsmasse, A-D, som er påbygd i ulike etapper. Opprinnelig skolebygning (C) er fra 1922 og påbygg fra 1970- og 90-tall. Opprinnelig skolebygning ble pusset opp i 2012. Det er ulikt etasjetall i de ulike bygningene: A er på førsteplan med underetasje, B og D er på førsteplan og C er på to plan med kjeller. Skolen har også en gammel vaktmesterbolig (F-bygg) som er svært nedslitt, uegnet og ikke i bruk for skolens virksomhet. Heiahallen (idrettshall og musikkrom) er ny og ligger i tilknytning til skolen.

Skolebygningen bærer preg av å være påbygd i ulike tidsperioder, og den vurderes som noe uoversiktlig og kronglete logistikkmessig.

Skolen har de funksjoner som den trenger. Skolens arealbruk og funksjoner gjennomgås i det følgende.

Uteområde: Skolen har et nokså variert uteområde. Deler av uteområdet er ved gammel vaktmesterbolig der elevene må krysse bilvei/gangvei (bil vei til en bolig).

Inneklima: Kvaliteten på inneklimaet varierer i skolebygget hva gjelder temperaturregulering og solskjerming.

UU (universell utforming): Tilfredsstiller ikke alle krav til UU, men tilpasninger som er utført fungerer for læringsarealer.

Det er meldt inn behov for oppgradering av lærerarbeidsplasser som kan kreve en større ombygning. Dette er foreløpig ikke utredet og kostnadsberegnet, men LEKF har spilt en sjablongmessig kostnad på kr. 35 mill. inn i kommunens investeringsplanarbeid.

Nylig er ventilasjonsaggregat over administrasjonsfløy skiftet ut. Rehabilitering av toaletter i fløy D.

De neste 10 år er det planlagt vedlikehold/oppgradering for ca. kr 8 mill. Av dette kan nevnes utskifting av ventilasjonsaggregat i fløy A, utvendig maling av fasade, oppgradere skallsikringen, oppgradere ute området og generelt løpende vedlikehold av gulv-, himling- og vegg overflater.

Dagens kapasitet

Generelle læringsarealer

Skolen har 14 klasserom av ulik størrelse. Åtte klasserom er 56-59 m², ett klasserom er 48 m² og fem klasserom er mellom 70-85 m².

Bygning	Antall klasserom	Kapasitet forutsatt 2,5 m ² per elev i klasserom	Kapasitet forutsatt 2,0 m ² per elev i klasserom
A,C,D	14	341 elever	430 elever
Midlertidig bygg	Ikke aktuelt		

Kapasitet generelt læringsareal	14	341 elever	430 elever
--	-----------	-------------------	-------------------

På grunn av begrenset med grupperom eller annet tilleggsareal til klasserom, legges det i kapasitetsberegningen til grunn en norm på 2,5 m² per elev. Dette gir en gjennomsnittlig gruppestørrelse på 24 elever.

Spesialutstyrte læringsarealer

Skolen har tilstrekkelig kapasitet i spesialutstyrte læringsarealer til en 2-parallell barneskole.

Kontorarbeidsplasser

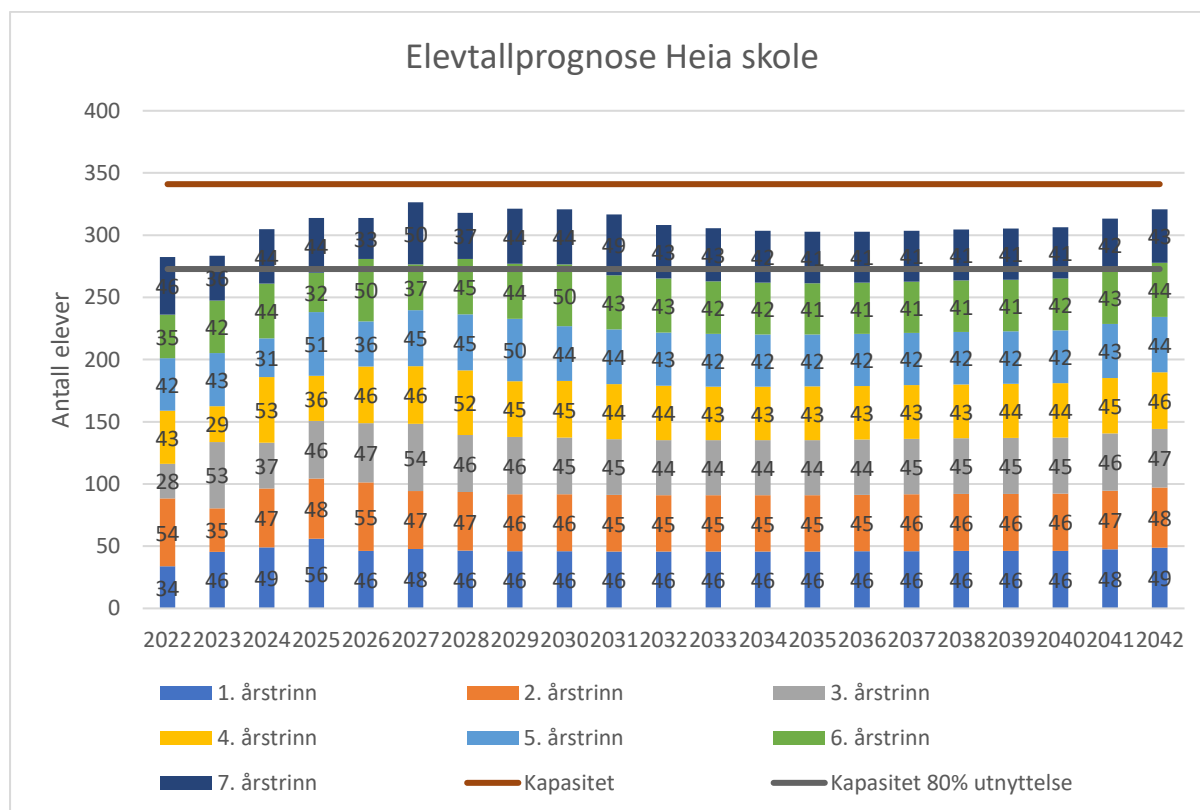
Det er seks lærerarbeidsrom på skolen, totalt areal 98 m². Dette gir med en norm på 6 m² per arbeidsplass, plass til 16 lærere. Skolen har kun ett møterom.

Samlet vurdering

Skolen har kapasitet til ca. 340 elever. Forutsetter flere lærerarbeidsplasser.

Framtidig kapasitetsbehov

Skolens kapasitet er satt til 341 elever, og 273 elever med 80 % kapasitetsutnyttelse. Skolen huser i dag om lag 280 elever, og forventes å nå en topp i 2027 på omtrent 325 elever. Deretter synker elevtallet gradvis ned mot 300 elever, før antall elever igjen øker mot slutten av perioden. I følge denne prognosen vil skolen kunne oppleve kapasitetsutfordringer.

6.11 Sylling skole

Fysisk læringsmiljø, arealbruk og funksjonell egnet

Sylling skole er en 1-10 skole med 308 elever i skoleåret 2021-22. Det er en til to klasser per trinn. Det er 41 ansatte på skolen, hvorav 28 er lærere.

Sylling skole har totalt seks bygninger fra inndelt A-G som er satt opp til ulike tider. Bygg D og B er knyttet sammen med en innglasset bro, mens resten er frittstående bygninger. Dette utfordrer logistikken og flyten på skolen. For lærere som underviser på flere trinn er det en utfordring å forflytte seg raskt mellom bygningene.

Skolen har stort sett de funksjoner som den trenger, men funksjonaliteten varierer fra bygg til bygg. To av bygningene, F og G, anses som midlertidige. De er i dårlig stand og vurderes som lite egnet for skoledrift. A-/gamlebygget vurderes generelt som lite funksjonelt: trange korridorer, mangler heis og en del uutnyttet areal i kjeller (brukes av SFO, men det er en kjeller med dårlig utsyn og dagslys – lite egnet til varig opphold).

Bygg D og B kan man si utgjør selve skolebygningen, her ligger de spesialutstyrte læringsarealene, fellesarealene, administrasjonsarealene og trinnarealene for ungdomsskolen. Både D og B vurderes som relativt funksjonelle arealer.

Uteområde: Stort og variert uteområde.

Inneklima: Ok, med unntak av F, - og G -bygget når det gjelder luftforhold.

UU (universell utforming): Tilfredsstillende ikke alle krav til UU, men tilpasninger som er utført fungerer.

Gamle skolen er innvendig oppgradert på alle flater, elektro og nytt ventilasjonsanlegg for 1. og 2. etg. Bygget er også fått nye vinduer og utvendig drenering.

Ute arealet er også oppgradert med et lite amfi og nytt lekeområde.

De neste 10 år er det planlagt vedlikehold/oppgradering for ca. kr 12 mill. Av dette kan nevnes nye ventilasjonsaggregat (fløy C, D og E), fjerning av trær/uteområde, oppgradering av solskjerming, nødstrømsaggregat og generell oppgradering av gulv-, himling- og vegg overflater.

Paviljong F og G vil kreve en større oppgradering. Det ser ut til av tabellen nedenfor, at det er et varig behov for klasserom i paviljongene. Det er også meldt om behov for bedre fasiliteter for helsestasjon. Dette bør sees i en sammenheng.

Dagens kapasitet

Generelle læringsarealer

Skolen har totalt 18 klasserom, fem av disse er i midlertidige bygg. Rommene varierer i størrelse fra 50 m² til 83 m², men de fleste rommene har et areal rundt 56 m².

Bygning	Antall klasserom	Kapasitet forutsatt 2,5 m ² per elev i klasserom	Kapasitet forutsatt 2,0 m ² per elev i klasserom
Klasseromskapasitet i bygg A og E	13	287 elever	362 elever
Kapasitet i bygg F og G (midlertidige bygg)	5	118 elever	149 elever
Kapasitet generelt læringsareal	18	405 elever	510 elever

Det er begrenset tilgang på grupperom på skolen. I kapasitetsberegningen legges det derfor til grunn en norm på 2,5 m² per elev i klasserom. Dette gir en gjennomsnittlig klasseromsstørrelse på 22 elever.

Spesialutstyrte læringsarealer

Skolen har tilstrekkelig kapasitet til en 2-parallell kombinert skole. Men funksjonaliteten på spesialrommene varierer, se kommentarer i kapitlet over.

Kontorarbeidsplasser

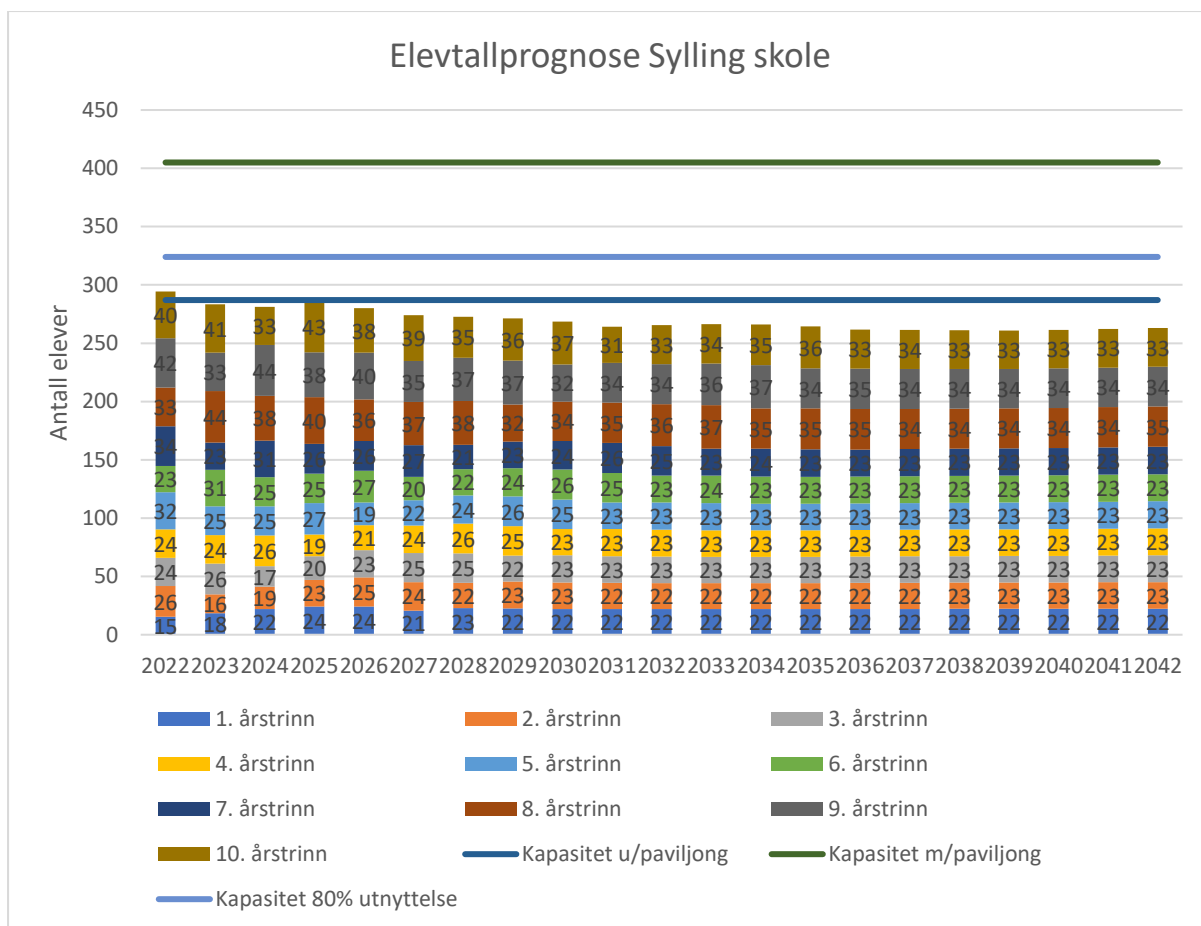
Det er seks lærerarbeidsrom på skolen, totalt areal 126 m². Med utgangspunkt i en norm på 6 m² per lærer, gir det plass til 21 lærere.

Samlet vurdering

Skolen har kapasitet til ca. 320 elever.

Framtidig kapasitetsbehov

Skolens kapasitet er satt til 405 elever med paviljong, og 324 elever med 80 % kapasitetsutnyttelse. Skolen har i dag nær 300 elever, men antallet forventes å synke gradvis til om lag 260 elever i 2042.

6.12 Oddevall skole

Fysisk læringsmiljø, arealbruk og funksjonell egnethet

Oddevall skole er en 1-7 skole med 69 elever i skoleåret 2021-22. Skolen er organisert fådelt. Det er trinnvis undervisning i basisfag, mens i andre fag slås to og to trinn sammen. Det er 17 ansatte på skolen, hvorav 8 er lærere.

Skolen har en skolebygning fra 1923 og et tilbygg fra 1970-tallet.

Skolen mangler enkelte funksjoner, men vurderes i hovedsak som funksjonell og egnet for skolevirksomheten og det elevtallet den har i dag. I tabellen under gjennomgås skolens arealbruk og funksjoner.

Uteområde: Stort og variert uteområde med både grønt og asfalt, og ulike områder for sosial/fysisk aktivitet

Inneklima: Skolen rapporterer om utfordringer med temperaturen i «nybygget». Skolen har nytt ventilasjonsanlegg.

UU (universell utforming): Ikke tilfredsstillende for skolen.

«Ny» fløyen er oppgradert med nye vinduer, utvendig dører og solskjerming.

De neste 10 år er det planlagt vedlikehold/oppgradering for ca. kr 5,4 mill. Av dette kan nevnes nytt HC toalett, solskjerming på gml. del, oppgradering av el-tavler, nye varmekilder, isolering av loft og generell oppgradering av gulv-, himling- og vegg overflater.

Dagens kapasitet

Generelle læringsarealer

Skolen har seks klasserom av ulik størrelse. Ett rom er 68 m², fire rom på 56 m² og et rom på 50 m². Som tabellen under indikerer har skolen et kapasitetsspenn på 130-165 elever avhengig av hvilken arealnorm som legges til grunn.

Bygning	Antall klasserom	Kapasitet forutsatt 2,5 m ² per elev i klasserom	Kapasitet forutsatt 2,0 m ² per elev i klasserom
Fløy A-C	6	131 elever	166 elever
Kapasitet i midlertidige bygg	Ikke aktuelt		
Kapasitet generelt læringsareal	6	131 elever	166 elever

Det er begrenset tilgang på grupperom eller annet tilleggsareal til klasserommene, og i kapasitetsberegningen legges det derfor til grunn en norm på 2,5 m² per elev i klasserom. Basert på klasserommenes størrelse gir det et delingstall på 28 elever per gruppe.

Spesialutstyrte læringsarealer

Skolen har få spesialrom.

Kontorarbeidsplasser

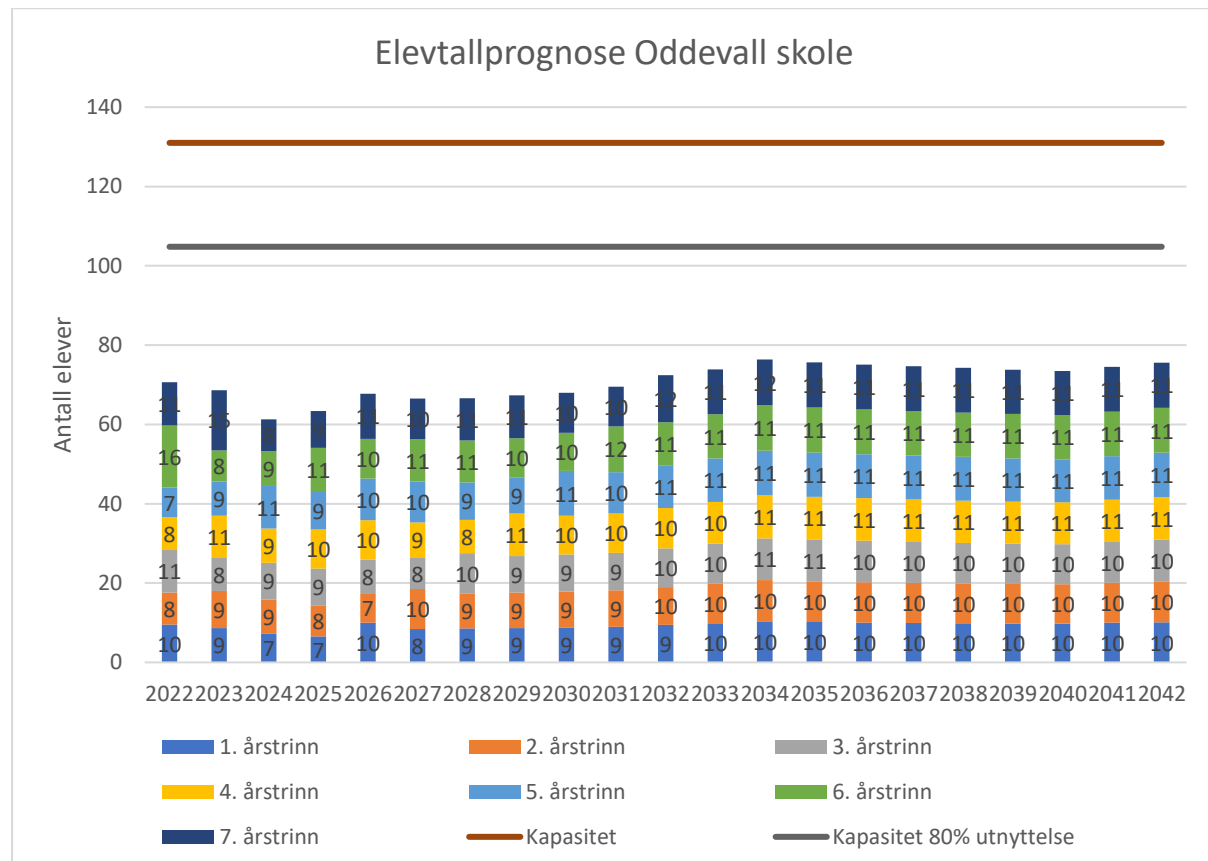
Skolens lærerarbeidsrom har et areal på ca. 40 m². Med en norm på 6 m² gir dette plass til syv lærere.

Samlet vurdering

Skolen har kapasitet til inntil 130 elever.

Framtidig kapasitetsbehov

Dagens kapasitet er satt til 131 elever, og 105 elever med 80 % kapasitetsutnyttelse. Antall elever vil ligge stabilt mellom 60 og 80 elever gjennom hele perioden.

6.13 Stoppen skole – Lier voksenopplæring

Fysisk læringsmiljø, arealbruk og funksjonell egnethet

Stoppen skole huser voksenopplæringen i Lier kommune, samt kulturskolen (ikke omtalt her). Voksenopplæringen har i skoleåret 2017-18, 200 elever. Elev-tallet varierer svært mye, og det er behov for lokaler hvor man kan vokse raskt, ved situasjoner som medfører økt elevmasse (som f. eks Syria-krigen, eller Ukraina-krigen). Skolen har 16 ansatte, av disse er 13 lærere.

Opprinnelig skolebygning er fra 1982 og har et areal på 3352 m². skolen ble bygget som en ungdomsskole, men er tilpasset den bruken som er nå. Det er speisalrom, som dansesal, og teatersal (kulturskolens).

Skolebygningen har behov for større oppgraderinger. Det er avsatt midler i HP (2,5 mill i 2023) for utskiftning av vinduer og til generell oppussing innvendig (kr 5 mill i 2025). Det siste handler om ombygging av skolekjøkken og tilstøtende rom.

Skolen har de funksjoner som den trenger.

Uteområde: Skolen har et lite uteområde, med en skolehage som er bygd opp de siste to årene.

Inneklima: Kvaliteten på inneklimaet varierer i skolebygget hva gjelder temperaturregulering og solskjerming.

UU (universell utforming): Tilfredsstill ikke alle krav til UU, men tilpasninger som er utført fungerer. Oppgradering av heis bør prioriteres.

Nylig er det skiftet ut ventilasjonsanlegg på hele skolen. Rehabilitering av elev-toaletter i 2020. Rehabilitering av damegarderobe for ansatte i 2021.

Pauserommet for ansatte er nylig oppgradert med nytt kjøkken og malte flater. Skolen kjøpte selv inn nye møbler og gardiner.

Generelle læringsarealer

Voksenopplæringen disponerer 11 klasserom av ulik størrelse. Det er også tre grupperom.

Det gamle skolekjøkkenet kan fungere som klasserom, siden en del av kjøkken-øyene er fjernet.

Spesialutstyrte læringsarealer

Skolen har tilstrekkelig kapasitet i spesialutstyrte læringsarealer til variert aktivitet innen spesialundervisning for voksne, norskopplæring og grunnskole for voksne.

Kontorarbeidsplasser

Det er tre lærerarbeidsrom på skolen, hvorav to er til lærere i voksenopplæringen, og et til lærere i kulturskolen. Det er et møterom for kulturskolen, og ikke spesifikt møterom for voksenopplæringen.

Samlet vurdering

Lokalene er slitt, og trenger oppgradering, og er per i dag store nok.

6.14 Oppsummering funksjonalitet og kapasitet

(NB. Gamle Stoppen skole som benyttes av Voksenopplæringen og Lier kulturskole er ikke med i tabellen)

Skole	Elevtall 2021 - 22	Antall klasserom *	Grunnlag kapasitet m ² /elev i klasserom	Gj. snitt gruppe- størrelse	Status spesialutstyrt læringsareal	Kapasitet antall elever * *
Høvik skole ***	974	31/ 10	2,5	28/30	Ok	900/ 1140
Gullaug skole	216	12	2,5	23	Ok	281
Lierbyen skole	248	9/ 2	2,5	24	Ok	212/ 289
Hegg skole	489	21	-	28	Ok	588
Egge skole	95	6/ 1	2,5	23	Har ikke musikkrom og bibliotek	136/ 160
Tranby skole	370	12	2,5	30	Ok	366
Hallingstad skole	186	11	2,5	25	Har ikke musikkrom	280
Hennumma rka skole	266	14	2,5	27	Ok	348
Nordal skole	361	9	2,5	25	Har ikke musikkrom	222

Heia skole	275	14	2,5	24	Har ikke musikkrom	341
Sylling skole	308	18	2,5	22	Har ikke verksted for tre og metall	287/ 405
Oddevall skole	69	6	2,5	28	Har ikke bibliotek og musikkrom.	131
Kommune	3529	163/ 13	2,5	26		4095/ 4553

Merknad tabell:

**rom i permanente/ midlertidige bygninger*

*** kapasitet ekskl./ inkl. midlertidige bygninger*

*** *Tre klasserom for velkomstklasser er inkludert i kapasiteten ved Høvik skole*

7. Boligbygging og elevtallsprognoser

7.1 Grunnlaget for elevtallsprognosene

Framskrivningene er utarbeidet ved hjelp av prognoseverktøyet Kompas. Forutsetningene er basert på vurderinger om hvordan fruktbarhet, dødelighet, flyttemønster og boligmengden vil utvikle seg over tid. Gitt disse forutsetningene beregnes det hvordan befolkningsutviklingen vil endre seg over tid. Det er knyttet usikkerhet til elevtallsprognoser, og usikkerheten øker jo lenger ut i framskrivingsperioden man kommer.

7.2 Forventet boligutbygging

Et boligbyggeprogram er lagt inn i modellen for befolkningsprognosen. En tabell som viser anslått boligbygging på skolekrets nivå frem til 2042 ligger under, og bygger på kommunens langsiktige arealstrategi. Hvilke typer boliger som faktisk bygges, antall boenheter og hvor de bygges påvirker elevtallsutviklingen.

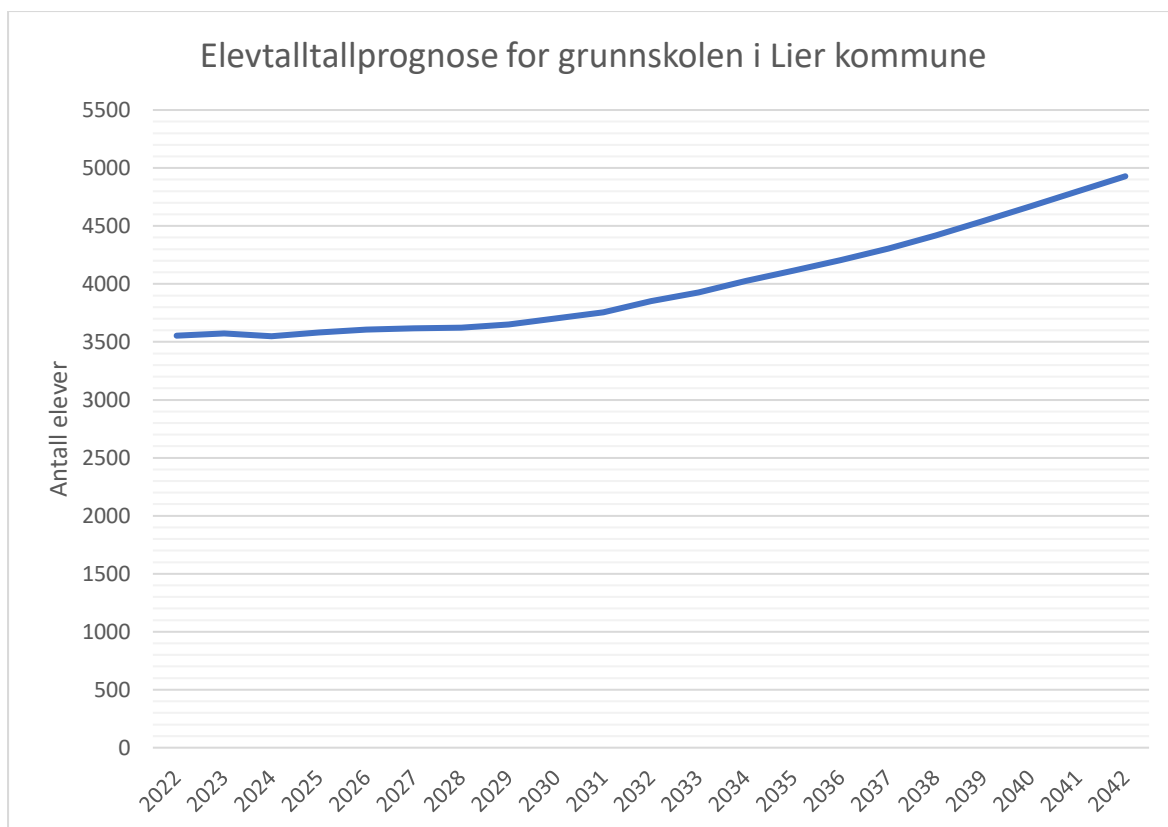
De første boligene i Fjordbyen er lagt inn fra 2026, og de første boligene på Gullaughalvøya fra 2029. Dette påvirker elevtallsframskrivningen vesentlig, ved at antallet elever i disse to skolekretsene øker betydelig etter dette. Det er fortsatt knyttet stor usikkerhet til disse tallene. Endret oppstart av boligbygging og antall boenheter som faktisk bygges i de to områdene vil påvirke elevtallet. Det forventes også en god del ny boligbygging i Hegg skolekrets. Hovedtyngden av disse boligene er leiligheter plassert i eller nær Lierbyen sentrum.

	Boligbyggeprogram for Lier kommune 2022-2042 (antall nye boenheter)																						Sum for perioden
Skolekrets	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042		
Høvik	0	3	40	0	150	158	150	150	150	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	3801	
Gullaug	66	0	0	0	0	0	0	85	85	110	110	110	110	110	110	117	110	110	110	110	110	1563	
Hegg	75	82	14	140	25	25	45	35	35	35	35	40	40	50	50	30	30	35	35	10	10	876	
Egge	0	0	25	0	0	25	0	0	25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	5	85	
Oddevall	0	0	0	15	15	5	5	10	10	10	15	15	15	0	0	0	0	0	0	5	5	125	
Sylling	8	0	10	10	10	0	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	54	
Nordal	0	0	22	24	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	5	62	
Hallingstad	30	0	0	0	15	35	30	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	5	130	
Hennummarka	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	25	25	0	0	60	
Heia	22	15	59	0	11	15	0	0	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20	20	177	
Sum	201	100	170	189	232	263	246	290	320	405	410	415	415	410	410	397	400	420	420	410	410	6933	

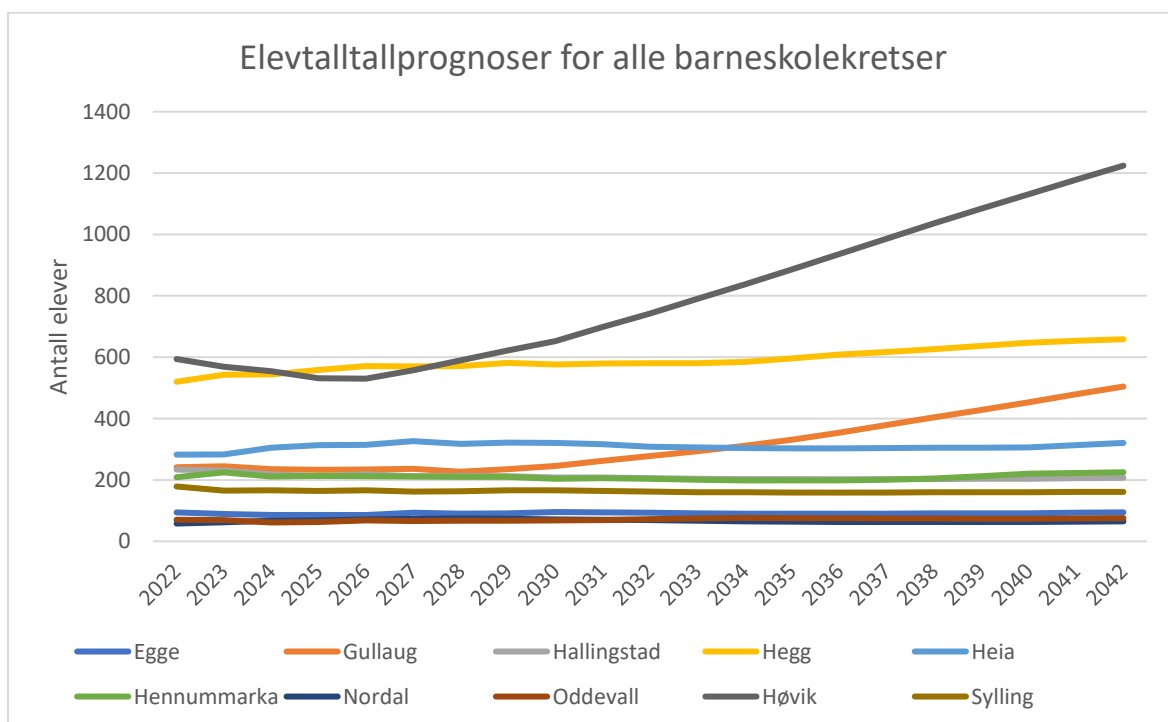
Tallene viser antall nye boenheter fordelt på barneskolekretsene i Lier kommune.

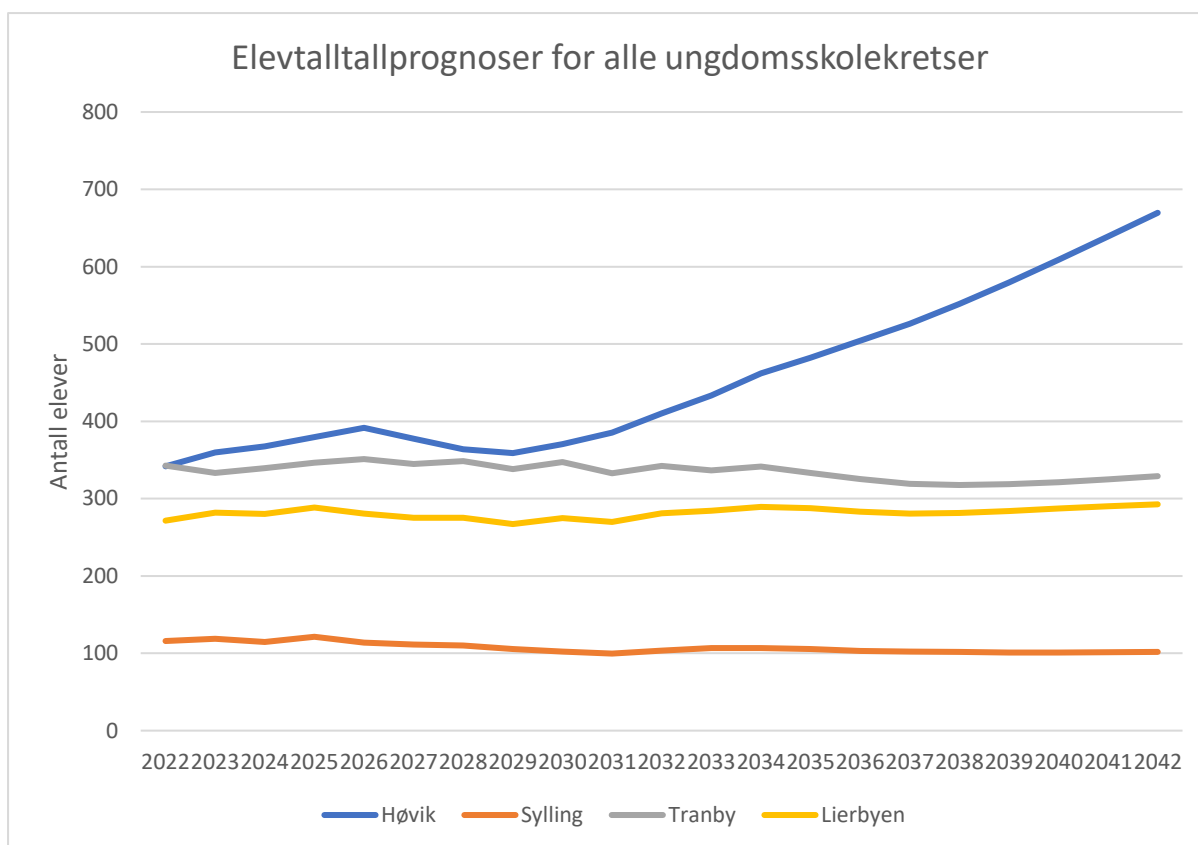
7.3 Framskrevet elevtallsutvikling

Lier kommune har i dag over 3 500 elever i grunnskolen, og antallet forventes å være relativt stabilt frem til utbyggingen av Fjordbyen og Gullaughalvøya. Etter dette øker antall elever i snitt med over 80 per år. Frem til 2042 øker det totale antallet med om lag 1 400 elever, til totalt nær 5 000 elever.

Ved å bryte tallene ned på skolekrets nivå, som vist i figurene under, synliggjøres det at utbyggingsprosjektene Fjordbyen og Gullaughalvøya medfører en sterk vekst i antall elever i disse skolekretsene. Særlig gjelder dette for barne- og ungdomsskoletrinnene på Høvik skole, men også for Gullaug barneskole. Prognosen for Hegg skole viser også en forholdsvis stor vekst. Øvrige skolekretser har mindre endringer frem mot 2042.

8. Utbedringstiltak i et 10-års perspektiv

Alle skolene i Lier kommune er godkjente. Det vil likevel være forhold som kan forbedres og tilpasses bla. endrede forventninger til løsninger og generelle universelle tilrettelegginger.

Det pågår for tiden prosesser på Tranby og i Fjordbyen som inkluderer forhold med stort potensiale for å påvirke både prioriteringer og omfang av de tiltak som eiendomsselskapet har i vedlikeholdsplanene.

I tillegg til dette ligger det usikkerheter knyttet til kostnad, tidspunkt og endelig omfang av estimerte og planlagte tiltak frem i tid.

For å møte et ansvarlig vedlikeholdsnivå har Lier eiendomsselskap KF en porteføljetilnærming til skolebyggene. Dette betyr at foretaket legger opp til at både internhusleien, generelle investeringsmidler (prosjekt 9303) samt avsatte vedlikeholdsressurser har i seg fleksibilitet til å møte de reelle behovene når- og der de oppstår.

Til skolebehovsplanen og kapittel 8; utbedringstiltakene som ligger fremover, er det derfor kun løftet frem de vesentlige forholdene.

Lier eiendomsselskap KF baserer vedlikeholdsplanleggingen på den eksisterende bygningsmassen som er i drift pr. 01.01.2022 og som omfatter følgende skoler:

222-Skolelokaler	Definerte utbedringstiltak	Kommentar til løpende vedlikehold og verdibevaring
Høvik skole	Skolen er relativ ny og det ligger ikke inne vesentlige utbedringstiltak i 10 års perioden. Denne store skolen står sentralt i de helhetlige vurderingene knyttet til Fjordbyen og vil være gjenstand for eventuelle tilpasninger når skolen går over til å være en ren barneskole.	
Gullaug skole	Skolen vil komme til endelig vurdering i lys av utbygginger i Fjordbyen og Gullaughalvøya. Store/vesentlige ombygginger anses ikke aktuelt på de bygningsvolumene som står i dag. Dette med bakgrunn i bl.a. grunnforhold.	
Lierbyen skole	Midlertidig oppjustering av klasseromskapasitet fra høsten 2022 er i gang. Parallelt pågår det en regulering for å øke skolens bygningsmessige areal med ca. 500 m ² for å møte de kjente behov på klasserom- og spesialromskapasiteter.	
Hegg skole	Skolen er kommunens nyeste og det foreligger ingen planer for definerte utbedringstiltak. Prosjekt med økte areal for helsetjenesten er i gang på adressen.	Nyere og "smarte" bygg vil kunne ha en større vedlikeholdskostnad når de ordinære vedlikeholdsbehovene melder seg. Årsaken ligger i utskifting/utbedring av kostbare installasjoner.
Egge skole	Skolen er inne i et omfattende prosjekt som løste ut reguleringsbehov, og vil fremstå som en nær ny skole til skoleåret 2023-2024.	
Tranby skole	Skolen har over tid hatt behov for løpende utbedringer av bl.a. tak. Det er utarbeidet et mulighetsstudie som skal etterfølges av en områdeplan som er forventet å utløse betydelige endringer i området som omfatter Tranby skole.	
Hallingstad skole	Det er utarbeidet et mulighetsstudie som skal etterfølges av en områdeplan som er forventet å utløse betydelige endringer i området som omfatter Hallingstad skole.	

Hennummarka skole	Det ligger inne et større utbedringsprosjekt knyttet til utskifting av ventilasjonsaggregat, tak og etablere solcelleanlegg i 2023. Kostnadsberegnet til ca. kr. 20 mill. “Miljøverkstedet” (eget tilbud for elever med særskilte tilretteleggingsbehov) er etablert på skolen.	
Nordal skole	Skolen er inne i et større utbedringsprosjekt som har sin bakgrunn i generell oppgradering samt en tilrettelegging for å kunne huse elever fra Egge skole i anleggsperioden for Egge. Det foreligger ingen øvrige større tiltak.	
Heia skole	Skolen har over tid hatt behov for utbedringer knyttet til administrasjonsfløyen. Sjablongmessig kostnadsvurdering av dette ligger på ca. Kr. 35 mill. og kan være aktuell å føre opp i 2026.	
Sylling skole	Skolen har over tid hatt en paviljongløsning for å ivareta kapasitetsbehovet. Elevantviklingen synes å vise at det bør etableres en varig og tilfredsstillende løsning.	
Oddevall skole	Ett av klasserommene i u. etg er beskrevet som SFO, men brukes som klasserom.	Ventilasjonsanlegget er oppgradert for hele skolen. Ny utvendig dører og vinduer i «ny» fløyen. Det er et pågående prosjekt med å etablere HC toalett og utskifting av innvendige dører i «ny» fløyen.
Stoppen skole	Stoppen skole er delt i to, med Lier voksenopplæring og Kulturskolen. De deler administrasjonslokaler. Stoppen er bygget i 1982 og er på 3352 m². Skolen ble bygget som en ungdomsskole, men er tilpasset den bruken som er nå. Spesialrom som dansesal og teatersal. Det er ikke mottatt behovsmelinger som tilsier at de har et behov for mer plass.	Skolen har behov for større oppgraderinger. Det er avsatt midler i HP (2,5 mill. i 2023) for utskifting av vinduer og til generell oppussing innvendig (kr 5 mill. 2025). Det siste handler om ombygging av skolekjøkken og tilstøtende rom. Elevtoaletter og ansatt-kantine er nylig oppgradert.

9. Nye skoler og skolekretser

9.1 Kapasitetsutfordringer og løsninger

9.1.1 Høvik skole

Høvik skole er full, modulbygget er fullt og det er forventet en sterk elevtallsvekst i skolekretsen pga. Fjordbyutbyggingen. Gjennom arbeidet med skolebehovsplanen har følgende to alternative løsninger blitt satt opp imot hverandre:

1. Endring av skolekretsen. Forslaget innebar at elevene som bor i området Lierstranda, Frydenlund og Vitbank kunne tilhøre ny skolekrets i Fjordbyen.
2. Endre Høvik fra en kombinert 1-10-skole til en barneskole og bygge ny ungdomsskole i skolekretsen. Høvik barneskolekrets forblir da uendret.

I høringsrunden om flere problemstillinger knyttet til skolebehovsplanen med høringsfrist 01.02.20 kom det frem at hverken elevrådet, lærerne (uttalelse fra Utdanningsforbundet) eller FAU ved Høvik skole ønsket at skolekretsen skulle endres, men heller at Høvik omgjøres til barneskole og at det bygges en ny ungdomsskole i skolekretsen. Med bakgrunn i at befolkningsveksten kommer i Fjordbyen er det naturlig at denne nye ungdomsskolen bygges der. Et annet argument for å legge skolen i Fjordbyen er å gjøre området attraktivt for barnefamilier.

Velkomstklassen fortsetter på Høvik, likevel vil skolen ha ledig kapasitet som kommunen må finne gode løsninger for å benytte.

9.1.2 Hegg og Lierbyen skole

Lierbyen skole er full og de gamle brakkene erstattes nå med nye modulbygg. Kommunen hadde håpet å få løst kapasitetsutfordringene i tide, slik at man slapp denne kostnaden, men da brakkene ikke er i forskriftmessig god stand må man ta dette grepet i påvente av en mer langsiktig løsning. Nye modulbygg kan benyttes videre i andre sammenhenger.

I følge elevtallsprognosene vil også Hegg skole få kapasitetsproblemer på sikt. Det er derfor behov for å innskrenke skolekretsen.

Oppvekst- kultur- og idrettsutvalget (OKI) besluttet i møtet den 20.04.21 å endre skolekretsen for elevene som bor på Reistad og Utsikten. Disse elevene busses per i dag til Hegg og Lierbyen skole og skal i stedet tilhøre Fjordbyen ungdomsskolekrets. I høringen fra 2020 ble det uttalt at det er ønskelig at alle elevene begynner samtidig i Fjordbyen, heller enn en trinnvis overføring.

9.2 Fjordbyen

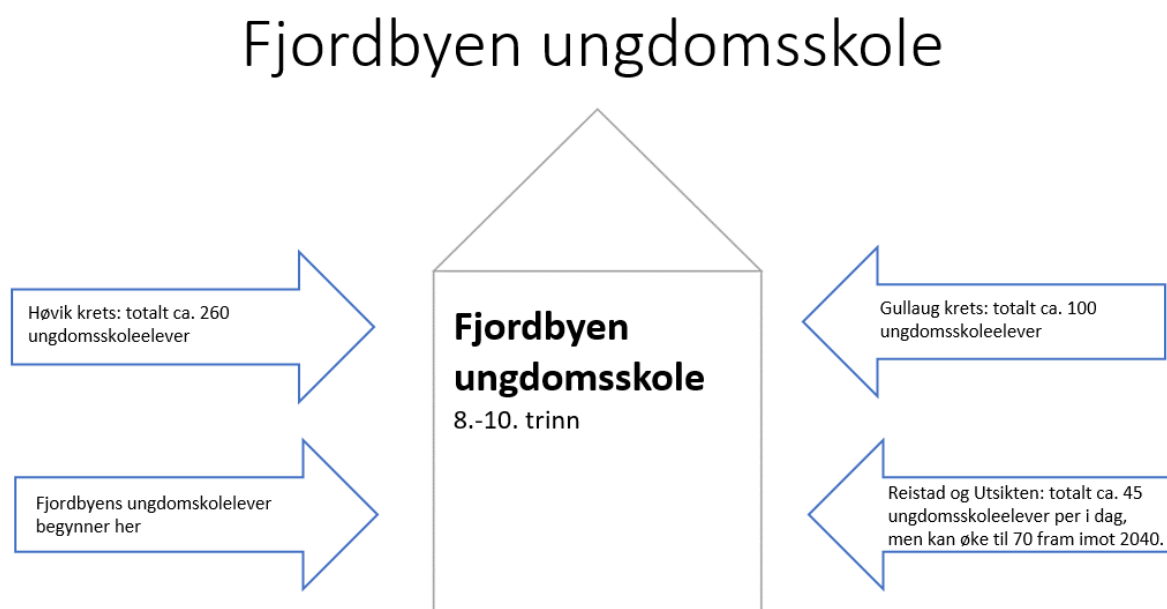
Illustrasjonen er hentet fra en konkurranse om Ski vgs. utviklet i et samarbeid mellom L2 Arkitekter, HUS arkitekter og Jostein Rønsen Arkitekter.

Dersom Fjordbyen blir det man ser for seg per i dag, kan behovet i et 40-års perspektiv være 3 skoler av ca. 700 elever innenfor et område på ca. 2 km. Det må vurderes om skolene skal ligge i samme området for å kunne dra veksler på felles fasiliteter. Det totale arealet som settes av kan bli mindre, noe som har miljømessige og økonomiske fordeler. Plassering av skolene må være slik at flest mulig kan sykle eller gå til skolen. Det er helt essensielt at det settes av tilstrekkelig areal og hensiktsmessige tomter til skoler i områdereguleringen av Fjordbyen. Nye skoler må vurderes i et helhetlig perspektiv og i sammenheng med omkringliggende skolekretser.

9.2.1 Vedtak om bygging av ungdomsskole

Ny ungdomsskole i Fjordbyen skal løse kapasitetsutfordringene ved både Høvik og Lierbyen skole. Når man ser hele lerskolen under ett er det en ungdomsskole kommunen har behov for. Siden Høvik skole er full og Fjordbyen tilhører Høvik skolekrets, har kommunen per i dag ikke skoleplasser til barn og ungdom som flytter inn i Fjordbyen. Det ble derfor vedtatt av Oppvekst- kultur- og idrettsutvalget (20.04.21) at det skal bygges en ungdomsskole i Fjordbyens første fase.

Skolen bygges for ca. 720 elever, dvs. en 8-parallell ungdomsskole. Skolen bør bygges i ett byggetrinn da det er svært uheldig å drive skole på en byggeplass når neste byggetrinn iverksettes. Ungdomsskoleelever fra Høvik, Gullaug, Fjordbyen, Reistad og Utsikten vil høre til nye Fjordbyen ungdomsskole.

I dette alternativet bygges skolen for 720 elever og skolen vil ha ca. 450 elever dersom den åpner i 2026. Trygg skolevei med overgang over Strandveien og jernbanen er en forutsetning.

Konsekvenser:

- Løser kapasitetsutfordringene ved Høvik skole ved at ungdomstrinnet flyttes til Fjordbyen.
- Løser kapasitetsutfordringene ved Lierbyen skole ved at elevene fra Reistad begynner på Fjordbyen ungdomsskole.
- Løser fremtidige kapasitetsutfordringer ved Hegg skole.
- Fjordbyen ungdomsskole vil ha tilstrekkelig med elever til et stort ungdomstrinn allerede første skoleår.
- Barneskoleelevene fra Reistad og Fjordbyen vil tilhøre Høvik skole frem til det blir så mange i Fjordbyen at det bygges ny barneskole der. Alternativt starter det parallelt opp en barneskole i Fjordbyen, enten i paviljonger flyttet fra Høvik og Lierbyen, eller i ledige lokaler i Fjordbyen ungdomsskole.
- Det vil være stor ledig kapasitet i nytt skolebygg i Fjordbyen i flere år, gitt at det ikke benyttes som midlertidig barneskole eller bygges i to trinn.

9.2.2 Alternativer for barneskoleelevene fra Reistad, Utsikten og Fjordbyen frem til det bygges ny barneskole i Fjordbyen

Arbeidsgruppa for skolebehovsplanen har vurdert om elevene fra Reistad, Utsikten og Fjordbyen kan gå på Gullaug skole. I høringen fra 2020 var det tydelig at elever som per i dag går på Hegg skole, ikke vil bytte til Gullaug skole i påvente av ny barneskole i Fjordbyen. Gullaug skole ville uansett vært en meget kortsiktig og midlertidig løsning, da den har lite ekstra kapasitet.

Alternativt kunne elevene begynt på Høvik skole. Skolen vil ha ledig kapasitet til ca. 30 elever per trinn (uten modulbygget) etter at ungdomsskoleelevene har flyttet ut. Barn i barneskolealder som flytter inn i Fjordbyens første fase kunne også begynt på Høvik skole. Elevene fra Fjordbyen vil få en skolevei på 1 til 3 km, som vil si at elevene kan gå eller sykle til skolen. Unntaket kan være de 1.-klassingene som bor nærmest Gilhusodden. Dette ville vært en midlertidig løsning hvor skolekretsen måtte endres på nytt når kapasitetsgrensen igjen nås på Høvik.

Ungdomsskolen i Fjordbyen vil ha stor ledig kapasitet i mange år. Den bygges for 720 elever og vil ved oppstart ha ca. 450 elever. Det beste alternativet vil derfor være at det startes opp en barneskole i disse lokalene, som flytter over i nytt barneskoleanlegg så snart ungdomsskolen har nådd sin kapasitetsgrense. Alternativt ville lokalene stå tomme, eller leies ut til andre formål og elevene måtte passere denne skolen på vei til Høvik. Det dannes en ny barneskolekrets som innebefatter Utsikten, Reistad og Fjordbyen.

Det er uaktuelt å bygge en kombinert 1-10-skole i Fjordbyen, ref. vedtak fra OKI-møtet 20.04.21.

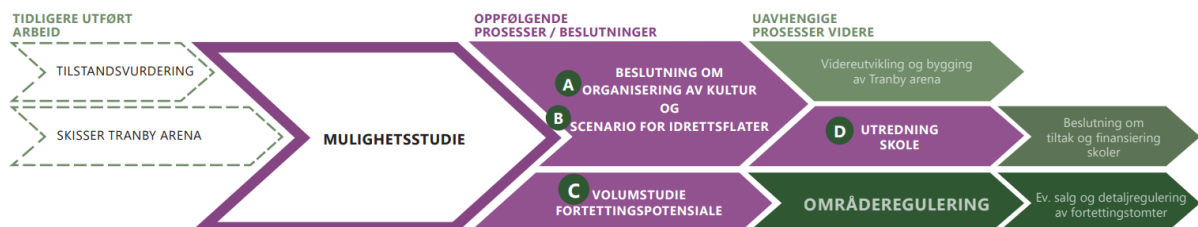
9.3 Gullaugutbyggingen og Gullaug skole

Det må bygges ny Gullaug skole på sikt, da skolen er «sliten» og umoderne i tillegg til at den har en svært dårlig plassering med tanke på støy fra nye E134. Det er også dårlig grunnforhold der skolen er plassert i dag.

Planen er at det bygges ny Gullaug skole i forbindelse med Gullaug-utbyggingen ref. vedtak i OKI-møtet 20.04.21: «Det utredes etablering av en ny Gullaug barneskole gjennom arbeidet med kommune-delplanen for Gullaug-halvøya».

9.4 Tranby skole

Tranby skole er slitt og utdatert i forhold til fremtidsrettet skoledrift. Mulighetsstudiet for tranbyutviklingen gjennomført av DARK Arkitekter anbefaler i sin konklusjon en ny mulighetsstudie for å se på alternative løsninger for Tranby skole.

Skolen har særlig behov for en samlingsarena som kan fungere både til arrangement og kultur, men like mye i skolehverdagen. Denne bør ideelt sett ikke være det samme som idrettsflatene fordi det da ikke fungerer etter hensikten.

Tranbyhallen skal ikke lenger benyttes til kroppsøving, hverken for elevene ved Tranby eller Hallingstad skole. Det bygges nye flerbruksflater i regi av Lier IL som dekker skolenes behov for gymsaler. Dette åpner for at Tranbyhallen kan bygges om. Man kan f.eks. se for seg et innendørs torg med kantine og musikkrom med scene i første etasje. Pga. den høye takhøyden er det anledning til å lage et galleri med hensiktsmessige rom og fasiliteter i andre etasje. Torget bør være en egen sone, som kan benyttes til organiserte aktiviteter på kveldstid, men også som en sosial møteplass for ungdommene på Tranby. Kultur og fritid og Kulturskolen er viktige samarbeidspartnere. DARK Arkitekter anbefaler å åpne fasaden ut mot Tranby torg.

Et mulighetsstudie vil se på og vurdere følgende alternativ for Tranby skole:

Alternativ 1: Rehabilitering

Alternativ 2: Rehabilitering, ombygging og evt. tilbygg

Alternativ 3: Nybygg

9.4.1 Utredning av nytt Miljøverksted

Per i dag er Miljøverksedene organisert som avdelinger under Hennummarka barneskole og Tranby ungdomsskole. Tranby skole har plassmangel og låner dermed lokaler på Hallingstad skole. Det bør utredes ulike alternativ for nye tilrettelagte lokaler med fasiliteter som svarer til de behovene denne elevgruppen har i dag og vil ha i fremtiden. Det er et viktig prinsipp at Miljøverkstedet er en integrert del av skolen og ikke en egen skole.

Det bør utredes om man på sikt skal samlokalisere Miljøverkstedene. Fordelene vil være at man får samlet kompetansen, i tillegg til å bygge ett verksted i stedet for to. Høvik skole vil ha ledig kapasitet når ungdomstrinnet flytter ut og kan være et godt egnet sted for nytt Miljøverksted.

9.5 Prioriteringer og tidsperspektiv

Nå bygges Egge skole om i tillegg til at brakkeene på Lierbyen erstattes med nye paviljonger. Det gjøres også utbedringer på Nordal skole i forbindelse med at elevene fra Egge skal gå der i 1,5 -2 år.

Nye store investeringer i skolebygg vil gjøres etter følgende prioritering:

Tidsperspektiv	Prioritet
10 års perspektiv 2022 - 2032	1. Bygge ny ungdomsskole i Fjordbyen og finne en god midlertidig løsning for barneskoleelevene fra Reistad og Fjordbyen. 720 elever 2. Rehabilitering/ombygging/nybygg av Tranby skole med utgangspunkt i nytt mulighetsstudie. (Det viktigste grepet blir å bygge om Tranbyhallen til et innendørs torg.) 3. Utredning av nytt Miljøverksted 4. Finne en god løsning for Gullaug skole i påvente av Gullaugutbyggingen
20 års perspektiv 2032 - 2042	5. Bygge ny barneskole i Fjordbyen 6. Bygge ny Gullaug skole i forbindelse med Gullaugutbyggingen

Bygging av ny ungdomsskole i Fjordbyen har første prioritet fordi det er dette grepet som løser kapasitetsutfordringene både for Lierbyen og Høvik skole.

Kilder

Bergen kommune: Krav og anbefalinger til nyere skoler. [Bergen kommune - Krav og anbefalinger til nyere skoler](#)

Helsedirektoratet (2022): Kommentarer § 9. Utforming og innredning. [§ 9. Utforming og innredning - Helsedirektoratet](#)

Helsedirektoratet 03/2014: Veileder til forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler. [miljo-og-helse-i-skolen.-veileder-til-forskrift-om-miljorettet-helsevern-i-barnehager-og-skoler.-is-2073.pdf \(dibk.no\)](#)

Høgskolen i Innlandet, Senter for praksisrettet utdanningsforskning, 2022: Skolestørrelse og sammenhenger med elevenes trivsel og læring. [https://www.h-a.no/wp-content/uploads/2022/03/17.03.22.Skolestorrelse-og-elevenes-trivsel-og-laering.pdf](#)

Norconsult i samarbeid med Lier kommune: Skolebehovsanalyse 2018 – 2040. [Skolebehovsanalyse.pdf](#)

Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU): Uteområder i skoler og barnehager – hvordan sikre kvalitet i utformingen? [Uteområder i skoler og barnehager, NMBU](#)

Trondheim kommune: Skolebehovsplan for trondheimsskolen 2020-2035. [Trondheims skolebehovsplan .pdf](#)

Utdanningsdirektoratet (2022): Fysisk læringsmiljø. [Fysisk læringsmiljø \(udir.no\)](#)